6-16-12-30 96 (4)

C. IVLII SOLINI Polyhiſtor,

Ex antiquis BVRDEGALENSIVM Dominicanorum codicibus, ita reſtitutus, vt nunc primùm natus & editus videri poßit.

Index locupletiſsimus, in tres diuiſus, Rerum, Auctorum citatorum, & verborum nouorum indices: in quibus multa monuit de varia ſcriptura, nónulla etiam explicuit, dum exemplaria conferret, *ELIAS VINETVS* Santonenſis.

PICTAVIS,
Enguilberto Marneſio excudebatur, menſe Maio.
MDLIIII.

Ex Regis priuilegio in Quinquennium.

PAR *priuilege du Roy, donné a Enguilbert de Marnef, eſt permis d'Imprimer & vendre le preſent liure intitulé* C. Iulii Solini Polyhiſtor, ex antiquis Burdegalenſium Dominicanorum codicibus, ita reſtitutus, vt nunc primùm natus & editus videri poſsit. Index locupletiſsimus, in tres diuiſus, Rerum, Auctorum citatorum, & verborum nouorum indices: in quibus multa monuit de varia ſcriptura, nonulla etiam explicuit, dum exemplaria conferret, Elias Vinetus Santonenſis: *& defences a tous autres de non en vendre ny Imprimer auec leſdittes caſtigations, & tables, autres que ceux imprimez par ledict de Marnef, iuſques au temps de cinq ans, a compter du temps qu'ilz ſeront parachevez d'Imprimer. ſoubz les peines contenues par les lettres ſur ce faittes, donnees a Eſcouan, le ſeptieſme de Mars 1547. Par le Roy, Maiſtre Francois de Connan, maiſtre des Requeſtes de l'hoſtel preſent: ſignées Cofier, & ſeelees du grand ſeel ſur ſimple queuë.*

ELIAS VINETUS
Lectori s.

ANTIQVVS ille Dominicalium BVRDEGALENSIVM codex, ex cuius fide, Lucij Flori & Eutropij Breuiaria rerum Romanarum reſtituimus, habuit Solini quoque Polyhiſtorem: quem tametſi multis locis etiam vitiatum animaduerteram, tamen vix vnquam emendandum ſuſcepiſſem, niſi religio fuiſſet, eam illi denegare operã, quam ijs præſtitiſſem, quibuſcum, vt chariſſimis ſodalibus, tot ſæculorum iniuriam feliciter euaſiſſet. Quod autẽ in eo libro ſcriptũ offendimus in hunc modum, IVLIVS SOLINVS EXPLICIT FELICITER. STVDIO ET DILIGENTIA DOMINI THEODOSII INVICTISSIMI PRINCIPIS, hoc certè inſignem libri antiquitatẽ arguit, ante annos ſcilicet minimum DCCCXXXV ſcriptum fuiſſe, ſiquidẽ Theodoſiorũ vltimus imperauit anno Chriſti DCCXVII: cuius cum tam breuis fuerit principatus, vt vix toto eius tempore deſcribi potuiſſet Solini Polyhiſtor, ſi PRINCEPS ille, Theodoſius eſſet, qui Magnus cognominatus & ſuperior, imperare cœpit anno à Chriſto nato CCCLXXXII, aut eius ex filio nepos, quem iuniorem & poſteriorem Theodoſium dixerunt: hoc non ſolum ad antiquitatem libri demonſtrandam valeret, ſed etiam ad ſui auctoris ætatem probandam nonnihil momenti afferret, de qua nihil eſſe compertum video. Suorum enim temporum ipſe nuſquã mentionem facit. Hoc tãtum de ipſo cognoueris, poſt annum Chriſti LXXIII, hæc collectanea feciſſe, quod præter Claudium & Neronẽ, Veſpaſiani principis meminerit, & Hieroſolymæ ab eo exciſæ: quæ res eo Chriſti ſeptuageſimo tertio anno geſta fuit, vt putauit Euſebius.

Priſcianus Solini quidem vtitur teſtimonio, quem celebrem Grammaticum Iuſtiniano Auguſto, ad annum Chriſti DXXX floruiſſe Paulus Diaconus & alij auctores ſunt: ſed multa interſunt ſæcula inter Veſpaſianum & Iuſtinianum. Solinum vero Theodoſio etiam illo ſuperiore priorem fuiſſe, hoc arguere videtur, quod vbi Byzantij meminit, nullam mutati nominis mentionem facit, vt illum inde conijcias antiquiorem quoque fuiſſe Conſtantino Imperatore, Magno cognominato, à quo eam vrbem & Conſtantinopoleos & Nouæ Romæ nomen ſumpſiſſe ad annum Chriſti CCCXI, Hieronymus & alij memoriæ prodiderunt. Quod ſi in eo codice locus eſſet Solino pro ætatis merito aſſignatus, vetuſtior profecto is etiam fuerit L. Floro, ſeu potius (vt alibi oſtendimus) L. Annæo Seneca, qui illam ex T. Liuio hiſtoriæ Romanæ epitomam ſub Traiano Principe ſcripſit, inter annum Chriſti centeſimum & CXX. At Ioannes Camers Solini Polyhiſtoris interpres, Solinum vult pleraque omnia ex Pliniano fonte hauſiſſe, ſed Plinij, per quem profecerit, ideo nuſquam meminiſſe, quod viuente adhuc Plinio (Naturalem hic hiſtoriam Veſpaſiano Imperatori dedicauit) opuſculum hoc editum ſit. Idem cum ante Camertem iudicauiſſet Hermolaus Barbarus, Solinum ingrati in Plinium animi accuſauit: ſúntque quidam, quorum hic nominibus parcemus, qui magnum aliquid facere ſibi videntur & laude dignum, quoties Solinum Plinij ſimiam appellant: tanquam ſi compertum habeant alicunde boni viri, Plinium antiquiorem fuiſſe, ex cuius Naturali hiſtoria hæc Solinus excerpſerit. quaſi verò non poßit eadem ratione & Plinius ipſe quoque ingratus in Dioſcoridem & alios videri, multorúmque cum Latinorum tum Græcorum ſimia appellari, quos ſit æmula-

tus. Sed Solini, ſi dijs placet, Collectanea ſunt eiuſmodi, vt ſine Plinio confici nequiuerint: aut non licebat Solino ex iiſdem haurire fontibus, ex quibus hauſerat ſua Plinius. Plinium equidem Solino aliquot annis præſtare facile crediderim, ſed, quæ nunc fere deſiderantur, veterum heroum ſcripta omnia, quibus Plinius vſus fuerat, Solinus habere potuit, vt hæc ſcripturo neceſſe non fuerit nec Plinij libros legere, nec Plinium auctorem laudare, hominem nouum, & nullius adhuc auctoritatis inter ſcriptores. At integras, inquiunt, ſententias iiſdem totidémque verbis à Plinio mutuatus eſt Solinus. imo & Plinius & Solinus à M. Catone, Varrone, Nigidio, Pomponio, & innumeris alijs. Sed de his hactenus, ad ea veniamus, quæ maximè monenda hic duximus. ſunt autem hæc. Primùm, in duobus antiquis codicibus, quibus vſi ſumus, ex eadem bibliotheca, Iulio Solino nullum fuiſſe prænomen. deinde, in eorum recentiore hunc nos titulum inueniſſe,

IVLII SOLINI GRAMMATICI POLYHISTOR AB IPSO EDITVS ET RECOGNITVS, DE SITV ORBIS TERRARVM, ET DE SINGVLIS MIRABILIBVS, QVAE IN MVNDO HABENTVR:

Poſtremò, hiſtoriæ ipſi, in eodem exemplari, duas epiſtolas præponi, in vetuſtiore libro vnicam: quæ ambæ in impreſſis quidem exemplaribus vulgo leguntur, ſed ad eundem Autium ſeu Antium miſſæ, cum neceſſe ſit, vt ad diuerſos ſcriptæ fuerint. Reſtituta itaque earum altera Aduento ſuo, altera Autio illi relicta eſt: quanquam hæc nomina mendoſa etiam ſuſpicamur. Res enim ſic habet. Iulius Solinus ad Aduentum quendam, vt ille quidem vocatur in antiquiore libro, miſit primum hæc collectanea, eique eam ſcripſit epiſtolam, cuius eſt principium, Cum & aurium clament. *quæ ſola, vt*

dixi, in eo libro fuit, vnde id exemplar conijcio ex priore editione prodijſſe, tametſi nihil diuerſum haberet alterum, niſi quod in ijs inueniri ſolet, quæ ex eodem etiam deſcripta fuerunt. Continet autem hæc libri argumentum, vt vel eo nomine legenda primo loco eſſe videatur. Aliquot vero poſt annis, cum nimis properæ editionis pœnituiſſet, exemplariáque corrupta proſtarent, opus ſuum recognouit, idque ad alium quendam (mortuo iam tum fortaſſe Aduento) Autium nomine, miſit, ac Polyhiſtorem pro Collectaneis rerum memorabilium inſcripſit, ſicut habent literæ, quæ in libris impreſſis priores occurrunt. Dicitur autem πολυΐστωρ, *qualis Gellio libro* V *&* VI, *Apion Alexandrinus fuiſſe, & cognomentum meruiſſe perhibetur, vir literis multis præditus, rerúmque plurima ac varia ſcientia: vt hunc rerum memoratu dignarum cõmentariolum, ideo polyhiſtora Solinus dixerit, quod multa & varia contineat ac narret. Hæc habui de inſtituto meo, de Iulio Solino & eius Polyhiſtore quæ monerem. Vale. Burdegalæ, Calendis Decemb.* MDLIII.

Errata, etiam leuiſsima.

*Pagina prima verſu penultimo, ſcribe eum pro cum. pag. 4. ver. 28, quam vo-
uerat. 6, 9, æquilibrium. 21, Cæninenſ. 8, 4, annectendus. 22, languerent. 10, 8.
contemplatione numeri. 18, quadrantem. 13, 23, at pro ac. 22, 15, poſidonij. 24, vit-
tatam. 23, 16, Arcadiæ ang. 27 amneis. 26, 6, amplius ſex. 22, Eriphyle Eryth.
27, 9, Ibi (vt obu. 30, Viſenno font. 28, 17, Aceta. 29, 22, quod egeſtum. 30, 29.
ſuperpoſitis. 31, 6, verſus occaſui. 32, 28, ita ſe iunctis. 36, 30, metalla. 38, 10, Cora-
liachatem. 40, 16, Erymanthus. 17, Erymantho. 41, 16, Calliroën. & alibi. 30.
Pſamate. 43, 13, nominat. 49, 9, PERDICCAS, II & XX. 10, Amyntæ.
13, Elidem ſta. 47, 19, Tireſiæ. 49, 5, PYGMAEOS. 16, Carambem. 50, 1, Fla-
uiopoli colonia. 17, CHERRHONESI. 18, Sigêum. 52, 3, Gnoßij. 53, 20,
quem, vec. 56, 24, Hegeſidemus. 58, 9, ſtatis pro æſtatis, lupos pro luppos. 63, 23,
Dioſcoriadem. 61, 30, æmulentur. 63, 22, montium. 66, 6, fluentum. 68, 5, amnes
altiß. 70, 28, pecua pro pecuaria, vt probat Vinetus in tertio indice. 71, 1, hauſto
prius, victo. 74, 14, Autololorum. 89, 25, conſcij. 82, 18, excurrit. Arenis Cata-
bath. 20, Aethiopia, &. 30, Byzaceno. 83, 13, vocamen. 89, 22, incultáq;. 90, 8,
intexerent, nec. reticulo. 10, Berenicen. 91, 4, inquieta. 11, faciant. 20, percontari.
92, 2, Garamãtica. 29, qua Merœn. 93, 25, trapeza. 95, 21, captantéſq;. 24, boum
mag. 96, 3, hirſutiam pili. 27, eliqueſcit. 97, 21, HEXACONTALI-
THOS. 98, 7, reſederunt. 102, 5, In aqua. 105, 22, ablaqueation. 110, 14, con-
ſtituto. 17, æqualitas normalis. 19, Elongoſine. 111, 12, Ea Sagda. 112, 2, PYRI-
TES. 117, 25, caternatim. 121, 19, morſuq;. 124, 5, latifundio. 126, 24, quietiſsi-
mi. 129, 18, inſultatione tranſiliant. 132, 18, torque punic. 134, 19, propior. 137, 13,
extenta. 19, eligit. 21, nulli ſint. 141, 18, fidem fac. 22, Caſpio littore. 144, 10, fe-
rentia, mult.*

A IVLIVS SOLINVS AVTIO SVO S.P.D.

QVoniam quidam impatientius potius quàm ſtudioſius, opuſculum quod moliebar, intercipere, properarunt, idque etiam tum minus politum, prius in medium dederunt, quàm inchoatæ rei ſumma manus imponeretur, & nunc exemplaribus corruptis, quæ damnata ſunt, quaſi probata circunferunt, præteritis quæ ad incrementum cognitionis acceſſerunt cura longiore, ne forte rudis & imperfecta materia, velut ſpectatus à me liber, in manus tuas deferretur, opuſculum ſententia mea digeſtum, vt noſceres miſi: Primo, quòd referendus ad induſtriam tuam fuit tenor diſpoſitionis. Deinde, vt ſcabræ adhuc informationis proditio, editione vera extingueretur.

B Erit igitur operi iſti titulus *POLYHISTOR*. Nam quem in exordio deſignaueram, ſcilicet, Collectanea rerum memorabilium, cum iis quæ improbauimus, placuit obliterari. Collata igitur hac epiſtola cum ea, quæ auſpicium ſcriptionis facit, intelligis eodem te loco habitum, quo cum cui laboris noſtri ſummam dedicauimus.

IVLIVS SOLINVS ADVENTO SALVTEM. A

c Vm & aurium clementia, & optimarum artium ſtudiis præſtare te cæteris ſentiam, idque oppidò expertus, de beniuolentia tua nihil temere perceperim, reputaui examen opuſculi huius tibi potiſsimum dare, cuius vel induſtria promptius ſuffragium, vel benignitas veniam ſpondebat faciliorem. Liber eſt ad compendium præparatus, quantúmque ratio paſſa eſt, ita moderate repreſſus, vt nec prodiga ſit in eo copia, nec damnoſa concinnitas: cui, ſi animum propius intenderis, velut fermentum cognitionis magis ineſſe, quàm bracteas eloquentiæ deprehendes. Exquiſitis enim aliquot voluminibus, ſtuduiſſe me impendio fateor, vt & à notioribus pedē referrem, & remotis largius immorarer. Locorum commemoratio plurimum B tenet, in quam partem ferme inclinatior eſt vniuerſa materies: quorum meminiſſe ita viſum eſt, vt inclytos terrarum ſitus, & inſignes tractus maris, ſeruata orbis diſtinctione, ſuo quæque ordine redderemus. Inſeruimus etiam pleraque differenter congruentia, vt ſi nihil aliud, ſaltem varietas ipſa legentium faſtidio mederetur. Inter hæc, hominum, & aliorum animalium naturas expreſsimus. Addita ſunt pauca de arboribus & lapidibus exoticis, de extimarum gentium formis, de ritu diſſono abditarum nationum: nonnulla etiam memoratu digna, quæ prætermittere iniurioſum videbatur, quorúmque auctoritas (quod cum primis induſtriæ tuæ inſinuatum velim) de ſcriptoribus manat receptiſſimis. Quid enim proprium noſtrum eſſe poſsit, cum

A nihil omiſerit antiquitatis diligentia, quod intactum ad hoc vſque æui perſeueret? Quapropter quæſo te, ne de præſenti tempore editionis huius fidem libres: quoniamquidem veſtigia monetæ veteris perſecuti, opiniones vniuerſas eligere maluimus potius, quàm innouare. Itaque ſiqua ex iſtis ſecus quàm opto in animum venerint, des velim infantiæ meæ veniam. Nam conſtantia veritatis penes eos eſt, quos ſecuti ſumus. Sicut ergo ii qui corporum formas æmulantur, poſtpoſitis quæ reliqua ſunt, ante omnia effigiant modum capitis, nec in alia membra prius lineas deſtinant, quàm ab ipſa (vt ita dixerim) figurarum arce auſpicium faciant inchoandi, nos quoque à capite orbis, id eſt, ab vrbe Roma principium capeſſemus, quanuis nihil ſuper ea doctiſsimi auctores reliquerint, quod in nouum B præconium poſsit ſuſcitari, ac ſuperuacuum penè ſit, relegere tramitem decurſum tot annalibus. Ne tamen prorſus diſsimulata ſit, originem eius, quanta valemus, proſequemur fide.

Unt qui videri velint ROMAE vocabulum
ab Euandro primum datum, cum oppidum
s ibi offendiſſet, quod extructum antea, VA-
LENTIAM dixerat iuuentus Latina, ſer-
uatáque ſignificatione impoſiti prius nomi-
nis, Rhomen græce, Valentiam nominatam: quam Arca-
des quoniam in excelſa parte montis habitaſſent, deriuatum
deinceps, vt tutiſsima vrbium, Arces vocarentur. Heraclidi
placet, Troia capta quoſdam ex Achiuis in ea loca, vbi nunc
Roma eſt, deueniſſe per Tyberim, deinde ſuadente Rome no-
biliſsima captiuarum, quæ his comes erat, incenſis nauibus
poſuiſſe ſedes, ſtruxiſſe mœnia, & oppidum ab ea Romen vo-
cauiſſe. Agathocles ſcribit Romen non captiuam fuiſſe, vt
ſupra dictum eſt, ſed Aſcanio natam, Aeneæ neptem, ap-
pellationis iſtius cauſam fuiſſe. Traditur etiam proprium B
Romæ nomen, veruntamen vetitum publicari: quandoquidem
quominus enunciarentur, ceremoniarum arcana ſanxerunt,
vt hoc pacto notitiam eius aboleret fides placitæ taciturnita-
tis. Valerium denique Soranum, quòd contra interdictum
eloqui id auſus foret, ob meritum profanæ vocis neci datum.
Inter antiquiſsimas ſanè religiones ſacellum colitur ANGE-
RONAE, cui ſacrificatur ante diem duodecimum calenda-
rum Ianuariarum, quæ diua præſul ſilentij ipſius, prænexo
obſignatóque ore ſimulacrum habet.

De temporibus Urbis conditæ, ambiguitatum quæſtiones
excitauit, quòd quædam ibi multo ante Romulum condita
ſint. Quippe aram HERCVLES, quam nouerat, ſi amiſ-
ſas boues reperiſſet, punito Caco, patri inuentori dicauit: qui
Cacus habitauit locum cui Salinæ nomen eſt: vbi Tergemina

nunc

A nunc portã. Hic (vt Cœlius tradit) cum à Tarchone Tyr-
rheno, ad quem legatus venerat iuſſu Marſyæ regis, ſocio
MEGALE Phryge, cuſtodiæ foret datus, fruſtratus vincula,
& vnde venerat redux, præſidijs amplioribus occupato cir-
ca Vulturnum & Campaniam regno, dum attrectare etiam
ea audet, quæ conceſſerant in Arcadum iura, duce Hercule,
qui tunc forte aderat, oppreſſus eſt. Megalem Sabini rece-
perunt, diſciplinam augurandi ab eo edocti. Suo quoque nu-
mini idem Hercules inſtituit aram, quæ maxima apud pon-
tifices habetur, cum ſe ex Nicoſtrate Euandri matre, quæ à
vaticinio Carmentis dicta eſt, immortalem comperiſſet.
Conſeptum etiam, intra quod ritus ſacrorum, factis Bouici-
dijs, docuit Potitios. Sacellum Herculis in foro Boario eſt, in
quo argumẽta conuiuij & maieſtatis ipſius remanent. Nam
diuinitus illò neque canibus neq; muſcis ingreſſus eſt. Etenim
B cum viſcerationem ſacrificij litaret, Myagrum deum dicitur
imprecatus: clauam vero in aditu reliquiſſe, cuius olfactu re-
fugerent canes. id vſque nunc durat. Aedem etiam, quæ Sa-
turni ærarium fertur, comites eius condiderunt in honorem
Saturni, quem cultorem regionis illius cognouerant extitiſſe.
Item & montem Capitolinum, Saturnium nominarunt. Ca-
ſtelli quoque quod excitauerant, portam Saturniam appella-
uerunt, quæ poſtea Pandana vocata eſt. Pars autem infima
Capitolini montis, habitaculum Carmentis fuit, vbi Carmen-
tis nunc fanum eſt, à qua Carmentali portæ nomen datum
eſt. Palatium vero nemo dubitauerit quin Arcades habeat
auctores, à quibus primum Palanteum oppidum conditum:
quod aliquandiu Aborigines habitarunt, ſed propter incom-
modum vicinæ paludis, quam præterfluens Tyberis fecerat,
profecti Reate poſtmodum reliquerunt. Sunt qui velint à ba-

latibus ouium, mutata litera, vel à Pale paſtorali Dea, aut A
(vt Silenus probat) à Palante Hyperborei filia, quam Hercules ibi compreſſiſſe viſus eſt, nomen monti adoptatum. Sed qu inquam iſta ſic congruant, palam eſt proſpero illi augurio deberi gloriam Romani nominis, maxime cum annorum ratio faciat cardinē veritati. Nam, vt affirmat Varro auctor diligentiſſimus, Romam condidit Romulus Marte genitus & Rhea Syluia, vel vt nonnulli, Marte & Ilia. Dictáque eſt primum Roma quadrata, quòd ad æquilibrium foret poſita. Ea incipit à ſylua quæ eſt in area Apollinis, & ad ſupercilium ſcalarum Caci. habet terminum, vbi tugurium fuit Fauſtuli. ibi Romulus manſitauit, qui auſpicatò fundamenta murorum iecit duodeuiginti natus annos, vndecimo Calend. Maias, hora poſt ſecundam ante tertiam: ſicut Lucius Taruntius prodidit, mathematicorum nobiliſſimus, Ioue in B
piſcibus, Saturno, Venere, Marte, Mercurio in ſcorpione, Sole in tauro, Luna in libra constitutis. Et obſeruatum deinceps, ne qua hoſtia Parilibus cæderetur, vt dies iſte à ſanguine purus eſſet. Cuius ſignificationem de partu Iliæ tractam volunt. Idem Romulus regnauit annos ſeptem & triginta. De Cæninenſibus egit primum triumphum, & Acroni regi eorum detraxit ſpolia, quæ Ioui Feretrio primus ſuſpendit, & opima dixit. Rurſum de Antemnatibus triumphauit, de Veientibus tertio. Apud Capreæ paludem nonis Quintilibus apparere deſijt. Cæteri reges, quibus locis habitauerint, dicemus. Tatius in arce, vbi nunc ædes eſt Iunonis Monetæ, qui anno quinto quàm ingreſſus vrbem fuerat, à Laurentibus interemptus, ſeptima & viceſima Olympiade hominem exiuit. Numa in colle primum Quirinali, deinde propter ædem Veſtæ in regia, quæ adhuc ita appella-

A *tur: qui regnauit annis tribus & quadraginta, ſepultus ſub Ianiculo. Tullus Hoſtilius in Velia, vbi poſtea deum Penatium ædes facta eſt, qui regnauit annos duos & triginta, obijt Olympiade quinta & trigeſima. Ancus Martius in ſumma ſacra via, vbi ædes Larium eſt, qui regnauit annos quatuor & viginti. Obijt Olympiade prima & quadrageſima. Tarquinius Priſcus ad Mugoniam portam ſupra ſummam nouam viam, qui regnauit annos ſeptem & triginta. Seruius Tullius Aeſquilijs ſupra cliuum Vrbicum, qui regnauit annos duos & quadraginta. Tarquinius ſuperbus, & ipſe Aeſquilijs ſupra cliuum Pullium ad Fagutalem lacum, qui regnauit annos quinque & viginti. Cintio Romam duodecima Olympiade placet conditam, Pictori octaua, Nepote & Luctatio opiniones Eratoſthenis & Apollodori comprobantibus, Olympiadis ſeptimæ anno ſe-*
B *cundo. Pomponio Attico, & M. Tullio, Olympiadis ſextæ anno tertio. Collatis igitur noſtris & Græcorum temporibus, inuenimus incipiente Olympiade ſeptima Romam conditam, anno poſt Ilium captum quadringenteſimo triceſimo tertio. Quippe certamen Olympicum, quod Hercules in honorem attaui materni Pelopis ediderat, intermiſſum, Iphitus Elêus inſtaurauit poſt excidium Troiæ anno quadringenteſimo octauo. Ergo ab Iphito numeratur Olympias prima. Ita ſex medijs Olympiadibus interiectis, quibus ſingulis anni quaterni imputantur, cum ſeptima cœptante Roma condita ſit, inter exortũ vrbis, & Troiam captam, iure eſſe quadringentos annos & trigintatres conſtat. Huic argumẽto id accedit, quòd cum C. Pompeius Gallus, & Quintus Verannius, vrbis conditæ anno octingẽteſimoprimo fuerunt conſules,*

conſulatu eorum Olympias ſeptima & ducenteſima actis publicis annotata eſt. Quater ergo multiplicatis ſex & ducentis Olympiadibus, erunt anni octingenti viginti quatuor: quibus ſeptima Olympiade annectandus eſt primus annus, vt in ſolidum colligantur anni octingenti vigintiquinque. Ex qua ſumma detractis quatuor & viginti annis Olympiadum retro ſex, manifeſte anni octingenti & vnus reliqui fient. Quapropter cum octingenteſimo primo anno vrbis conditæ, ducenteſima ſeptima Olympias computetur, par eſt Romam ſeptimæ Olympiadis anno primo credi conditam: In qua regnatum eſt annis ducentis quadraginta vno. Decemuiri creati anno trecenteſimo ſecundo. Primum Punicum bellum anno quadringenteſimo octogeſimonono. Secundũ, anno quingẽteſimo triceſimoquinto. Tertium, ſexcenteſimoquarto. Sociale ſexcẽteſimo ſexageſimoſecũdo. Ad Hirciũ & Caium Pãſam cõſules anni ſeptingẽti & decem. Quorum cõſulatu Cæſar AVGVSTVS *conſul creatus eſt, octauumdecimum annum agens, qui principatum ita ingreſſus eſt, vt vigilantia illius non modo ſecurum, verumetiam tutum imperium eſſet. Quod tempus ferme ſolum repertum eſt, quo plurimum & arma ceſſauerunt, & ingenia floruerunt, ſcilicet ne inerti iuſtitio languerunt virtutis opera bellis quieſcentibus.* A B

Tunc ergo primum curſus anni perſpecta ratio, quæ à rerum origine profunda caligine tegebatur. Nam ante Auguſtum Cæſarem incerto modo ANNVM *computabant, qui apud Aegyptios quatuor menſibus terminabatur, apud Arcades tribus, apud Acarnanas ſex, in Italia apud Lauinios tredecim, quorum annus trecentis ſeptuagintaquatuor diebus ferebatur. Romani in initio annum decem menſibus computabant, à Martio auſpicantes, adeo vt eius die prima de aris Veſtalibus ignem*

A accenderent, mutarent veteribus virides laureas, Senatus & populus Comitia agerent, matronæ ſeruis ſuis cœnas ponerent, ſicuti Saturnalibus domini, Illæ vt honore promptius obſequium prouocarent, hi quaſi gratiam repenſarent perfecti laboris. Maximéque hunc menſem principem teſtantur fuiſſe, quòd qui ab hoc quintus erat, Quintilis dictus eſt: deinde numero decurrente, December ſolennem circum finiebat, intra diem trecenteſimum quartum. Tunc enim iſte numerus explebat annum, ita vt ſex menſes tricenûm dierum eſſent, quatuor reliqui tricenis & ſingulis explicarentur. Sed quoniam ratio illa ante Numam à Lunæ curſu diſcrepabat, lunari computatione annum peræquarunt, quinquaginta & vno diebus adiectis. Ut ergo perficerent XII menſes, de ſex menſibus prioribus detraxerunt dies ſingulos, eóſque iſtis B quinquaginta & vni adnexerunt, factique quinquaginta VII, diuiſi ſunt in duos menſeis, quorum alter XXIX, alter XXVIII dies continebat. Sic annus habere quinque & quinquaginta & trecentos dies cœpit. Poſtmodum cum perſpicerent temere annum clauſum intra dies quos ſupra diximus, quandoquidem appareret ſolis meatum non ante trecenteſimumſexageſimumquintum diem, abundante inſuper quadrantis particula, Zodiacum conficere decurſum, quadrantem illum & decem dies addiderunt, vt ad liquidum annus trecentis ſexagintaquinque diebus & quadrante conſtaret, hortante obſeruatione imparis numeri, quem Pythagoras monuit præponi in omnibus oportere. Unde propter dies impareis Dijs ſuperis & Ianuarius dicatur, & Martius: propter pareis Februarius quaſi abominoſus Dijs inferis deputatur. Cum itaq; hæc definitio toto orbi placuiſſet, cuſtodiendi quadrantis gratia, à diuerſis gentibus varie INTERCALA-

BATVR, nec vnquam tamen ad liquidũ fiebat temporum per- A
æquatio. Græci ergo ſingulis annis XI dies & quadrantem detrahebant, eóſq; octies multiplicatos in annum nonum reſeruabant, vt contractus nonagenarius numerus in treis menſeis per tricenos dies ſcinderetur. Qui anno nono reſtituti efficiebant dies quadringentos quadraginta quatuor, quos Embolimæos, vel hyperballontas nominabant. Quod cum initio Romani probaſſent, contemplatione, numeri parilis offenſi, neglectũ breui perdiderũt, tranſlata in Sacerdotes intercalandi poteſtate: qui plerunque gratificantes rationibus publicanorũ, pro libidine ſua ſubtrahebant tempora, vel augebant. Cum hæc ſic forent cõſtituta, modúſq; intercalandi interdum cumulatior, interdũ fieret imminutior, vel omnino diſsimulatus præteriretur, nonnunquã accidebat, vt menſes, qui fuerãt hyeme tranſacti, modo in æſtiuum, modo in autumnale tempus inciderẽt.
Itaque C. Cæſar vniuerſam hanc inconſtantiã inciſa tempo- B
rum turbatione compoſuit, & vt ſtatum certum præteritus acciperet error, dies XXI, & quadrantam ſimul intercalauit: Quo pacto regradati mẽſes de cætero ſtatuta ordinis ſuitẽpora detinerent. Ille ergo annus ſolus trecentos XLIIII dies habuit. Alij deinceps trecentos ſexagenos quinos, & quadrantem: & tunc quoque vitium admiſſum eſt per Sacerdotes. Nam cum præceptum eſſet, anno quarto vt intercalarent vnum diem, & oporteret confecto quarto anno id obſeruari, antequam quintus auſpicaretur, illi incipiente quarto intercalarũt, non deſinente. Sic per annos ſex & XXX cum nouem dies tantum ſufficere debuiſſent, XII ſunt intercalati. quod deprehenſum Auguſtus reformauit, iuſsitque annos XII ſine intercalatione decurrere, vt tres illi dies qui vltra nouenarios temere fuerant intercalati, hoc modo poſſent repenſari. Ex

A *qua diſciplina omnium poſtea temporum fundata ratio eſt. Verum cum & hæc, & multa alia Auguſti temporibus debeantur, qui penè ſolus ſine exemplo rerum potitus eſt, tot & tanta in vita eius inueniuntur aduerſa, vt non ſit facile diſcernere, calamitoſior, an beatior fuerit. Primum, quòd apud auunculum in petitone magiſterij equitum prælatus eſt ei Lepidus tribunus, cum quadam auſpicantium cœptorum nota. Mox triumuiratus collegium, prægraui poteſtate Antonij, Philippenſis inde proſcriptionis inuidia, Abdicatio poſthumi Agrippæ poſt adoptionem, deinde deſyderio eius inſignis pœnitentia, naufragia Sicula, Turpis ibi in ſpelunca occultatio: Seditiones militum plurimæ, Peruſina cura, Deteſtum filiæ adulterium, & voluntas parricidalis: Nec minore dedecore neptis infamia incuſatæ mortis filiorum, & amiſſis*
B *liberis non ſolum orbitatis dolor, ſed Vrbis peſtilentia, Fames Italiæ bello Illyrico, Anguſtia rei militaris, Corpus morbidum, Contumelioſa diſſenſio priuigni Neronis, Vxoris etiam, & Tiberij cogitationes parum fidæ. atque in hunc modum plura. Huius tamen ſuprema quaſi lugeret ſæculum, penuria inſecuta eſt frugum omnium. At ne fortuitum quod acciderat videretur, imminentia mala nō dubijs ſignis apparuerunt. Nam Fauſta quadam ex plebe partu vno edidit quatergeminos, mares duos, & fœminas totidem, monſtroſa fœcunditate portendens futuræ calamitatis indicium: quanlibet Trogus author affirmet in Aegypto ſeptenos vno vtero ſimul gigni. Quod ibi minus mirum, cum fœtifero potu Nilus, non tantum terrarum, ſed & hominum fœcundet arua. Legimus ſanè Cn. Pompeium, Eutychiden fœminam Aſiæ, exhibitam, quam conſtabat*

tricies enixam cum x x eius liberis in theatro ſuo publicaſſe. A
Vnde cõpetens hoc loco duco ſuper HOMINIS GENERATIONE *tractare. Etenim cũ de animalibus, quæ dictu digna videbuntur, prout patria cuiuſque admonebit, ſimus notaturi, iure ab eo potiſſimum ordiemur, quod rerum natura ſenſus iudicio, & rationis capacitate præpoſuit omnibus. Itaque, vt Democritus phyſicus oſtendit,* MVLIER, *ſolum animal menſtruale eſt, cuius profluuia non paruis ſpectata documentis inter mõſtrifica merito numerantur. Contactæ his fruges nõ germinabunt, aceſcent muſta, morientur herbæ, amittent arbores fœtus, ferrum rubigo corripiet, nigreſcent æra. Si quid canes inde ederint, in rabiem efferabuntur, nocituri morſibus, quibus lymphaticos faciunt. Parua hæc ſunt. Bitumen in Iudæa, qui Aſphaltites vocatur, gignit lacus, adeo lentum mollitie glutinoſa, vt à ſe nequeat ſeparari. Enimuero ſi abrumpere partẽ molieris, vniuerſitas ſequetur: ſcindiq; non poteſt, quo-* B
niam in quantũ ducatur extẽditur. Sed vbi admota fuerint cruore illo polluta fila, ſpõte diſpergitur, & applicita tabe, diducitur pauloante corpus vnum, fitque de tenacitate connexa contagione partitio repentina. Habet planè id ſolum ſalutare, quod auertit ſydus Helenes pernicioſiſſimum nauigantibus. Cæterum ipſæ fœminæ, quibus munus eſt neceſſitatis huiuſmodi, quandiu ſunt in ſua lege, non innocentibus oculis contuentur. Aſpectu ſpecula vitiant, ita vt hebetetur viſu fulgor offenſus, & ſolitam æmulationem vultus extinctus ſplendor amittat, faciéſque obtuſi nitoris quadam caligine nubiletur. Mulierum aliæ in æternum ſteriles ſunt, aliæ mutatis coniugijs exuunt ſterilitatem, nonnullæ tantum ſemel pariunt. Quædam aut fœminas aut mares ſemper. Poſt annum quinquageſimum fœcunditas omnium conquieſcit.

A Nam in annum LXXX viri generant, ſicuti MASINISSA rex Methymnum filium LXX & ſextum agens annum genuit. CATO octogeſimo exacto ex filia Salonij clientis ſui auum Uticenſis Catonis procreauit. Compertum & illud eſt, quòd inter duos conceptus cum interceſſerit paululum temporis, vterque reſideret, ſicut in Hercule & Iphiclo apparuit, fratre eius, qui geſtati eodem onere, inter vallis tamen, quibus concepti fuerant, nati videntur. & de Proconeſia ancilla, quæ è duplici adulterio geminos edidit, vtrunque patri ſimilem. Hic Iphiclus Iolaum creat, qui Sardiniam ingreſſus, palanteis incolarum animos ad concordiam eblanditus, Olbiam, & alia Græca oppida extruxit. Iolenſes ab eo dicti, ſepulcro eius templum addiderunt, quòd imitatus virtutes patrui, malis plurimis Sardiniam liberaſſet. Ante omnia ſobolem cogitantibus ſternutatio poſt coitus cauenda, ne prius B ſemen excutiat impulſus repentinus, quàm penetralibus ſe materni inſinuet paternus humor. Quod ſi naturalis materia hæſerit, decimus à conceptu dies dolore GRAVIDAS admonebit. Iam inde incipiet & capitis inquietudo, & caligine viſus hebetabitur. Ciborum quoque faſtidijs ſtomachi claudetur cupido. Conuenit inter omnes, corda primum ex vniuerſa formari carne, eáque in diem quintum & ſexageſimum creſcere, deinde minui: ac ex oſsibus ſpinas. eapropter capitale eſt, ſi pars alterutra noceatur. Planè ſi corpuſculum in marem figuratur, melior eſt color grauidis, & pronior partitudo vteri. Denique à quadrageſimo die motus eſt. Alter ſexus nonageſimo die primum palpitat. Et concepta fœmina geſtantis vultum pallore inficit. Crura quoque præpedit languida tarditate. In vtroque ſexu cum capilli germinant, incommodum maius eſt. Fitque plenilunijs auctior

ægritudo, quod tempus etiam editis ſemper nocet. Cum ſalſiores eſcas edit grauida, vngulis caret partus. At cum propè ad vterum liberandum venerint momenta maturitatis, enitenti ſpiritum retinere plurimum congruit, quandoquidem letali mora oſcitatio ſuſpendit puerperia. Contra naturam eſt in pedes procedere naſcenteis: quapropter velut ægre parti, appellantur AGRIPPAE. *Ita editi minus proſpere viuunt, & de vita æuo breuiori decedunt. Denique in vno M. Agrippa felicitatis exemplum eſt, nec tamen vſque eò inoffenſæ, vt non plura aduerſa pertulerit, quàm ſecunda. Nam & miſera pedum valetudine, & aperto coniugis adulterio, & aliquot infelicitatis notis retrouerſi ortus omen luit. Fœminis perinde eſt infauſta natiuitas, ſi concretum virginale fuerit, quo pacto genitalia fuere* CORNELIAE, *quæ editis Gracchis oſtentum hoc piauit ſiniſtro exitu liberorum. Rurſum necatis matribus ortus eſt auſpicatior, ſicut* SCIPIO *Africanus prior, qui defuncta parente, quòd exciſus vtero in diem venerat, primus Romanorum* CAESAR *dictus eſt. E geminis, ſi remanente altero, alter abortiuo fluxu exciderit, alter qui legitime natus eſt,* VOPISCVS *nominatur. Quidam etiam cum dentibus procreantur, vt Cn. Papyrius Carbo, & M. Curio* DENTATVS *ob id cognominatus. Quidam vice dentium continui oßis armantur ſoliditate, qualem filium Bithyniorum rex Pruſias habuit. Ipſum* DENTIVM *numerum diſcernit qualitas ſexus, cum in viris plures ſint, in fœminis pauciores, quos* κυνόδοντας *vocant. Et quibus gemini prodeunt à dextra parte, fortunæ blandimenta promittunt, Quibus à læua, verſa vice. Naſcentium vox prima vagitus eſt. Lætitiæ enim ſenſus differtur in quadrageſimum diem. Itaque v-*

A num nouimus eadem hora riſiſſe, qua erat natus, ſcilicet Zoroaſtem, mox optimarum artium peritiſsimum. At Craſſus auus eius, quē rapuerunt bella Parthica, quòd nunquā riſerit, fertur AGELASTOS cognominatus. Inter alia SOCRATIS magna præclarum illud eſt, quod in eodem vultus tenore etiam aduerſis interpellantibus perſtitit. Heraclitus & Diogenes Cynicus nihil vnquam de rigore animi remiſerunt, calcatiſque turbinibus fortuitorum, aduerſus omnem dolorem & miſeriam vniformi durauere propoſito. Pomponium poëtam conſularem virum nunquam ructaſſe habetur inter exempla. Antoniam Druſi non ſpuiſſe percelebre eſt. Nonnullos accepimus naſci concretis oſsibus, eóſque neque ſudare, neque ſitire conſueſſe, qualis Syracuſanus fertur Lygdamus, qui tertia & triceſima olympiade primus ex

B olympico certamine Pancratij coronam reportauit: eiúſque oſſa deprehenſa ſunt medullas non habere. Maximam virium ſubſtantiam neruos facere certiſsimum eſt, quantóque fuerint denſiores, tanto propenſius augeſcere firmitatem. Varro in relatione prodigioſæ fortitudinis annotauit Tritanum gladiatorem natura Samnitem fuiſſe, qui & rectis & tranſuerſis neruis non modo crate pectoris, ſed & manibus cancellatis & brachijs, omneis aduerſarios leui tactu, ac penè ſecuris congreſsionibus vicerit: eiúſque filium militem Cn. Pompeij pari modo natum, ita ſpreuiſſe hoſtem prouocantem, vt inermi eum dextra & ſuperaret, & captum digito vno in caſtra imperatoris ſui reportaret. MILONEM quoque Crotonienſem ferunt egiſſe omnia ſupra quàm homo valet. De quo etiam hoc proditur, quod ictu nudæ manus taurum fecit victimam:

eúmque ſolidum, qua mactauerat die, abſumpſit ſolus, non A grauatus. Super hoc nihil dubium. Nam factum elogium extat. Victor ille omnium certaminum obijt. Sanè ALECTORIVS traditur lapis, qui cryſtallina ſpecie, in modum fabæ, in gallinaceorum ventriculis reperitur, aptus, vt dicunt, præliantibus. Milo porro Tarquinij Superbi Priſci temporibus enituit.

Iam vero qui deflexum animum referat ad ſimilitudinum cauſas, quantum artificis naturæ ingenium deprehendet? Interdum enim ad genus ſpectant, & per ſobolem in familias tranſitus faciunt: ſicut plerunque paruuli modo næuos, modo cicatrices, modo qualeſcunque originis ſuæ notas ferunt: vt in Lepidis, quorum tres, interuulſa tamen ſerie, ex eadem domo obducta membrana oculos ſimiles geniti reperiũtur: vt in Bizantio nobili pycta, qui cum matrem haberet adulterio ex Aethiope conceptam, quæ nihil patri comparandum reddidiſſet, ipſe in Aethiopem auum regenerauit. Sed hoc minus B mirum, ſi reſpiciamus ad ea quæ ſpectata ſunt inter externos. Regem Antiochum Artemon quidam ex plebe Syriaca ſic facie æmula mentiebatur, vt poſtmodum Laodice vxor regia obiecto populari iſto tandiu diſsimulauerit defunctum maritum, quoad ex arbitratu eius regni ſucceſſor ordinaretur. Inter Cn. Pompeium & Vibium humili loco natum, tantus error extitit de paribus lineamentis, vt Romani Vibium Pompeij nomine, Pompeium Vibij vocabulo cognominarent. Oratorem L. Plancum Rubrius hiſtrio ſic impleuit, vt & ipſe Plancus à populo vocaretur. Armentarius Mirmillo & Caſſius Seuerus orator ita ſe mutuo reddiderunt, vt ſi quando pariter viderentur, dignoſci non poſſent, niſi diſcrepantiam habitus indicaret. M. Meſſala Cenſorius, & Menogenes ex

face

A fæce vulgari, hoc fuerunt vterque, quod ſinguli: nec alium Meſſalam, quàm Menogenem, nec Menogenem alium quàm Meſſalam putarunt. Piſcator ex Sicilia proconſuli Suræ præter alia etiam rictu oris comparabatur. Ita in eodem vocis impedimento, & tardatæ ſono linguæ naturalibus offendiculis congruebant. Interdum vero non modo inter externos, ſed etiam inter deductos ex diuerſiſſima parte orbis miraculo indiſcreti vultus fuere. Denique cum Antonio iam triumuiro Toranius quidam eximios forma pueros velut geminos trecentis ſeſtertijs vendidiſſet, quorum alterum de tranſalpina GALLIA alterum ex Aſia comparauerat, adeóque vna res viderentur, niſi ſolus ſermo fidem panderet, atque ideo ſe Antonius illuſum grauaretur, non infacete Toranius, id vel præcipue, quod emptor criminabatur, pretioſum comprobauit. Neque enim mirum, ſi forent pares
B gemini. illud nullis poſſe taxationibus æſtimari, quod tantis ſpatijs diuerſitas ſeparatos, plus quàm geminos contuliſſet. Quo reſponſo adeo Antonius mitigatus eſt, vt deinceps nihil ſe habere carius in ſubſtantia ſua iactaret.

Nunc ſi de ipſis hominum formis requiramus, liquido manifeſtabitur, nihil de ſe antiquitatem mendaciter prædicaſſe, ſed corruptam degeneri ſucceſſione ſobolem noſtri temporis per naſcentium detrimenta decus veteris pulchritudinis perdidiſſe. Licet ergo plerique definiant, nullum poſſe excedere longitudinem ſeptem pedum, quòd intra hunc modum Hercules fuerit, deprehenſum eſt tamen Romanis temporibus ſub D. Auguſto Puſionem & Secundillam denos pedes, & amplius habuiſſe proceritatis, quorum reliquiæ adhuc in conditorio Salluſtianorum videntur: poſtmodum D. Claudio principe Gabbaram nomine, ex Arabia aduectum, nouem

pedum, & totidem vnciarum. Sed ante Auguſtum annis A *fermè mille non apparuit forma huiuſmodi, ſicut nec poſt Claudium viſa eſt. Quis enim iam æuo iſto non minor ſuis parentibus naſcitur? Priſcorum autē molem teſtātur etiam Oreſtis ſuprema, cuius oſſa olympiade quinquageſima & octaua Tegeæ inuenta à Spartanis oraculo monitis, didicimus impleſſe longitudinem cubitorum ſeptem. Scripta quoque ex antiquitate memorias arceſſunt in fidem veri, quibus receptū eſt, quod bello Cretico, cum elata flumina impetu plus quàm vi amnica inuecta terras rupiſſent, poſt diſceſſum fluctuum inter plurima humi diſcidia humanum cadauer repertum ſit cubitûm trium atque triginta, cuius ſpectandi cupidine L. Flaccum legatum, Metellum etiam ipſum impendiò admodum captos miraculo, quod auditu refutarant, oculis potitos. Non omiſerim Salamiam Euthymenis filium creuiſſe in triennio tria cubita ſublimitatis, ſed inceſſu tar-* B *dum, ſenſu hebetem, robuſta voce, pubertate feſtina: ſtatimque obſeſſum morbis plurimis, immoderatis ægritudinum ſupplicijs compenſaſſe præcipitem incrementi celeritatem. Menſuræ ratio bifariam conuenit. Nam quantus manibus expaſsis inter digitos longiſsimos modus eſt, tantum conſtat eſſe inter calces & verticem. Ideóq; phyſici hominem minorem mundū eſſe iudicarunt. Parti dextræ habilior aſcribitur motus, læuæ firmitas maior. Unde altera geſticulationibus promptior eſt, altera oneri ferendo accommodatior. Pudoris diſciplinam etiam inter defuncta corpora natura diſcreuit, vt ſiquando cadauera necatorum fluctibus euehantur, virorum ſupina, prona fluitent fœminarum. Verum iam ad pernicitatis titulum tranſeamus.*

Primam palmam velocitatis Ladas quidam adeptus eſt, qui

A ita ſupra cauum puluerem curſitauit, vt arenis pendentibus nulla indicia relinqueret veſtigiorum. Polymneſtor Mileſius puer, cum à matre locatus eſſet ad caprarios paſtus, ludicro leporem conſecutus eſt, & ob id ſtatim productus à gregis domino Olympiade ſexta & quadrageſima, vt Boëthus author eſt, victor in ſtadio meruit coronam. Philippides biduo mille ducẽta quadraginta ſtadia ab Athenis Lacedæmonẽ decucurrit. Aniſtius Lacon, & Philonides Alexandri magni curſores à Sicyone Elin vſq; mille ducẽta ſtadia vna die tranſierunt. Fonteio, Vipſanóq; coss. in Italia octo annos puer natus, v. & xl. millia paſſuum à meridie tranſiuit ad veſperum.

Viſu deinde plurimum potuit Strabo nomine, quem perſpexiſſe per centum xxxv. millia paſſuum Varro ſignificat, ſolitúmque à Carthagine exeuntem claſſem Punicam, numerúmque nauium manifeſtiſſime è Lilybitana ſpecula notare.

B Cicero tradit Iliada Homeri ita ſubtiliter in membranis deſcriptam, vt teſta nucis clauderetur. Callicrates formicas ex ebore ita ſcalpſit, vt portio earum à cæteris cerni nequiuerit. Apollonides perhibet in Scythia fœminas naſci, quæ Bithyæ vocantur, háſq; in oculis pupillas geminas habere, & perimere viſu, ſiquem forte iratæ aſpexerint. Hæ ſunt & in Sardinia. Præualuiſſe fortitudine apud Romanos L. Siciniũ Dentatũ titulorũ numerus oſtendit. Tribunus hic plebis fuit non multo poſt exactos reges, Spurio Tarpeio, A. Thermo coss. Idem ex prouocatione octies victor, xl & v habuit aduerſas cicatrices, in tergo nullam notam. Spolia ex hoſte tricies & quater cepit. In phaleris, haſtis puris, armillis, coronis trecenta xii dona meruit. Nouem imperatores, qui opera eius vicerant, triumphanteis proſecutus eſt. Poſt hunc M. Sergius duobus ſtipendijs, primo, aduerſo corpore ter & vicies

vulneratus: ſecundo ſtipendio in prælio dextram perdidit. A
Qua de cauſa ferream ſibi manum fecit: & cum neutra penè
idonea ad præliandum valeret, vna die quater pugnauit, &
vicit ſiniſtra, duobus equis eo inſidente confoſſis. Ab An-
nibale bis captus refugit, cum viginti menſibus, quibus capti-
uitatis ſortem perferebat, nullo momento ſine compedibus fue-
rit, & catenis. Omnibus aſperrimis prælijs, quæ tempeſtate
illa Romani experti ſunt, inſignitus donis militaribus à Thra-
ſymeno, Trebia Ticinóque coronas ciuicas retulit. Cannenſi
quoque prælio, de quo refugiſſe eximium opus virtutis fuit, ſo-
lus accepit coronam. Beatus profectò tot ſuffragijs gloriarum,
ni hæres in poſteritatis eius ſucceſſione CATILINA tantas
adoreas odio damnati nominis obumbraſſet. Quantum inter
milites Sicinius, aut Sergius, tantum inter duces, imò, vt ve-
rius dicam, inter omneis homines CAESAR dictator enituit.
Huius ductibus vndecies centum & nonaginta duo milia cæ- B
ſa ſunt hoſtium. Nam quantum bellis ciuilibus fuderit, no-
luit annotari. Signis collatis quinquagies & bis dimicauit:
M. Marcellum ſolus ſupergreſſus, qui nouies & tricies pari
modo fuerat præliatus. Ad hæc nullus celerius ſcripſit. Nemo
velocius legit. Quaternas etiam epiſtolas ſimul dictaſſe perhi-
betur: benignitate adeo præditus, vt quos armis ſubegerat, cle-
mentia magis vicerit. Cyrus MEMORIAE bono claruit,
qui in exercitu, cui numeroſiſſimo præfuit, nominatim ſin-
gulos alloquebatur. Fecit hoc idem in populo Romano L. Sci-
pio. Sed & Cyrum, & Scipionem conſuetudine credamus pro-
feciſſe. Cineas Pyrrhi legatus poſtero die quàm ingreſſus Ro-
mam fuerat, & equeſtrem ordinem, & Senatum proprijs no-
minibus ſalutauit. Rex Ponticus Mithridates duabus & vi-
ginti gentibus, quibus imperitabat, ſine interprete iura dixit.

Memoriam

A *Memoriam & arte fieri palàm factum eſt, ſicut Metrodo-
rus philoſophus, qui temporibus Diogenis Cynici fuit, in tan-
tum ſe meditatione aßidua prouexit, vt à multis ſimul dicta,
non modo ſenſuum, ſed etiam verborum ordinibus retine-
ret. Nihil tamen in homine aut metu, aut caſu, aut morbo
facilius intercipi, ſæpe perſpectum eſt. Qui lapide ictus fue-
rat, accepimus oblitum literarum.* MESSALAM *certe Cor-
uinum poſt ægritudinem quam pertulerat, percuſſum pro-
prij nominis obliuione, quanlibet aliâs ei ſenſus vigeret. Me-
moriam* METVS *perimit: in vicem, vocis interdum eſt inci-
tamentum, quam non ſolum acuit, ſed etiam, ſi nunquam
fuerit, extorquet. Denique cum Olympiade octaua & quin-
quageſima victor Cyrus intraſſet Aſiæ oppidum Sardas, vbi
tunc Crœſus latebat, Athis filius Regis mutus ad id vſque
temporis, in vocem erupit vi timoris. Exclamaſſe enim dici-*
B *tur, Parce patri meo Cyre, & te hominem eſſe vel caſibus di-
ſce noſtris. Tractare* DE MORIBVS *ſupereſt, quorum
excellentia maxime in duobus enituit.* CATO *princeps*
PORCIAE *gentis, ſenator optimus, optimus imperator, ora-
tor optimus, cauſam tamen quadragies & quater di-
xit, diuerſis odiorum ſimultatibus appetitus, ſemper abſolu-
tus. Verum* SCIPIONIS *Aemiliani laus propenſior, qui
præter bona quibus Cato clarus fuit, etiam publico amore præ-
ceßit.* VIR OPTIMVS *Naſica Scipio iudicatus eſt, non pri-
uato tantũ teſtimonio, ſed totius ſenatus ſacramento, quippe
quòd inuentus dignior non fuit, cui præcipuæ religionis cre-
deretur myſterium, cum oraculum moneret arceßi ſacra
Deûm matris Peßinuntiæ. Plurimi inter Romanos* ELO-
QVENTIA *floruerunt, ſed hoc bonum hæreditarium nun-
quam fuit, niſi in familia* CVRIONVM, *in qua tres ſerie*

continua oratores fuere. Magnum hoc habitum eſt ſane eo A
ſæculo, quo facundiam præcipue & humana & diuina mirata ſunt. Quippe tunc percuſſores Archilochi poëtæ Apollo prodidit, & latronum facinus Deo arguente detectum eſt. Cúmque Lyſander Lacedæmonius Athenas obſideret, vbi SOPHOCLIS *Tragici inhumatum corpus iacebat, identidem Liber pater ducem admonuit per quietem, vt ſepeliri delicias ſuas ſineret. Nec prius deſtitit, quàm Lyſander cognito quis obiiſſet diem, & quid à numine poſceretur, inducias bello daret, vſque dum congruæ ſupremis talibus exequiæ ducerentur.* PINDARVM *lyricum è conuiuij loco, cui imminebat ruina, ne cum cæteris interiret, forinſecus Caſtor & Pollux vocarunt, inſpectantibus vniuerſis. Quo effectum eſt, vt ſolus impendens periculum euaderet. Numerandus poſt Deos Cn.* POMPEIVS *magnus, intraturus Poſidonij domum, clariſſimi tunc ſapientiæ profeſſoris, percuti ex more à lictore* B
vetuit foreis, ſummiſſiſq; faſcibus, quanlibet confecto Mithridatico bello, & orientis victor, ſententia propria ceſſit ianuæ literarum. Africanus prior Qu. ENNII *ſtatuam imponi ſepulchro ſuo iuſſit. Vticenſis Cato vnum ex tribunatu militum philoſophum, alterum ex Cypria legatione Romam aduexit, profeſſus plurimum ſe eo facto Senatui & populo Romano contuliſſe, quanuis proauus eius ſæpiſſime cenſuiſſet* GRAECOS VRBE *pellendos. Dionyſius tyrannus vittatam nauam* PLATONI *obuiam miſit: ipſe cum albis quadrigis egredientem è littore occurrens honoratus eſt. Perfectam* PRVDENTIAM *ſoli* SOCRATI *oraculũ Delphicũ adiudicauit.* PIETATIS *documẽtum nobilius quidẽ in* METELLORVM *domo effulſit, ſed eminentiſſimum in plebeia puerpera reperitur. humilis hæc, atque ideo famæ obſcurioris, cum ad pa-*

A trem, qui ſupplicij cauſa clauſtris pœnalibus continebatur, ægre obtinuiſſet ingreſſum, exquiſita ſæpius à ianitoribus, ne forte parenti cibum ſumminiſtraret, alere eum vberibus ſuis deprehenſa eſt. quæ res & factum & locũ conſecrauit. Nam qui morti deſtinabatur, donatus filiæ, in memoriam tãti præconij reſeruatus eſt. locus dicatus ſuo numini, Pietatis ſacellum fuit. Nauis à Phrygia gerula ſacrorum, dum ſequitur vittas CASTITATIS, contulit Claudiæ principatum pudicitiæ. Et Sulpitia Paterculi filia, M. Fuluij Flacci vxor, cenſura omnium matronarum è centum probatiſsimis haud temere electa eſt, quæ ſimulacrum Veneris, vt Sibyllini libri monebant, dedicaret. Qui attingat ad titulum FELICITATIS, necdum repertus eſt, & qui felix cenſeri iure debuerit. Nanque Cornelius Sulla dictus potius eſt quàm fuerit felix. Solum certe beatum Cortina Aglaum iudicauit, qui in an-B guſtiſsimo Arciadæ angulo pauperis ſoli dominus, nunquam egreſſus paterni ceſpitis terminis inuenitur. De homine ſatis dictum habeo. Nunc, vt ad deſtinatum reuertamur, ad locorum commemorationem ſtylus dirigendus eſt, atque adeo principaliter in ITALIAM, cuius decus iam in Vrbe contigimus. Sed Italia tanta cura ab omnibus dicta eſt, præcipue à M. Catone, vt iam inueniri non poſsit, quod nõ veterum auctorum præſumpſerit diligentia, largiter in laudem excellentis terræ materia ſuppetente, dum ſcriptores præſtantiſsimi reputant locorum ſalubritatem, cæli temperiem, vbertatem ſoli, aprica collium, opaca nemorum, innoxios ſaltus, vitium olearúmque prouentus, ouilia, pecuaria, tot amneis, lacus tantos, bifera violaria, inter hæc VESEVVM flagrantis animæ ſpiritu vaporantem, tepenteis fontibus Baias, colonias tam frequenteis, tam aſsiduam nouarum vr-

bium gratiam, tam clarum decus veterum oppidorum, quæ A
primum Aborigines, Arunci, Pelaſgi, Arcades, Siculi, totius poſtremo Græciæ aduenæ, & in ſumma victores Romani condiderunt. Adhæc, littora portuoſa, oráſque patentibus gremijs commercio orbis accommodatas. Verum ne prorſus intacta videatur, in ea quæ minus trita ſunt, animum intendere haud abſurdum videtur, & parcius depaſta leuibus veſtigijs inuiare. Nam quis ignorat vel dicta vel condita à Iano Ianiculum, à Saturno Latium, atque Saturniam: à Danaë Ardeam, à comitibus Herculis Polyden, ab ipſo in Campania Pompeios, qua victor ex Hiſpania pompam boum duxerat? In Liguria quoque lapidarios campos, quòd Ioui eo dimicante creduntur ſaxa pluiſſe. Regionem Ionicam ab Ione Naulochi filia, quam procaciter inſidentem vias Hercules interemit, vt ferunt: Archippen à Marſya rege Lydorum, quod hiatu terræ hauſtum, diſſolu- B
tum eſt in lacum Fucinum. Ab Iaſone templum Iunonis Argiuæ. A Pelopidis Piſas, à Cleolao Minois filio Daunios, Iapygas à Iapyge Dædali filio, Tyrrhenos à Tyrrheno Lydiæ rege, Coram à Dardano, Argillam à Pelaſgis, qui primi in Latium literas intulerunt: ab Haleſo Argiuo Phaliſcam, à Phalerio argiuo Phalerios, Feſcennium quoque ab Argiuis, portum Parthenium à Phocenſibus, Tybur, ſicut Cato facit teſtimonium, à Catillo Arcade præfecto claßis Euandri, ſicut Sextius, ab Argiua iuuentute. Catillus enim Amphiarai filius poſt prodigialem patris apud Thebas interitum Oeclei aui iuſſu, cum omni fœtu vel ſacro miſſus treis liberos in Italia procreauit, Tiburtum, Coram, Catillum, qui depulſis ex oppido Siciliæ veteribus Sicanis, à nomine Tiburti fratris natu maximi vrbem vocarunt. Mox in Brutijs ab

A Ulixe extructum tẽplum Mineruæ. Inſula Lygea appellata abiecto ibi corpore Sirenis ita nominatæ. Parthenopea à Parthenopes Sirenis ſepulchro, quam Auguſtus poſtea NEAPOLIM eſſe maluit. Præneſte, vt Zenodotus refert, à Præneſte Ulixis nepote Latini filio: aut, vt Præneſtini ſonant libri, à Cæculo, quem iuxta ignes fortuitos inuenerunt, vt fama eſt, Digitiorum ſorores, Notum eſt à Philoctete Petiliam conſtitutam. Arpos, & Beneuentum à Diomede, PATAVIVM, ab Antenore, Metapontum à Pylijs, Scyllaceum ab Athenienſibus, Sybarim à Troezenijs, & à Sagari Aiacis Locri filio, Salentinos à Lyctijs, Anconam à Siculis, Cabios à Calatio & Bio Siculis fratribus, ab Heraclidis Tarentum, inſulam Tenſam ab Ionibus, Pæſtum à Dorienſibus. A Myſcello Achæo Crotoniam, Rhegium à Chalcidenſibus, Caulonam & Terinam à Crotonienſibus, à Narijs Locros, Heretum à Cræcis in honorem Heræ. ſic enim Iunonem Cræci vocant. Ariciam ab Archilocho Siculo,
B vnde & nomen, vt Caßio Heminæ placet, tractum. Hoc in loco Oreſtes oraculo monitus ſimulacrum Scythicæ Dianæ, quod de Taurica extulerat, prius quàm Argos peteret, conſecrauit, à Zanclenſibus Metaurum locatum, à Locrenſibus Metapontum, quod nunc Vibo dicitur. Bocchus abſoluit Callorum veterem propaginem Umbros eſſe. M. Antonius aſſeuerat eoſdem, quòd tempore aquoſæ cladis imbribus ſuperfuerunt, Umbros græce nominatos. Licinio placet à Meſſapo græco Meſappiæ datam originem, verſam poſtmodum in nomẽ CALABRIAE, quam in exordio Oenotri frater Peucetius Peucetiam nominarat. Par ſententia eſt inter auctores, à gubernatore Aeneæ appellatum Palinurum, à tubicine Miſeno Miſenum, à conſobrina Leucoſiam inſu-

lam. Inter omnes perſpicue conuenit, à nutrice Caieta Caietam, ab vxore Lauinia Lauinium eſſe nuncupatum, quod poſt Troiæ excidium, ſicut Caſſonius perhibet, quarto anno extructum eſt. Nec omiſſum ſit AENEAM *æſtate ab Ilio capto ſecũda Italicis littoribus appulſum, vt Hemina tradit, ſocijs non amplius ſexcentis, in agro Laurenti poſuiſſe caſtra: Ubi dum ſimulacrum, quod ſecum ex Sicilia aduexerat, dedïcat Veneri matri, quæ* ἀφροδίτη *dicitur, à Diomede Palladium ſuſcipit, tribúſq; mox annis cum Latino regnat, ſocia poteſtate, quingentis iugeribus ab eo acceptis. Quo defuncto ſummam biennio adeptus, apud Numicum apparere deſijt. Anno ſeptimo patris indigetis ei nomen datum. Deinde conſtitutæ ab Aſcanio longa Alba, Fidenæ, Antium, Nola à Tyrijs, ab Eubœenſibus Cumæ. ibidem* SIBYLLAE *ſacellum eſt, ſed eius quæ rebus Romanis quinquageſima olympiade interfuit, cuiúſque librum ad Cornelium uſque Sullam Pontifices noſtri conſulebant. tunc enim vnà cum Capitolio igni abſumptus eſt. nam priores duos Tarquinio ſuperbo parcius pretium offerente quàm poſtulabat, ipſa exuſſerat: cuius ſepulcrũ in Sicilia adhuc manet. Delphicam autem Sibyllam ante Troiana bella vaticinatam Boëthus perhibet, cuius plurimos verſus operi ſuo Homerum inſeruiſſe manifeſtat. Hanc Heriphile Erythræa annis aliquot intercedentibus cõſecuta eſt, Sibylláque appellata eſt de ſcientiæ parilitata, quæ inter alia magnifica Lesbios amiſſuros imperiũ maris multo ante præmonuit, quam id accideret. ita Cumanam tertio fuiſſe poſt has loco, ipſa æui ſeries probat. Ergo* ITALIA, *in qua* LATIVM *antiquum antea à Tyberinis oſtijs ad uſque Lyrim amnem pertinebat, vniuerſa conſurgit à iugis Alpium, porrecta ad Rheginũ verticem, & littora Brutiorũ, quo in mare*

A *meridiem verſus protenditur. Inde procedens paulatim ſe Apennini montis dorſo attollit, extenſa inter Tuſcum & Adriaticum, id eſt inter ſuperum mare, & inferum, ſimilis querno folio, ſcilicet proceritate amplior, quàm latitudine. Vbi longius proceſſit, in cornua duo ſcinditur, quorum alterum Ionium ſpectat æquor, alterũ Siculum. Inter quas prominentias non vno margine acceſſum inſinuati freti recipit, ſed longius proiectis ſæpius, ac procurrentibus diſtinctum promontorijs pelagus admittit. Ibi vt (obuia paſſim notemus) arces Tarentinæ, Scyllacea regio, cum Scylleo oppido, & Chrateide flumine Scyllæ matre, vt vetuſtas fabulata eſt, Rhegini ſaltus, Pæſtanæ valles, Sirenum ſaxa, amœniſſimus* CAMPANIÆ *tractus, Phlegræi campi, Circes domus, Tarracina inſula ante circumflua immenſo mari, nunc æuo vertente addita continenti, diuerſámq; fortunam à Rheginis experta, quos fretum*
B *medium à Siculis vi abſcidit. Formiæ etiam Læſtrygonibus habitatæ: multa præterea pollentiſſimis ingenijs ediſſerta, quæ præterire, quam inferius exequi, tutius duximus. Verum Italiæ longitudo, quæ ab Auguſta prætoria per vrbem Capuámque porrigitur vſque ad oppidum Rhegium, decies centena & viginti millia paſſuum colligit. Latitudo vbi plurimum,* CCCCX: *vbi minimum,* CXXXVI *millia. Arctiſſima eſt ad portum quem Annibalis caſtra dicunt. Neq; enim excedit* XL *millia. Vmbilicum, vt Varro tradit, in agro Reatino habet. At in ſolidum ſpatium circuitus vniuerſi vicies quadragies nouies cẽtena ſunt. in quo ambitu aduerſa Locrenſium fronte ortus à Gadibus finitur Europæ ſinus primus. nam ſecundus à Lacinio auſpicatus, in Acrocerauniјs metas habet. Ad hæc Italia* PADO *clara eſt, quem mons Veſulus ſuperantiſſ. inter iuga Alpiũ gremio ſuo fundit, Viſennio fonte in Ligu-*

rum finibus, unde ſe primũ Padus proruit, ſubmerſúſq; cuni A
culo rurſus in agro Vibonenſi extollitur, nulli amniũ inferior claritate, à græcis dictus ἠρίδανος. *Intumeſcit exortu canis, tabefactis niuibus, & liquentibus brumæ pruinis, auctúſque aquarum acceßione* XXX *flumina in Adriaticũ defert mare. Eſt è memorabilibus inclytum, & inſigniter per omnium ora uulgatum, quod perpaucæ familiæ ſunt in agro Phaliſcorum, quos Hirpos vocant. Hi ſacrificium annuum ad montem Soractem Apollini faciunt. Idque operantes geſticulationibus religioſis impune exultant, ardentibus lignorum ſtruibus, in honorem diuinæ rei flammis parcentibus. Cuius deuotionis miniſterium munificentia ſenatus honorata, Hirpis perpetuo omnium numerum vacationem dedit. Gentem* MARSORVM *ſerpentibus illæſam eſſe, nihil mirum. A Circes filio genus ducunt, & de auita potentia deberi ſibi ſentiunt ſeruitium venenorum, ideóque venena contemnunt. C. Cælius* B
Aetæ treis filias, Angitiam, Medeam, & Circen dicit fuiſſe, Circen Circæos inſediſſe monteis, carminum maleficijs varias imaginum facies mentientem, Angitiam vicina Fucino occupauiſſe, ibíque ſalubri ſcientia aduerſus morbos reſiſtentem, cum deſiſſet hominem viuere, deam habitam. Medeam ab Iaſone Buthroti ſepultam, filiúmque eius Marſis imperaſſe. Sed quanuis Italia habeat hoc præſidium familiare, à ſerpentibus non penitus libera eſt. Denique habitatores ab Amyclis, quas ante 1 graeci condiderunt, ſerpentes fugauere. Illic frequens VIPERA *inſanabili morſu. Breuior hæc cæteris, quas in alijs aduertimus orbis partibus, ac propterea, dum deſpectui eſt, facilius nocet. Calabria Cherſydris frequentißima eſt, &* BOAM *gignit, quem anguem ad immenſam molem ferunt coaleſcere. Captat primo greges bubulos,*

A *bulos,& ſi quæ plurimo lacte rigua bos eſt, eius ſe vberibus innectit, ſuctúque continuo ſaginata, longo ſæculo ita funebri ſatietate vltimo extuberatur, vt obſiſtere magnitudini eius nulla vis queat. Poſtremo depopulatis animalibus, regiones quas obſederit, ad vaſtitatem cogit. D. Claudio principe in loco vbi Vaticanus ager eſt in aluo occiſæ Boæ ſpectatus eſt ſolidus infans. Italia* LVPOS *habet, qui cum cæteris ſimiles non ſint, homo quem prius viderint, conticeſcit, & anticipatus obtutu nocentis, licet clamandi votum habeat, non habet vocis miniſteriū. Sciens de Lupis multa prætereo. Spectatiſſimum illud eſt, quod caudæ animalis huius villus amatorius ineſt perexiguus, quē ſpontaneo damno abijcit, cum capi metuit: nec habet potentiam niſi viuenti detrahatur. Coëunt lupi toto anno non amplius dies* XII. *Veſcuntur in fame terram. At ij quos Ceruarios dicimus, quanuis poſt longa ieiunia repertas*
B *ægre carnes mandere cœperint, vbi quid caſu reſpiciunt, obliuiſcuntur, & immemores præſentis copiæ, eunt quæſitū quam reliquerunt ſatietatem. In hoc animalium genere numerantur &* LYNCES, *quarum vrinas coire in duritiem pretioſi calculi fatentur qui naturas lapidum exquiſitius ſunt perſecuti. Iſtud etiam ipſas* Lynces *perſentiſcere hoc documento probatur, quod geſtum liquorem illico arenarum cumulis, quantum valent, contegunt, inuidia ſcilicet, ne talis egeries tranſeat in noſtrum vſum, ut Theophraſtus perhibet. lapidi iſti ſuccini color eſt, pariter ſpiritu attrahit propinquantia, dolores renum ſedat, medetur regio morbo.* λυγγούριον *græce dicitur.* CICADAE *apud Rheginos mutæ, nec vſquam alibi, quod ſilentium miraculo eſt, nec immerito, cum vicinæ, quæ ſunt Locrenſium, vltra cæteras ſonitent. Cauſas Granius tradit, cum obmurmurarent illic Hercule quieſcente, deum iuſ-*

ſiſſe ne ſtreperent. Itaque ex eo cœptum ſilentium permanere. Liguſticum mare frutices procreat, qui quantiſper fuerint in aquarum profundis, fluxi ſunt, tactu prope carnulento. deinde ubi in ſupera tollũtur, natalibus derogatis, lapides fiunt. Nec ſolum qualitas illis, ſed & color vertitur. nam puniceo protinus rubeſcunt. Ramuli ſunt quales arborum viſimus, ad ſemipedem frequentius longi. rarum eſt pedaneos deprehendi. Excuduntur ex illis multa geſtamina. Habet enim, ut Zoroaſtres ait, materies hæc quandam poteſtatem, ac propterea quicquid inde fit, ducitur inter ſalutaria. CORALLIVM *alij dicunt. Nam Metrodorus* γοργίαν *nominat. Idem, quod reſiſtat typhonibus, & fulminibus, affirmat. Eruitur gemma in parte Lucaniæ, facie adeo iucũda, ut languẽtes intrinſecus ſtellas, & ſub nubilo renidentes croceus color perfundat. Ea, quoniam in littore Syrtium inuenta primum eſt,* SYRTITES *vocatur. Eſt &* VEIENTANA *gemma à loco dicta, cui nigri coloris facies propria, quam ad gratiam varietatis albi limites interſecant, notis candidantibus. Inſula quæ Appuliæ oram videt, tumulo ac delubro Diomedis inſignis eſt, &* DIOMEDEAS *aues ſola nutrit. Nam hoc genus alitis præterquam ibi nuſquam gentium eſt, ídque ſolum poterat memorabile iudicari, niſi accederent non omittenda. Forma illis penè quæ Fulicis, color candidus, ignei oculi, ora dentata, congreges volitant, nec ſine ratione pergendi duces duæ ſunt, quæ regant agmen. Altera agmen anteit, altera inſequitur. illa ut ductu certum iter dirigat, hæc ut inſtantia vrgeat tarditatem. Hæc in meantibus diſciplina eſt. & cum fœtuum adeſt tempus, roſtro ſcrobes excauant. Deinde ſurculis in verſum ſuppoſitis, imitantur texta cratium, & ſic contegunt ſubtercauata: & ne*

deſint, ſi forte lignorum caſus venti auferant, …m cõprimunt terra, quam egeſſerant, cũ puteos ex-…t. Sic nidos moliuntur bifori acceſſu, nec fortuito, adeo vt ad plagas cæli metentur exitus, vel ingreſſus. Aditus, qui dimittit ad paſtus, in ortũ deſtinatur: qui excipit reuertenteis, verſus hoc caſui eſt, vt lux & morãteis excitet, & receptui non denegetur. Leuaturæ aluum, aduerſis flatibus ſubuolant, quibus proluuies longius auferatur. Iudicant inter aduenas: ſi græcus eſt, propius accedunt, & quantum intelligi datur, velut ciui blandius adulantur. Si quis erit gentis alterius, inuolant, & impugnant. Aedem ſacram omni die celebrant ſtudio huiuſmodi. Aquis imbuunt plumas, aliſque impendio madefactis confluunt rorulentæ. ita ædem excuſſo humore purificant. Tunc pennulis ſuperplaudunt. Inde diſcedunt quaſi peracta religione. Ob hoc ferunt Diomedis ſocios aues factos. Sanè ante aduentum Aetoli ducis nomen Diomedis non habebant, inde ſic dictæ. Italicus excurſus per LIBVRNOS, quæ gens Aſiatica eſt, procedit in Dalmatiæ pedem, DALMATIA in limitem Illyricum, in quo ſinu DARDANI ſedes habent, homines ex Troiana proſapia in mores barbaros efferati. At ex altera parte per Ligurum oram in Narbonẽſem prouinciã pergit, in qua Phocẽſes quondam fugati Perſarũ aduentu MASSILIAM vrbẽ olympiade quadrageſimaquinta condiderunt. C. Marius bello Cimbrico factis manu foßis inuitauit mare, pernicioſámq; feruentis RHODANI nauigationẽ temperauit. qui amnis præcipitatus Alpibus primo per Heluetios ruit, occurſantium aquarum agmina ſecum trahẽs, auctúq; magno, ipſo quod inuadit freto turbulẽtior, niſi cũ fretũ ventis excitatur. Rhodanus ſæuit & cum ſerenum eſt, atq; ideo inter treis Europæ maximos

fluuios & hunc computant. AQVAE *quoque s loco claruerunt, quodam hyberna cōſulis, poſtea ex nibus. Quarum calor olim acrior exhalatus per temp poravit, nec iam par eſt famæ priori. Si græcos cogitem, præſtat reſpicere littus Tarentinum. Unde à promontorio, quod Acran Iapygian vocant, Achaiam curſum deſtinantibus citiſſima nauigatio eſt. Flectendus hinc ſtylus eſt, terrarúmque vocant alia, & longum eſt, vt moratim inſularum omnium oras legamus, quaſcunque promontoria Italica proſpectant: quamuis ſparſæ receſſibus amœniſſimis, & quodam natura quaſi ſpectaculo expoſitæ, non erant omittendæ. Sed quantum reſidendum eſt, ſi dilatis quæ præcipua ſunt, per quandam deſidiam, aut Pandatariam, aut Prochytam dicamus, aut ferri feracem Iluam, aut Caprariam, quàm græci Aegilon dicūt, aut Planaſiam, de facie ſupina freti ſic vocatā, vel ab Ulixis erroribus, vel Columbariam auium huius nominis matrē, vel Ithaceſiam, Ulixis (vt proditur) ſpeculam, vel Aenariam, & Inarimen ab Homero nominatam, aliáſque non ſecus lætas, inter quas* CORSICAM *plurimi in dicendo latius circumuecti pleniſſima narrandi abſoluerunt diligentia, nihilque omiſſum, quod retrectari non ſit ſuperuacuum, vt exordium incolis Ligures dederint, vt oppida ibi extructa ſint, vt colonias ibi deduxerint Marius & Sulla, vt ipſam Liguſtici ſinus æquor alluat. ſed hæc faceſſant. Uerum ager Corſicanus, quod in eo agro vnicum eſt, ſolus edit, quem* CATOCHITEN *vocant lapidem, fatu digniſſimum. Maior eſt cæteris, qui ad ornatum deſtinātur, nec tam gemma, quàm cautes. Idem impoſitas manus detinet, ita ſeiunctis corporibus adnectens, vt cum ipſis hæreat, à quibus tangitur. Sed ei ineſt velut de glutino lentiore neſcio quid* B

par

A par atq; gummi. Accepimus Democritum Abderiten oſtentatione ſcrupuli huius frequenter vſum ad probandam occultam naturæ potentiam in certaminibus, quæ contra Magos habuit. Sardinia quoque, quam apud Timæum Sandaliotin legimus, Ichnuſan apud Chryſippum, in quo mari ſita ſit, quos incolarum auctores habeat, ſatis celebre eſt. Nihil ergo attinet dicere, vt Sardus ab Hercule, & Norax à Mercurio procreati, cum alter à Libya, alter ab vſq; Tarteſo Hiſpaniæ in hoſce fines permeaſſent, à Sardo terræ, à Norace Noræ oppido nomen datum: mox Ariſtæum regnando his proximum in vrbe Carali, quam condiderat, ipſe, coniuncto populo vtriuſque ſanguinis, ſeiuges vſq; ad ſe gentes ad vnum morem coniugaſſe, imperium ex inſolentia nihil aſpernatas. Sed & hic Ariſtæus Iolaum creat, qui ad id locorum agros ibi inſedit. Præterea & Ilienſes, & Locrenſes tranſeamus.

B Sardinia eſt quidem abſque ſerpentibus. Sed quod alijs locis ſerpens eſt, hoc SOLIFVGA Sardois agris. Animal perexiguum, ſimiléq; Araneis forma, Solifuga dicta, quòd diem fugiat. In metallis argentarijs plurima eſt. nam ſolum illud argenti diues eſt. occultim reptat, & per imprudentiam ſuperſedentibus peſtem facit. Huic incommodo accedit & herba Sardonia, quæ in defluuijs fontanis prouenit largius iuſto. Eà ſi edulio fuerit, veſcentibus neruos contrahit, rictu ora diducit, vt qui mortem oppetunt, velùt ridentium facie intereant. Contrà quicquid aquarum eſt, varie cōmodis ſeruit. Stagna, piſculentiſſima. hybernæ pluuiæ in æſtiuam penuriam reſeruantur. Nam homo Sardus opem plurimam de imbrido cælo habet. Hoc collectaneum depaſcitur, vt ſufficiat vſui, vbi defecerint ſcaturigines, quæ ad victum vſurpari ſolent. Fontes ſanè calidi & ſalubres aliquot locis efferueſcunt, qui medelas

afferunt, aut ſolidant oſſa fracta, aut abolent à Solifugis in- A
ſertum venenum, aut etiam ocularias diſsipant ægritudines.
Sed qui oculis medentur, & coarguendis valent furibus. Nam
quiſquis ſacramēto raptū negat, lumina aquis attrectat. Vbi
periurium nō eſt, cernit clarius. Si perfidia abnuit, detegitur
facinus cæcitate, & captus oculis admiſſum tenebris fatetur.

Si reſpiciamus ad ordinem temporum, vel locorum, poſt
Sardiniam res vocant Siculæ. Primo, quòd vtraque inſula
in Romanam poteſtatem redacta, ijſdem temporibus prouin-
cia facta eſt, cum eodem anno Sardiniam M. Valerius, al-
teram C. Flaminius prætor ſortiti ſunt. Adde quod freto
ſiculo excipitur nomen Sardoi maris. Ergo SICILIA, quod
cum primis aſsignandum eſt, diffuſis promontorijs triquetra
ſpecie figuratur. Pachynus aſpectus in Peloponeſum, & meri-
dianam plagam dirigit. Pelorias aduerſam veſpero Italiam
videt. Lilybæus in Africam extenditur. Inter quæ Pelo- B
rias præſtat, laudata egregio ſoli temperamento, quòd ne-
que humido in lutum diluatur, neque fathiſcat in vagum
puluerem ſiccitate. Ea vbi introrſum recedit, & in latitu-
dinem panditur, tres lacus obtinet. Quorum vnus quod piſci-
um copioſus eſt, non equidem ad miraculum duxerim, ſed
quod ei proximus condenſis arbuſtis inter virgultorum opaca
feras nutriat, & admiſsis venatibus per terrenos tramites,
quibus pedeſtres acceſſus excipit, duplicem, piſcandi, venan-
dique præbeat voluptatē, numeratur inter eximia. Tertium
ara ſacrū approbat, quæ in medio ſita, breuia diuidit à pro-
fundis. Qua ad eam pergitur, aqua crurum tenus peruenit.
Quod vltra eſt, nec explorari licet, nec attingi: & ſi fiat, qui
id auſus ſit, malo plectitur. quantámq; ſui partem ingurgita-
uerit, tantā it perditū. Ferunt quendā in hæc alta quam lon-

A giſsimam poterat ieciſſe lineã, eam vt recuperaret, dũ demerſo brachio niſum adiuuat, cadauer manũ factã. Peloritanã ora habitatur colonia Taurominia, quã priſci Naxum vocabãt. Oppidũ Meſſana Rhegio italiæ oppoſitũ eſt, quod Rhegium ab hiſcẽdi argumẽto ῥήγιον græci dictitabãt. Pachyno multa Tunnorum ineſt copia, Echinis, & omnibus mari nantibus piſculentiſsimũ, ac propterea ſemp captura larga. Lilybitano Lilybæum oppidũ decus eſt, Sibyllæ ſepulchro. Sicaniæ diu ante troiana bella SICANVS rex nomẽ dedit, aduectus cũ ampliſsima Iberorũ manu. Poſt SICVLVS Neptuni filius. In hãc plurimi Corinthiorũ, Argiuorũ, Ilienſium, Dorienſiũ, Cretẽſium cõfluxerunt. Inter quos & Dædalus fabræ artis magiſter principem vrbium SYRACVSAS habet. In qua etiã cum hyberno cõduntur ſerena, nullo nõ die ſol eſt. Adde quod Arethuſa fons in hac vrbe eſt. Eminet montibus AETNA, & Eryx.

B Vulcano Aetna ſacer eſt, Eryx Veneri. In Aetnæ vertice hiatus duo ſunt, crateres nominati, per quos eructatus erũpit vapor, præmiſſo prius fremitu, qui p æſtuantes cauernarũ latebras lõgo mugitu intra terræ viſcera diu uoluitur, nec ante flãmarum globos attollit, q̃ interni ſtrepitus antecedant. Mirum hoc eſt, nec illud minus, quod in illa feruẽtis naturæ peruicacia miſtas ignibus niues profert, & licet vaſtis exudet incẽdijs, apicis canicie perpetua brumalẽ detinet faciẽ. Itaq; inuicta in vtroq; violẽtia, nec calor frigore mitigatur, nec frigus calore diſſoluitur. Sũt & alij mõtes duo, Nebrodes, & Neptunius. E neptunio ſpecula eſt in pelagus Thuſcũ, & Adriaticũ. Nebrodi damarum copia nomen dedit, quẽ damæ & hinnuli gregatim peruagantur. Inde Nebrodes dictus. Quicquid Sicilia gignit, ſiue ſoli, ſiue hominis ingenio, proximum eſt ijs quæ optima iudicantur, niſi quod fœtus terræ Centuripino croco vincit.

Hic primum inuenta Comœdia, hic & cauillatio mimica in A
ſcena ſtetit. Hic domus ARCHIMEDIS, *qui iuxta ſyderum diſciplinam machinarius commentator fuit. Hic Lais illa, quæ eligere patriam maluit, quàm fateri. Gentem* CYCLOPVM *vaſti teſtantur ſpecus.* LAESTRYGONVM *ſedes adhuc ſic vocantur. Ceres inde magiſtra ſationis frumentariæ. Hic ibidem campus Ennenſis in floribus ſemper, & omni vernus die: quem propter, demerſum eſt foramen, qua Ditem patrem ad raptus Proſerpinæ libere exeuntem fama eſt in lucem auſum. Inter Catinam & Syracuſas certamen eſt de illuſtrium fratrum memoria, quorũ nomina ſibi diuerſæ partes adoptant. Si Catinẽſes audiamus, Anapias fuit, & Amphinomus. ſi quod malunt Syracuſæ, Aemanthiam putabimus, & Critonem. Catinẽſis tamen regio cauſam dedit facto, in quam ſe cum incendia Aetnæ protuliſſent, iuuenes duo ſublatos parẽtes euexerunt inter flãmas illæſi ignibus. Horum* B
memoriã ita poſteritas munerata eſt, vt ſepulchri locus nominaretur CAMPVS PIORVM. *De* ARETHVSA, *& Alpheo verũ eſt hactenus quod conueniunt fons & amnis. Fluminum abunde varia miracula. Dianam, qui ad Camerinã fluit, niſi habitus pudicæ hauſerit, nõ coibunt in corpus vnum latex vineus, & latex aquæ. Apud Segeſtanos Herbeſſus in medio flumine ſubita exæſtuatione ferueſcit. Acidem quãuis demiſſum Aetna, nullus frigore anteuertit. Himereum cæleſtes mutant plagæ. Amarus deniq; eſt, dum in aquilonẽ fluit, dulcis vbi ad meridiẽ flectitur. Quãta in aquis, tanta eſt nouitas in ſalinis.* SALEM *Agrigentinũ ſi igni iunxeris, ſoluitur vſtione. cui ſi liquor aquæ ꝓximauerit, crepitat veluti torreatur. Purpureũ Aetna mittit. in Pachyno trãſlucidus inuenitur. Cætera ſalinarũ metella, q̃ sũt aut Agrigẽtino, aut Cẽturipis proxi-*

A *proximantia, funguntur cautium miniſterio. Nam illinc excidunt ſigna ad facies hominum, vel deorum. Thermitanis locis inſula eſt arundinum ferax, quæ accommodatiſſimæ ſunt in omnem ſonum tibiarum, ſiue præcentorias facias, quarum locus eſt ad puluinaria præcinendi, ſiue Vaſcas, quæ foraminum numeris præcentorias antecedunt, ſiue puellarias, quibus à ſono clariore vocamen datur, ſiue Cingrinas, quæ breuiores licet, ſubtilioribus tamen modis inſonant, aut Miluinas, quæ in accentus exeunt acutiſſimos, aut Lydias, quas & Turarias dicunt, vel Corinthias, vel Aegyptias, aliáſve à muſicis per diuerſas officiorum & nominum ſpecies ſeparatas. In Aleſina regione fons aliâs quietus & tranquillus cũ ſiletur, ſi inſonent tibiæ, exultabundus ad cantum eleuatur, & quaſi miretur dulcedinem vocis, vltra margines intumeſcit. Gelonium ſtagnum tetro odore abigit proximantes. Ibi & fontes duo. Alterum ſi ſterilis ſumpſerit, fœcundatur. alterum ſi fœcunda hauſerit, vertitur in ſterilitatem. Stagnum Petrenſium ſerpentibus noxium eſt, homini ſalutare. In lacu Agrigentino oleum ſupernatat. Hoc pingue hæret arundinum comis de aſſiduo volutabro, è quarum capillamẽtis legitur vnguentum medicum contra armentarios morbos. Nec longe inde collis Vulcanius, in quo qui diuinæ rei operantur, ligna vitea ſuper aras ſtruunt, nec ignis apponitur in hanc congeriem, cum porricias intulerint. Si adeſt deus, ſic ſacrum probatur, ſarmenta licet viridia ignem ſponte concipiunt, & nullo inflagrante, à litato numine fit incendium. ibi epulantibus alludit flamma, quæ flexuoſis exceſſibus vagabunda, quem contigerit non adurit. Nec aliud eſt, quàm imago nuncia perfecti rite voti. Idem ager Agrigentinus eructat limoſas ſcaturigines: & vt venæ fontium ſufficiũt riuis ſubminiſtrãdis, ita in hac Siciliæ par-*

B (margin letter beside "terum ſi ſterilis")

te ſolo nunquā deficiente, æterna reiectatione terrā terra euomit. ACHATEN lapidem Sicilia primū dedit, in Achatis fluminis ripis repertū, non vilem, cum ibi tātum inueniretur. Quippe inter ſcribentes eum venæ naturalibus ſic notant formis, vt cum optimus eſt, varias præferat rerum imagines. Vnde ānulus Pyrrhi regis, qui aduerſus Romanos bella geſſit, non ignobilis famæ fuit, cuius gemma Achates erat, in quo nouem Muſæ cū inſignibus ſuis ſingulæ, & Apollo tenens citharam videbantur, non impreſſis figuris, ſed ingenitis. Nunc diuerſis locis apparet. Dat Creta, quē Corali achaten vocant, corallo ſimilem, ſed illitum guttis auro micantibus, & ſcorpionum ictibus reſiſtentem. Dat India reddentem nunc nemorum, nunc animalium facies, quem vidiſſe, oculis fauet, quique intra os receptus ſedat ſitim. Sunt & qui vſti redolent myrrhæ odorem. Achates ſanguineis maculis irrubeſcit. Sed qui maxime probantur, vitream habēt perſpicuitatem, vt Cyprius. Nam qui ſunt facie cerea, abundantes triuialiter, negliguntur. Omnis ambitus huius inſulæ clauditur ſtadiorum tribus millibus. In freto Siculo Hephæſtiæ inſulæ, XXV millibus paſſuum ab Italia abſunt. Itali VVLCANIAS vocant. Nam & ipſa natura ſoli ignea per occulta commercia aut mutuantur Aetnæ incendia, aut ſubminiſtrant. Hic dicta ſedes deo ignium. Numero ſeptem ſunt. Lipara nomen dedit rex Liparus, qui eam ante Aeolum rexit. Alteram Hieram vocauerunt. ea præcipue Vulcano ſacrata eſt, & plurimū colle eminentiſſimo nocte ardet. Strongyle tertia, AEOLI domus, vergit ad ſolis exortum, minime anguloſa, quæ flammis liquidioribus differt à cæteris. Hæc cauſa efficit, quod ex eius fumo potiſſimum incolæ præſentiſcunt quinam flatus in triduo portendantur. quo factum, vt Aeolus rex ventorum cre-

A *deretur. Cæteras,Didymen,Ericuſan,Phœnicuſan, Euonymon,quoniam ſimiles ſunt,dictas habemus. Tertius Europæ ſinus incipit ab Acrocerauniys mõtibus,deſinit in Helleſpontum. In eo apud Moloſſos, vbi Dodonæi Iouis templum eſt, Tomarus mons eſt,circa radices cẽteno fonte nobilis vt Theopompo placet. In* EPEIRO *ſacer fons eſt,frigidus vltra omnes aquas,& ſpectatæ diuerſitatis. Nam ſi in eum ardentem immergas facem,extinguit:ſi procul,ac ſine igni admoueas, ſuopte ingenio inflammat. Dodone Iſmaro celſa eſt. Delphi Cephiſo flumine, Caſtalio fonte, & Parnaſi iugis celebres. Acarnania Aracyntho eminet. Hanc ab Aetolia* PINDVS *diuidit,qui Acheloum parit,cũ primis Græciæ amnibus præditum veteri claritate. Nec iniuria,cum inter calculos, quibus ripæ eius micant,inueniatur* GALACTITES, *qui ſcrupulus ipſe ater ſi teratur,reddit ſuccum album ad lactis ſapo-*B *rem. Fœminis nutrientibus illigatus fœcundat vbera, ſubnexus paruulis largiuſculos hauſtus facit ſaliuarum. Intra os receptus liqueſcit. cum ſoluitur tamen, memoriæ bonum perimit. quem poſt Nilum Achelous dat, tertium nemo. Propter oppidum* PATRAS *Scioëſſa locus nouem collium opacitate vmbroſus, & radiys Solis fermè inuiſus, nec aliam ob cauſam memorabilis. In* LACONIA *ſpiraculum eſt Tænaron. eſt & Tænaron promõtorium aduerſum Africæ, in quo fanum eſt Methymnæi Arionis,quem delphine eò aduectũ imago teſtis eſt ærea ad effigiẽ caſus & veri operis expreſſa. Præterea tẽpus ſignatum. olympiade enim vndetrigeſima, qua in certamine Siculo idem Arion victor ſcribitur, id ipſum geſtũ probatur. Eſt & oppidum Tænaron nobili vetuſtate. Præterea aliquot vrbes,inter quas Leuctræ, non obſcuræ iam pridẽ Lacedæmoniorum fœdo exitu: Amyclæ ſilentio ſuo quondã peſſundatæ:*

Sparta inſignis cũ Pollucis & Caſtoris templo, tum etiam Othryadis illuſtris viri titulis: Theramne, vnde primum cultus Dianæ: Pitane, quam Archeſilaus Stoicus inde ortus prudentiæ ſuæ merito in lucem extulit: Anthea, & Cardamyle: vbi quondam fuere Thyre, nunc Locus dicitur, in quo anno XVII Regni Romuli inter Laconas & Argiuos memorabile fuit bellum. Nã Taygeta mons, & flumen Eurotas notiora ſunt, quàm vt ſtylo egeant. Inachus Achaiæ amnis ARGOLICVM ſecat tractum, quem rex Inachus à ſe nominauit, qui exordium Argiuæ nobilitati primus dedit. Epidauro decus eſt Aeſculapij ſacellum, cui incubantes ægritudinum remedia capeſſunt de monitis ſomniorum. Pallanteum ARCADIAE oppidum, quod palatio noſtro per Euandrum Arcada appellationem dederit, ſat eſt admonere, in qua mõtes Cyllene, & Lycæus, Mænalus etiam Dijs alumnis inclaruerunt: Inter quos nec Herymanthus in obſcuro eſt. Inter flumina Herymanthus Herymãtho monte demiſſus eſt, & Ladon ille. Herculis pugnæ hic planè clareſcunt. Varro perhibet fontem in Arcadia eſſe, cuius interimat hauſtus. In hac terrarum parte de auibus hoc ſolum eſſe non indignum relatu comperimus, quod cum alijs locis MERVLA fulua ſit, circa Cyllenen candidiſsima eſt. Nec lapidem ſpreuerimus, quem Arcadia mittit. Asbeſto nomẽ eſt, ferri colore. Hic accenſus ſemel, extingui non poteſt. In Megarenſium ſinum ISTHMOS exit, ludis quinquennalibus, & delubro Neptuni inclytus. Quos ludos eapropter inſtitutos ferunt, quod ſinibus quinque Peloponenſes oræ abluuntur. A ſeptentrione Ionio, ab occidente Siculo, à brumali occidente Aegæo, à ſolſtitiali oriẽte Myrtoo, à meridie cretico. Hoc ſpectaculum per Cypſelum tyrannum intermiſsum, Corinthij olympiade quadrageſima nona

A ſolennitati priſtinæ reddiderunt. Cæterum PELOPONESON à Pelope regnatam, nomen indicio eſt. Ea vt platani folium receſsibus & prominentijs figurata, diuortium facit inter Ionium & Aegæum mare, quatuor non amplius millibus diſpeſcens vtrunque littus, excurſu tenui, quem Iſthmon dicunt ob anguſtias. Hinc HELLAS incipit, quam proprie veram volunt eſſe Græciam. Quæ nunc ATTICA, Acte prius dicta. Ibi ATHENAE, cui vrbi ſaxa Scyronia propinqua ſunt porrecta, ſex millibus paſſuum ob honorem vltoris Theſei, & memoriam nobilis pœnæ ſic nominata. Ex iſtis rupibus Ino ſe cum Palæmone filio in profunda præcipitem iaculata auxit maris numina. Nec Atticos monteis in parte tacebimus. Eſt Icarius, eſt Brileſſus, eſt Lycabethus, & Aegialus. Sed Hymetto merito ac iure attribuitur principatus, quòd apprime florulentus eximio mellis ſapore, & externos omnes, & ſuos

B vincit. Callirhoem ſtupent fontem, nec ideo Cruneſon fontem alterum nullæ rei numerant. Athenienſibus iudicijs locus eſt Arios pagos. Marathon campus factus memorabilis opinione prælij cruentiſsimi. Et multæ quidem inſulæ obiacent Atticæ continenti, ſed ſuburbanæ ferme ſunt. Salamis, Sunium, Cos, Ceus, quæ vt Varro teſtis eſt, ſubtilioris veſtis amicula arte lanificæ ſcientiæ prima in ornatum fœminarum dedit. BOEOTIA Thebis enitet. Thebas condidit Amphion, non quòd lyra ſaxa duxerit, neque enim par eſt id ita geſtum videri, ſed quòd affatus ſuauitate homines rupium incolas, & incultis moribus rudeis, ad obſequij ciuilis pellexerit diſciplinam. Vrbs iſta numinibus apud ſe ortis gloriatur, vt perhibent qui ſacris carminibus Herculem & liberum celebrant. Apud Thebas Helicon lucus eſt, Cithæron ſaltus, Amnis Iſmenus, fontes Arethuſa, Oedipodia, Pſammate, Dirce.

ſed ante alios Aganippe, & Hippocrene: quos Cadmus LITERARVM *repertor primus, quoniam equeſtri exploratione primus deprehendiſſet, dum rimatur quænam adiſſet loca, incenſa eſt licentia Poëtarum, vt pariter vtrunque diſſeminaretur, ſcilicet quod eorum alter alitis equi vngula ſolicitatus foret, alter potus facundia animas irrigaret, & quòd aperta foret alitis equi vngula, & quòd poti inſpirationem facerent literariam.* EVBOEA *inſula laterum obiectu efficit Aulidis portum, qui ſæculis traditur Graiæ coniurationis memoria. Bœoti ijdem ſunt, qui* LELEGES *fuerunt, per quos defluens Cephiſus amnis ſe in maria cōdit. In hac cōtinentia Opuntius ſinus, Lariſſa oppidum, Delphiramne quoque, in qua Amphiarai fanum, & Phidiacæ ſignum Dianæ. Varro opinatur duo in Bœotia eſſe flumina, natura licet ſepari, miraculo tamen non diſcrepante. Quorum alterum ſi ouillum pecus debibat, pullum fieri coloris, quem induerit: alterius hauſtu quæcunque vellerum fuſca ſunt, in candidum verti. Addit etiam videri ibi puteum peſtilentem, cuius liquor mors eſt haurientibus.* PERDICES *ſanè cum vbique liberæ ſint, vt aues vniuerſæ, in Bœotia non ſunt: nec cū volant, ſui ſunt iuris, ſed in ipſo aëre quas tranſire non audeant, metas habent. Inde vltra notatos iam terminos nunquam exeunt, nec in Atticum ſolum tranſmeant. Hoc Bœotijs proprium. Nam quæ communia ſunt omnibus, generatim poſt perſequemur. Concinnantur à Perdicibus nidi munitione ſolerti. Spineis enim fruticibus ac ſurculis receptus ſuos veſtiunt, vt animalia quæ infeſtant, arceantur à ſpinis ſurculorum. Ouis ſtragulum puluis eſt, atque clanculo reuertuntur, ne indicium loci conuerſatio frequens faciat. Plerunque fœminæ tranſuehunt partus, vt mares fallant, qui eos impatientius affligunt, ſæpiſsime adu-*

A *lantes. Dimicatur circa connubium, victóſque credunt fœminarum vice venerem ſuſtinere. Ipſas libido ſic agitat, vt ſi ventus à maſculis flauerit, fiant prægnantes odore. Tunc ſi quis hominum vbi incubant propinquabit, egreſſæ matres venientibus ſeſe ſponte offerunt, & ſimulata debilitate vel pedum, vel alarum, quaſi ſtatim capi poßint, greſſus fingunt tardiores. Hoc mendacio illicitant obuios, & eludunt, quoad prouecti longius à nidis auocentur. Nec in pullis ſtudium ſegnius ad cauendum. Cum enim viſos ſe perſentiſcunt, reſupinati glebulas pedibus attollunt, quarum obtectu tam callide proteguntur, vt lateant etiam deprehenſi.*

THESSALIA eadē eſt & Aemonia, quā Homerus Ἄργος πελασγικὸν *nominant: Vbi genitus Hellen, à quo Reges Hellenes nominati. Huius à tergo PIERIA ad Macedoniam protenditur, quæ deuicta ſub Macedonum venit iugum. Multa ibi*
B *oppida, flumina multa. De oppidis egregia ſunt Phthia, Lariſſa, Theſſalia, & Thebæ. De amnibus Peneus, qui propter Oſſam Olympúmque decurrens collibus dextra læuáque molliter curuis, nemoroſis conuallibus Theſſallica facit Tempe, vndíſque apertior Macedoniam ac Magneſiam interluens, in Thermæum ſinum conditur. Theſſaliæ ſunt PHARSALICI campi, in quibus ciuilium bellorum detonuerunt procellæ. Ac ne in monteis notos eamus, Pindum & Othryn agitent, qui Lapitharum originem proſequuntur: Oſſam, quos Centaurorum fabulis immorari iuuat. Pelion autem nuptiale conuiuium Thetidis atque Pelei in tantum notitiæ obtulit, vt taceri de eo magis mirum ſit. Nam OLYMPVM ab Homero non per audaciam celebratū docent, quæ in eo viſuntur. Primū excellenti vertice tantus attollitur, vt ſumma eius cælum accolæ vocent. Ara eſt in cacumine Ioui dicata, cuius altaribus*

ſiqua de extis inferuntur, nec difflantur vētoſis ſpiritibus, nec A
pluuijs diluuntur, ſed voluēte anno, cuiuſmodi relicta fuerint,
eiuſmodi reperiuntur. Et omnibus tēpeſtatibus à corruptelis
aurarū vindicatur, quicquid ibi ſemel eſt Deo conſecratum.
Literæ in cinere ſcriptæ vſque ad alteram anni ceremoniam
permanent. In regione MAGNESIA Methone oppidū ſitum
eſt, quod cum obſideret PHILIPPVS ALEXANDRI Ma-
cedonis magni pater, damnatus eſt oculo, ictu ſagittæ, quam
iecerat Aſter oppidanus inſcriptam ſuo nomine, loco vulne-
ris, nomine, quem petebat. Populum iſtum callere artem ſa-
gittariam credere poſſumus vel de Philoctete, quoniam Me-
libœa in hoc pede computatur. Sed ne tranſeamus præſidium
poëtarum, fons Libethrus & ipſe Magneſiæ eſt.

Qui Edonij quondam populi, quæq; Mygdonia erat terra,
aut Pierium ſolum, vel Emathium, nunc omne vniformi vo-
cabulo MACEDONICA res eſt: & partitiones, quæ ſpeciali- B
ter antea ſeiungebantur, Macedonum nomini contributæ,
factæ ſunt corpus vnū. Igitur Macedoniam præcingit Thra-
cius limes. meridiana Theſſaliæ Epirotæ tenent. à veſperali
plaga Dardani ſunt & Illyrij. qua ſeptentrione tunditur,
Pœonia ac Pelagonia protegitur. A Triballis, montanis ex-
ceſsibus aquilonio frigori obiecta. Inter ipſam & Thraciam
Strymon amnis facit terminum, qui ab Aemi iugis irriga-
tur. Verum vti ſileam aut Rhodopen Mygdonium montem,
aut Athon claſsibus Perſicis nauigatum, continentique ab-
ſciſſum, mille quingentorum paſſuum longitudine, ſimul de
auri venis, & argenti, quæ optimæ in agris Macedonum,
& plurimæ eruuntur, Oreſtiden dicam. Populi ſunt, qui vt
ORESTIDAE dicerētur, inde cœptum. Mycenis profugus ma
tricida, cum abſceſſus longius deſtinaſſet, natū ſibi in Ema-

thia

A *thia paruulum de Hermione, quam in omneis caſus ſociam adſciuerat, hic mandauerat occulendum. Adoleuit puer in ſpiritu regij ſanguinis nomen patris ſui referens. Occupatóque quicquid eſſet, quod procedit in Macedonicum ſinum, & Adriaticum ſalum, terram cui imperitauerat, Oreſtiden dixit. Admonet* PHLEGRA, *vbi antequam oppidum fieret, rumor eſt militia mundi dimicatum cum* GIGANTIBVS, *vt penitus perſequamur, quantis probationibus ibidem imperij, indicia diuinæ expeditionis in hoc ſæculo perſeuerarint. Illic ſiquando, vt accidit, nymbis torrentes excitantur, & aucta aquarum pondera ruptis obicibus valentius ſe in campos ruunt, eluuione oſſa etiam nunc ferunt detegi, quæ ſunt ad inſtar corporis humani, ſed modo grandiore, quæ ob enormem magnitudinem monſtruoſi exercitus iactitant extitiſſe, idque adiuuatur argumento ſaxorum immanium, quibus oppugnatum cælum crediderunt. Pergam ad reſidua, quæ in*
B *Theſſaliam & Emathiam porriguntur. Sunt enim arrectiora, quàm vſquam proceritas montana attolli valeat. Nec eſt in terris omnibus, quod merito ad iſtas eminentias comparetur, quippe quas ſolas diluuialis irruptio cum vniuerſa obduceret humido ſitu, inacceſſas reliquit. Durant veſtigia non languidæ fidei, quibus apparet hos locos ſuperſtites vndóſæ tempeſtati fuiſſe. Nam in latebroſis rupium cauaminibus, quæ fluctuum conſligijs tunc adeſa ſunt, reduuiæ conchyliorum reſederunt, & alia multa, quæ affatim mari incito expuuntur. Ita vt ſint licet facie mediterranea, appareant tamen ſpecie littorali. Nunc de incolis reddam.* EMATHIVS, *qui primus in Emathia accepit principatum, ſeu quia indago originis eius æuo diſperijt, ſeu quia ita res eſt, genuinus terræ habetur. Poſt hunc in* MACEDONIS *exortum*

Emathiæ nomen perſtitit. Sed Macedo Deucalionis mater- A
nus nepos, qui ſolus cum domus ſuæ familia morti publicæ ſuperfuerat, vertit vocabulum, Macedoniámque à ſe dixit Macedonẽ CARANVS *inſequitur dux Peloponeſiacæ multitudinis, quiiuxta reſponſum datũ à Deo, vbi caprarium pecus reſediſſe aduerterat, vrbem condidit, quam dixit Aegas, in qua ſepeliri reges mos erat. nec alter excellentium virorum buſtis apud Macedonas priſcos dabatur locus. Succedit Carano* PERDICCAS II *& XX olympiade, primus in Macedonia rex nominatus, cui* ALEXANDER *Amynthæ filius, diues habitus, nec immerito. Ita enim affluenter ſucceſſus eius ampliandis opibus proficiebant, vt ante omneis Apollini Delphos, Ioui Eliden ſtatuas aureas dono miſerit: voluptati aurium indulgentiſſime deditus, ſic vt plurimos qui fidibus ſciebant, dum vixit, in vſum oblectamẽti donis tenuerit liberalibus, inter quos & Pindarum Lyricum. Ab hoc* ARCHELAVS *regnum* B
excepit, prudens rei bellicæ, naualium etiam commentor præliorum. Is Archelaus in tantum literarum amator fuit, vt Euripidi Tragico conſiliorum ſuorũ ſummam crederet: Cuius ſuprema non contentus proſequi ſumptu funeris, crinem tonſus eſt, & mœrorem quem animo conceperat, vultu publicauit. Idem Archelaus Pythias & olympicas palmas quadrigis adeptus, Græco potius animo, quem regali gloriã illam præ ſe tulit. Poſt Archelaum Macedonica res diſſenſione iactata in AMYNTHAE *regno ſtetit: cui tres liberi, ſed* ALEXANDER *patri ſuccedit: quo exempto,* PERDICCAE *primo data copia ampliſſimæ poteſtatis indipiſcundæ, qui obiẽs hæreditariũ regnum fratri* PHILIPPO *reliquit, quem captum oculo dextro apud Methonen ſupra diximus: cuiuſq; debilitatis omen præceſſerat. Nam cum nuptias ageret, acciti tibicines carmen*

A *Cyclopeum quaſi de colludio concinuiſſe traduntur. Hic Philippus magnum procreat* ALEXANDRVM, *quãlibet Olympias Alexãdri mater nobiliorem ei patrem acquirere affectauerit, cum ſe coitu draconis grauidam affirmaret. Ita tamen ipſe egit, vt Deo genitus crederetur. Peragrauit orbem, rectoribus Ariſtotele & Calliſthene vſus. ſubegit Aſiam, Armeniam, Iberiam, Albaniam, Cappadociam, Syriam, Aegyptum. Taurum, Caucaſúmque tranſgreſſus eſt: Bactros domuit, Medis & Perſis imperauit, cepit Indiam, emenſus omnia ad quæ Liber & Hercules acceſſerant. Forma ſupra hominem auguſtiore, ceruice celſa, lætis oculis, & illuſtribus, malis ad gratiam rubeſcentibus, reliquis corporis lineamentis non ſine maieſtate quadam decoris. Victor omniũ, vino & ira victus. Sic morbo vinolentiæ, apud Babylonem, humiliore, quàm vixerat, fortuna extinctus eſt, poſt quem qui fuerunt, magis*
B *ad ſegetem Romanæ gloriæ, quàm ad hæreditatem tanti nominis ortos inuenimus. Macedonia lapidem gignit, quem* PAEANTIDEN *vocant. Hunc eundem & cõcipere & parere, & parturientibus opitulari fama prodiga eſt. Circa Tyreſiæ ſepulchrum plurimus inuenitur.*

Nũc in THRACIAM *locus eſt pergere, & ad validiſſimas Europæ gentes vela obuertere: quas qui ſedulo experiri velit, non difficulter deprehendet, Thracibus barbaris ineſſe contemptum vitæ. Ex quadam naturalis ſapientiæ diſciplina concordant omnes ad interitum voluntarium, dum nonnullli eorum putant obeuntium animas reuerti, alij non extingui, ſed beatas magis fieri. Apud plurimos luctuoſa ſunt puerperia. Deniq; recens natum fletu parens excipit, contrà uerſum, læta ſunt funera, adeo vt exemptos gaudio proſequãtur. Vxorũ numero ſe viri iactitant, & honoris loco ducunt multiplex coniugium.*

Quæ fœminæ tenaces ſunt pudicitiæ, defunctorum inſiliunt coniugum rogos, & quod maximum inſigne ducunt caſtitatis, præcipites in flammas eunt. Nupturæ non parentum arbitratu tranſeunt ad maritos, ſed quæ præ cæteris ſpecie valent, ſubhaſtari volunt, & licentia taxationis admiſſa, non moribus nubunt, ſed præmijs. Quas formæ premit dedecus, dotibus emunt, quibus coniungantur. Vterque ſexus epulantes, focos ambiunt, herbarum, quas habent, ſemine ignibus ſuperiecto: cuius nidore perculſi, pro lætitia habent imitari ebrietatem, ſenſibus ſauciatis. De ritu iſta ſunt: De locis & populis, quæ ſequuntur. A

Strymonem accolunt dextro latere Denſelatæ. BESSORVM *quoque multa nomina ad vſque Neſtum amnem, qui radices Pangæi circunfluit. Hebrum* ODRYSARVM *ſolum fundit, qui fluuius excurrit inter Priantas, Doloncas, Thunos, Corpillos, aliósque barbaros tangit, & Ciconas. Deinde Aemus ſex millibus paſſuum arduus, cuius auerſa* MOESI, GETAE, SARMATAE, SCYTHAE, *& plurimæ inſidunt nationes. Ponticum littus Sithonia gens obtinet, qua nato ibi* ORPHEO *vate decus addidit nomini: quem ſiue ſacrorum, ſiue cantuum ſecreta in Sperchio promontorio agitaſſe tradunt. Deinde ſtagnum Biſtonium, nec longe regio Maronea, in qua Tyrida oppidum fuit, equorum* DIOMEDIS *ſtabulum. Sed ceſſit æuo, ſolúmque turris veſtigium adhuc durat. Inde non procul vrbs Abdera, quam Diomedis ſoror & condidit, & à ſe ſic vocauit. Mox* DEMOCRITI *domus phyſici: ac, ſi verum rimere, ideo nobilior. Hanc Abderam olympiade prima & triceſima ſenio collapſam Clazomenij ex Aſia ad maiorem faciem reſtitutam, obliteratis quæ præceſſerant, nomini ſuo vindi-* B

A *vindicarunt. Locum Doriſcon illuſtrem reddidit Xerxis ad-*
uentus, quòd ibi recoluit militis ſui numerū. Polydori tumulū
oſtendit Aemus, in parte quam Aroteres Scythæ celebrant:
quondam vrbem Geraniam, Cattuzan Barbari vocant, vn-
de à gruibus PYGMEOS *ferunt pulſos. Manifeſtum ſanè eſt*
in ſeptentrionalem plagam hyeme GRVES *frequentiſſimas*
conuolare. Nec piguerit meminiſſe, quatenus expeditiones
ſuas dirigant. Sub quodam militiæ eunt ſigno, & ne pergen-
tibus ad deſtinata vis flatuum renitatur, arenas deuorant, ſu-
blatíſque lapillulis ad moderatam grauitatem ſaburrantur.
Tunc ſe tollunt in altiſſima, vt de excelſiore ſpecula metētur,
quas petant terras. Fidens meatu præit cateruas. Volatus de-
ſidiam caſtigat voce, quæ cogit agmen. Ea vbi obraucata eſt,
ſuccedit alia. Pontum tranſituræ, anguſtias captant. Et qui-
dem eas promptum eſt oculis deprehendere, quæ inter Tauri-
B *cam ſunt & Paphlagoniam, id eſt inter Caramben, &* κριοῦ
μέτωπον. *Cum trans medium alueum aduentaſſe ſe ſciunt, ſcru*
pulorum ſarcina pedes liberant. Ita nautæ prodiderunt, com-
pluti ſæpe ex illo caſu imbre ſaxatili. Arenas non prius euo-
munt, quàm ſecuræ ſedis ſuæ fuerint. Concors cura omnium
pro fatigatis, adeo vt ſiquæ defecerint, congruant vniuerſæ,
laſſáſque ſuſtollant, vſque dum vires otio recuperentur. Nec
in terra cura ſegnior. Excubias nocte diuidunt, vt exſomnis
ſit decima quæq;. Vigiles ponduſcula digitis amplectuntur,
quæ ſi forte exciderint, ſomnum coarguant. Quod cauendum
erit, clangore indicant. Aetatem in illis prodit color. nigre-
ſcunt enim ſenectute. Veniamus ad promontorium Chryſoce-
ras BYZANTIO *oppido nobile, antea Lygos dictum, quod à*
Dyrrhachio abeſt ſeptingentis vndecim millibus paſſuum.
Tantū enim patet inter Adriaticum mare, & Propontidē.

In Cænica quoq; regione nō longe Flauio policolonia, Bizye oppidum, quondā arx Terei regis, nunc inuiſum & inacceſſum HIRVNDINIBVS, *& deinceps alitibus alijs, quanq̄ & Thebas, quòd illa mœnia ſæpius capta ſint, aſpernetur ſubire. Nā inter cætera habere illas quiddā præſcium, inde noſcitur, quòd lapſura non petunt culmina, & aſpernātur peritura quoquo modo tecta. Minime certe à diris auibus impetuntur, nec vnq̄ præda ſunt, vt ſacræ. cibos nunquā ſumunt reſidentes, ſed in aëre capiunt eſcas, & hauriunt. Alter Iſthmos in Thracia eſt ſimilibus anguſtijs, & pari latitudine arcti maris, cuius littora duæ vrbes vtrinq; ſecus oſtentant. Propontidis oram inſignit Pactye, Melanem ſinū Cardia, quæ q̄ in cordis faciem ſita ſit, dicta Cardia eſt. Omnis autē magnus* HELLESPONTVS *ſtringitur in ſtadia ſeptem, quibus ab Europa Aſiaticam plagam vindicat. Hic quoque vrbes duæ, Abydos Aſiæ eſt, & Seſtos Europæ. Deinde contraria inter ſe promontoria, Maſtuſia* CHERRONESI, *vbi finitur Europæ ſinus tertius: Sigæum Aſiæ, in quo tumulus eſt Cynoſſema dictus, Hecubæ ſepulchrum, & turris Proteſilai delubro data. Finibus Thraciæ à ſeptentrione Iſter obtenditur, ab oriente Pontus, ac Propontis. A meridie Aegæum mare.* A B

Inter Tenedum & Chium eſt CLAROS *inſula. Quà Aegæus ſinus panditur, ab dextra, Antandrum nauigantibus, ſaxum eſt. hoc enim verius, quàm inſula meruit cognominari. Id quoniam viſentibus procul, capræ ſimile creditur, quam Græci αἶγα nuncupant, Aegæus ab eo ſinus dictus eſt. A Phalacro* CORCYRAE *promontorio, ad nauis effigiem ſcopulus eminet, in quem transfiguratam Vlixis nauem crediderunt.* CYTHERA, *quæ à Malea abſunt quinque millibus paſſuum, Porphyris antea fuit. Pronius eſt* CRETAM *dicere, quàm abſoluere,*

A in quo mari iaceat. Ita enim circunfluì illius nomina græci permiſcuerunt, vt dum alijs alia ingerunt, pene oblimauerint vniuerſa. Quanta poſſumus tamen fide in deſignanda operã locabimus, nequid hæreat ſub ancipiti. Inter ortum porrigitur & occaſum tractu longiſſimo, hinc Græcia, illinc Cyrenis obiacentibus. A ſeptentrione Aegæis, & ſuis, id eſt Creticis æſtibus verberatur: ab Auſtro, Libycis vndis perfunditur, & Aegyptijs, conſtipata centum vrbibus, ſicut perhibent qui prodige lingua largiti ſunt, ſed magnis & ambitioſis oppidis: quorũ principatus eſt penes Gortynam, Cydoniam, Gnoſſon, Therapnen, Sylletion. Doſiades eam à Crete nympha Heſperidos filia, Anaximander à Crete rege Curetum, Crates Aeriam prius dictã, mox Curetim, nonnulli etiam à temperie cæli μακαρόνησον appellatam prodiderunt. Prima mari potuit nauibus, & ſagittis. Prima literis iura iunxit. Pyrrhi-
B chen docuit Pyrrhicho repertore. Equeſtres turmas prima docuit laſciuas vertigines implicare. Ex qua diſciplina bellicæ rei vſus datus eſt. Studium muſicum inde cœptum, cum Idæi Dactyli modulos crepitu ac tinnitu æris deprehenſos in verſificum ordinem tranſtuliſſent. Albet iugis montium Dictynnæi, & Cadiſchi, qui ita excandeſcunt, vt eminus nauigantes magis putent nubila. Præter cæteros IDA eſt, qui ante ſolis ortum ſolem videt. Varro in libro quem de littoralibus fecit, etiam ſuis temporibus affirmat ſepulchrum Iouis ibi viſitatum. Cretes Dianam religioſiſſime venerantur βριτόμαρτιν gentiliter nominantes, quod ſermone noſtro ſonat virginem dulcem. Aedem numinis præterquam nudus veſtigia, nullus licito ingreditur. Ea ædes oſtentat manus Dædali. Gortynam amnis Lethæus præterfluit, quo Europam Tauri dorſo Gortyni ferunt vectitatam.

Iidem Cortyni & Cadmum colunt Europæ fratrem. Ita A
enim memorant. Videtur hic, & occurrit, ſed die iam veſpe-
rato auguſtiore ſe facie viſendum offerens. Gnoſij MINER-
VAM ciuem Deam numerant, primúmque apud ſe fruges ſa
tas affirmant, audacter cum Atticis contendentes. Ager
Creticus ſylueſtrium caprarũ copioſus eſt, ceruo eget. Lupos,
vulpes, aliáque quadrupedum noxia nuſquã educat. Serpens
nulla, larga vitis, mira ſoli indulgentia, arborarij prouentus
abundantes. Nam in huius tantum inſulæ parte repullulant
cæſæ Cupreſſi. Herba ibi eſt, quæ ἄλιμος dicitur. Ea admorſa
diurnam famem prohibet. Proinde & hæc Cretica eſt. PHA-
LANGIVM aranei genus eſt. ſi niſum quæras, nulla vis cor-
poris. ſi poteſtatem, ictum hominem veneno interficit. Lapis
quoque Idæus Dactylus dicitur inſulæ iſtius alumnus, coloris
ferrei, humano pollici ſimilis. Auem NOCTVAM Creta non
habet: & ſi inuehatur, emoritur. CARYSTOS aquas calen- B
teis habet, quas ἐλλοπίας vocant: & Caryſtias aueis, quæ flammas
impune inuolant: Carbaſa etiam, quæ inter igneis valent.
CHALCIS eadem habita eſt apud priſcos, vt Callidemus
author eſt, ære ibi primum reperto. TITANAS in ea anti-
quiſſime regnaſſe oſtendunt ritus religionum. Briareo enim
rem diuinam Caryſtij faciunt, ſicut Aegæoni Chalcidenſes.
Nam omnis ferme Eubœa Titanum fuit regnum. CYCLA-
DAS autumant inde dictas, quia licet ſpatijs longioribus à
DELO proiectæ, in orbẽ tamen circa Delum ſitæ ſunt, & orbẽ
κύκλον Graij ferunt. IOS Homeri tumulo cæteras antecedit. Me-
miniſſe hoc loco par eſt poſt primum diluuium Ogygij tempo-
ribus notatũ, cum nouẽ & amplius mẽſibus diem cõtinua nox
inumbraſſet, Delon ante omnes terras radijs ſolis illumina-
tam, ſortitámq; ex eo nomen, quòd prima reddita foret viſibus.

Inter

A *Inter Ogygium ſanè & DEVCALIONEM medium æuum DC annis datur. Eadem eſt Ortygia, quæ clariſſima in Cycladum numero, multifarie traditur. Nũc Aſteria à cultura Apollinis, nunc à venatibus Lagia, vel Cynethus, Pyrpole etiam, quoniam & ignitabula ibi, & ignis inuẽta ſunt. In hac primum viſæ COTVRNICES aues, quas ὄρτυγας Græci vocant. Has eaſdem in Latonæ tutela exiſtimant conſtitutas. nec ſemper apparent. adueniendi habent tempora æſtate depulſa. Cum maria tranant, impetus differunt, & metu ſpatij longioris vireis ſuas nutriunt tarditate. Vbi terram perſentiſcunt, coëunt cateruatim, deinde glebatæ vehementius properant. quæ feſtinatio plerunque exitium portat nauigantibus. Accidit enim plerunque noctibus, vt vela incidant, & præpõderatis ſinibus alueos inuertant. Auſtro nunquam exeunt. Nam metuunt vim flatus tumidioris. Plurimũ*
B *ſe Aquilonibus credunt, vt corpora pinguiuſcula, atque eo tarda, facilius proueha t ſiccior & vehementior ſpiritus. ὀρτυγομήτρα dicitur, quæ gregem ductitat. eandem terræ proximantem accipiter ſpeculatus rapit. Ac propterea opera eſt vniuerſis, vt ſolicitent ducẽ generis externi, per quẽ fruſtrentur prima diſcrimina. Cibos gratiſſimos habent ſemina venenorum: quam ob cauſam eas damnauere prudentium menſæ. Solum hoc animal, præter hominem, morbum patitur comitialem. EVBOEA tam modico æſtu diuidua eſt à Bœotiæ continenti, vt dubitandum ſit, an numerari inter inſulas debeat. Nam latere, quam vocant Euripum, terræ ponte iungitur, & per fabricam breuiſſimæ machinæ aditur pede. Cenæo promontorio vadit in ſeptentrionem, duobus alijs in meridiem extenditur: quorum Ceræſtos ſpectat Atticam, Caphareus prominet in Helleſpontum. Vbi poſt Ilij exci-*

dium Argiuam claſſem vel Mineruæ ira, vel, quod certior A
prodit memoria, ſydus Arcturi grauibus affecit caſibus.
Marmore PAROS *nobilis, Abdelo oppido frequentiſſima,*
prius tamē Minoia quàm Paros dicta. Nam ſubacta à Mi-
noe, quoad in Creticis manſit legibus, Mingiam loqueban-
tur. Præter marmora dat & SARDAM *lapidem, qui mar-*
mori quidem præſtat, inter gemmas vero viliſſimus ducitur.
NAXON *à Delo duodeuiginti millia paſſuū ſeparāt, in qua*
Strongyle oppidū. Sed Naxos Dionyſia prius q̄ Naxos dicta,
vel quia hoſpita Libero patri, vel ꝙ fertilitate vitium, vincat
cæteras. Sunt præterea Cyclades plurimæ, ſed in ſupradictis
præcipuum eſt quod memoriæ debeatur. De SPORADIBVS
eſt & ICAROS, *quæ Icario mari nomen dedit. Hæc inter*
Samum & Myconum procurrētibus ſaxis inhoſpita, ac nullis
ſinibus portuoſa, ob inhumana littora infamis eſt. Uult ergo
Uarro Icarū Creten ibi naufragio interiiſſe, & de exitu ho- B
minis impoſitū nomen loco. Nam in SAMO *nihil nobilius q̄*
PYTHAGORAS *ciuis, qui mox offenſus faſtu tyrannico,*
relicta domo patria, Bruto conſule, qui reges vrbe exegit, Ita-
liam aduectus eſt. MELOS, *quam Callimachus* μιμαλίδα *dixit,*
omnium inſularū rotundiſſima eſt, iuxta Aeoliam. Nam
CARPATHVS *ipſa eſt, à qua Carpathium ſinum dicimus.*
Nunquā ita cælū nubilum eſt, vt in ſole RHODOS *non ſit.*
Lemnii Uulcanū colunt, ideo in LEMNO *metropolis Hephæ-*
ſtia: præterea oppidum Myrina, in cuius forū mons Athos è
Macedonia vmbrā iacit. Quod nō fruſtra inter miracula no-
tauerunt, cū ATHOS *à Lemno ſex & octogīta millibus paſ-*
ſuum ſeparetur. Eſt ſanè Athos ſublimis adeo, vt altior æ-
ſtimetur, q̄ vnde imbres cadunt. Quæ opinio eò fidem cōcepit,
quod in aris, quas cacumine ſuſtinet, nunq̄ cineres eluuntur,

A nec quicquã ex aggeribus ſuis perdunt, ſed quo relicti fuerint cũmulo permanent. In ſummo oppidũ Acrothon fuit, in quo dimidio longior, q̃ in alijs terris incolentiũ ætas prorogabatur. Ideo inde homines μακρόβιοι græci, noſtri appellauere longæuos.

Quartus Europæ ſinus Helleſponto incipit, Mæotidis oſtio terminatur. Atque omnis hæc latitudo, quæ Europam Aſiámque diuidit, in ſeptem ſtadiorum anguſtias ſtringitur. Hic eſt HELLESPONTVS, hac Xerxes ponte nauibus facto permeauit. Tenuis deinde Euripus porrigitur ad Aſiæ vrbem Priapum, quam magnus Alexander potiundi orbis amore tranſcendit, & potitus eſt. Inde diffuſus æquore patentiſsimo rurſus ſtringitur in Propontidem, mox in quingentos paſſus coarctatur, fitq; BOSPHORVS Thracius, quà Darius copias tranſportauit. Hæc profunda DELPHINAS plurimos habent, in quibus cauſæ miraculi multiformes.

B Ante omnia nihil velocius habent maria, ſic vt plerunque ſalientes tranſuolent vela nauium. Quoquo eant, coniuges euagantur. Catulos edunt. Decimus menſis maturum facit partum. Lucinam æſtiuus dies ſoluit. Vberibus fœtus alunt. Teneros in faucibus receptant. Inualidos aliquantiſper proſequuntur. In triceſimum annum viuunt, quod exploratum eſt in experimentum caudis amputatis. Ora non quo cæteræ belluæ loco habent, ſed ferme in ventribus. Contra naturam aquatilium ſoli linguas mouent. Aculeatæ ſunt ſpinæ dorſuales. cum ira ſubiacet, inhorreſcunt. cum animi conquieſcunt, quibuſdam receptaculis operiuntur. Spirare eos in aquis negant, & vitales auras nõ niſi in aëre ſupero recipere. Pro voce gemitus eſt, ſimilis humano. Certũ habent vocabulũ, quo accepto vocantes ſequuntur. Nam proprie SIMONES nominantur. Voces hominũ aquilonis flatu celerius hauriunt.

Contrà auſtro ſpirante auditus obſtruuntur. Mulcentur muſica, gaudent cantibus tibiarum: vbicunque ſymphonia eſt, gregibus aduentant. D. Auguſto principe, in campania delphinem puer fragmẽtis panis primo illexit, & in tantum conſuetudo valuit, vt alendum ſe etiam manibus ipſius crederet. Mox cum proluſiſſet puerilis audacia, intra ſpatia eum Lucrini lacus euectitauit. Unde effectum vt à Baiano littore equitantem puerum Puteolos vſque perueheret. hoc per annos plurimos tandiu geſtum eſt, donec aſsiduo ſpectaculo deſineret miraculum eſſe quod gerebatur. Sed vbi obijt puer, ſub oculis publicis deſyderij mœrore delphin interijt. Pigeret hoc aſſeuerare, ni Mæcenatis, & Flauiani, multorúmque præterea eſſet literis comprehenſum. In Africano mox littore apud Hipponem Diarrhyton Delphin ab Hipponenſibus paſtus tractandum ſe præbuit, impoſitos quoque frequenter geſtauit. Nec populi tantum manibus acta res eſt. Nam & proconſul B *Africæ Flauianus ipſe eum contigit, vnguentis etiam delibuit. qui odoris nouitate obſopitus, aliquantiſper pro exanimi iactatus eſt, multiſque menſibus deſciuit à ſolita conuerſatione. Apud Iaſſum vrbem Babyloniæ puerũ delphinus adamauit. quem dum poſt aſſueta colludia recedentem impatientius ſequitur, arenis inuectus hæſit. Alexander magnus amorem illum numinis fuiſſe interpretatus, præfecit puerum Neptuni ſacerdotio iuxta eandem vrbem, vt Egeſidemus author eſt. Alium puerum Hermiam nomine per maria ſimiliter inſidentem cum vndoſior fluctus necaſſet, delphin ad terram reuexit, & velut fateretur reatum, pœnitentiam ſuam morte multauit, nec reuerti voluit amplius in profunda. Suppetunt & alia exempla, vt* ARIONEM *tranſeamus, cuius exitum annalium fides comprobauit. Ad hæc ſiquando laſciuiunt*

A *noui fœtus, à maioribus datur adultior gregi cuſtos, quo magiſtro eludere impetus incurſantium belluarum addiſcant: quanquam ibi præter Phocas rara bellua eſt. Plurimus* THYNNVS *in Ponto, nec alibi penè fœtificant. Nuſquam enim citius adoleſcunt, ſcilicet ob aquas dulciores. Illabuntur veris tempore, intrant dextro littore, læuo exeunt. hoc inde accidere credunt, quòd dextris oculis acutius cernunt, quàm ſiniſtris.*

ISTER *Germanicis iugis oritur, effuſus monte, qui in Rauracos Galliæ adſpectat. ſexaginta amneis in ſe recipit, omnes fermè nauigabiles. ſeptem oſt ijs Pontum influit: quorum primum Peuce, ſecundum Naraconſtoma, tertium Calonſtoma, quartum Pſeudoſtoma, nam Boreon ſtoma, ac deinde Stenon ſtoma, languidiora ſunt cæteris. Septimum verò pigrum, ac paluſtri ſpecie, non habet quod amni cõparetur. Priora qua-*
B *tuor adeo magna ſunt, vt per longitudinem quadraginta millium paſſuum non miſceantur æquori, dulcémq́ hauſtum incorrupto detineant ſapore. Per vniuerſum Pontum* FIBER *plurimus, quem alio vocabulo dicunt Caſtorem. Lutræ ſimilis eſt, animal morſu potẽtiſſimum, adeo vt cum hominem inuadit, conuentum dentium non prius laxet, quàm concrepuiſſe perſenſerit oſſa fracta. Teſticuli eius appetuntur in vſum medelarum. idcirco cũ vrgeri ſe intelligit, ne captus proſit, ipſe geminos ſuos deuorat. Mittit Pontus & gemmas, quas à patria Ponticas dicimus, genere diuerſo. Aliæ aureas, aliæ ſanguineas habent ſtellas: & hæ quidem inter ſacras habentur. Nanq́ oſtentationi potius quàm vſui deliguntur. Non guttis aſperſæ ſunt, ſed longis colorum ductibus liniuntur. Amnis* HIPANIS *oritur inter Auchetas, Scythicorũ amnium princeps, purus, & hauſtu ſaluberrimus, vſq́ dum Callipodum ter-*

minis inferatur, vbi fons Exampæus infamis eſt amara ſcaturigine. qui Exampæus liquido admiſtus fluori, amnem vitio ſuo vertit, adeo vt diſsimilis ſui in maria condatur. Ita inter gentium opiniones fama de Hypane diſcordat. qui in principijs eum norunt, prædicant. qui in fine experti ſunt, non iniuria execrantur. Apud Neuros naſcitur BORYSTHENES flumen, in quo piſces egregij ſaporis, & quibus oſſa nulla ſunt, nec aliud quam chartilagines tenerrimæ. Verùm NEVRI, vt accepimus, æſtatis temporibus in luppos transfigurantur: deinde exacto ſpatio, quod huic ſorti attributum eſt, in priſtinam faciem reuertuntur. Populis iſtis deus MARS eſt. pro ſimulacris enſeis colunt. Homines victimas habent, oſsibus adolent ignes focorum. GELONI ad hos proximant. De hoſtium cutibus & ſibi indumenta faciunt, & equis ſuis tegmina. Gelonis AGATHYRSI collimitantur, cœrùleo picti colore, fucatis in cœrulum crinibus, nec hoc ſine differentia. Nam quanto quis altero præſtat, tanto propenſiore nota tingitur, vt ſit indicium humilitatis minus pingi. Poſt ANTHROPOPHAGI, quibus execrandi cibi ſunt humana viſcera. quem morem impiæ gentis, adiacentium terrarum prodit triſtiſsima ſolitudo, quas ob nefarium ritum finitimæ nationes metu profugæ reliquerunt: & ea cauſa eſt, vt vſque ad mare, quod Tabin vocant, per longitudinem eius oræ, quæ æſtiuo orienti obiacet, ſine homine terra ſit, & immenſa deſerta, quoad perueniatur ad Seras. CHALYBES & DACAE in parte Aſiaticæ Scythiæ crudelitate ab immaniſſimis nihil diſcrepant. At ALBANI in ora gentes, qui poſteros ſe Iaſonis credi volunt, albo crinæ naſcuntur, canitiem habent auſpicium capillorum. Ergo capitis color genti nomen dedit. Glauca oculis ineſt pupilla. ideo nocte plus quam

A *die cernũt. Apud hos populos nati* CANES *feris omnibus anteponuntur, frangunt tauros, leones perimunt, detinent quicquid obiectum eſt. Quibus ex cauſis meruerunt etiam annalibus tradi. Legimus petenti Indiam Alexandro à rege Albaniæ dono duos miſſos: quorum alter ſues ſibi & vrſos oblatos vſque adeo ſpreuit, vt offeſus degeneri præda, ignauo ſimilis diu accubaret: quem per ignorantiam velut inertem Alexander extingui imperauit. Alter vero monitu eorum, qui donum proſecuti erant, leonem miſſum necauit. Mox viſo Elephanto notabiliter exultãs belluam primũ aſtu fatigauit, deinde cum ſummo ſpectantiũ horrore terræ affixit. Hoc genus canũ creſcit ad formam ampliſſimã, terrificis latratibus vltra Leonũ rugitus, inſonãs. Hæc ſunt de canibus Albanis, reliqua cõmunia vniuerſis. Dominos æqualiter canes omnes diligunt, ſicut exẽplis palàm factum eſt. In Epeiro denique domini percuſſorẽ in*
B *cœtu agnitum latratu canis prodidit. Iaſone Lycio interfecto, canis ipſius aſpernatus cibum inedia obijt. Lyſimachi regis canis flammis ſe iniecit, accenſo domini rogo, & pariter igni abſumptus eſt. Caramãtum regem ducenti canes ab exilio reduxerunt præliati aduerſus reſiſtentes. Colophonij, & Caſtabalenſes canibus in bella productis primas acies inſtruebãt. Appio Iunio, & P. Silio* COSS. *damnatum dominum canis cum abigi nõ poſſet, comitatus in carcerem, mox percuſſum, vlulatu proſecutus eſt. Cúmque ex miſeratione pop. Romani poteſtas ei cibi fieret, ad os defuncti eſcã tulit. Ultimo abiectũ in Tiberim cadauer adnatans ſuſtentare conatus eſt. Canes ſoli nomina ſua recognoſcunt, itinerum meminerunt. Indi coitus tempore in ſaltibus canes fœminas religant, vt cum his tigrides coeant: quarum ex primis conceptibus ob nimiam feritatem inutiles partus iudicant, itidem ſecundos: tertios educant.*

Aegyptij canes è Nilo nunquam niſi currentes lambitant, dum à crocodilis inſidias cauent. Inter Antropophagos in Aſiatica parte numerantur ESSEDONES, *qui & ipſi nefandis funeſtantur inter ſe cibis. Eſſedonum mos eſt parentum funera cantibus proſequi, & proximorum corrogatis cœtibus, cadauera ipſa dentibus laniare, pecudúmque carnibus miſta dapes facere. Capitum etiam oſſa auro incincta in poculorum tradere miniſterium Scythotauri pro hoſtijs cædunt aduenas. Nomades pabula ſequuntur. Georgi in Europa ſiti agros exercent. Axiacæ perinde in Europa ſiti, neque mirantur aliena, neque ſua diligunt. Satarchæ vſu auri argentique damnato, in æternum ſe à publica auaritia abdicarunt.* SCYTHARVM *interius habitantium aſperior ritus eſt. Specus incolunt, pocula non vt Eſſedones, ſed de inimicorum capitibus moliuntur. amant prælia. interemptorum cruorem ex vulneribus ipſis bibunt. numero cædium honor creſcit, quarum expertem eſſe apud eos probrum eſt. hauſtu mutui ſanguinis fœdus ſanciunt, non ſuo tantum more, ſed Medorum quoque vſurpata diſciplina. Bello denique quod geſtum eſt olympiade nona & quadrageſima, anno poſt Ilium captum ſexenteſimoquarto, inter Alyattem Lydum & Aſtyagem Mediæ regem, hoc pacto firmata ſunt iura pacis.* COLCHORVM *vrbem Dioſcoridem Amphitus & Telchius aurigæ Caſtoris & Pollucis condiderunt, à quibus Heniochorum gens exorta eſt. Vltra* SAVROMATAS *in Aſia ſitos, qui Mithridati latebram, & qui originem Medis dederunt, confines ſunt* THALII *his nationibus, quas ab oriente contingunt* CASPII *maris fauces: quæ fauces mirum in modum vacuantur imbribus, creſcunt æſtibus. Heniochorum montes Araxen, Moſchorum Phaſiden fundunt. Sed Ara-*

xes

A xes breuibus interuallis ab Euphratis ortu caput tollit, ac deinde in Caſpium fertur mare. Arimaſpi circa Ceſglithron poſiti vnocula gens eſt. Ultra hos & Riphæum iugum regio eſt aſsiduis obſeſſa niuibus, πτεροφόρον dicunt. Quippe caſus continuantium pruinarum quiddam ibi exprimit ſimile pennarum. Damnata pars mundi, & à rerum natura in nubem æternæ caliginis merſa, ipſiſque prorſus aquilonis conceptaculis rigentiſsima. Sola terrarum non nouit vices temporum, nec de cælo aliud accipit quàm hyemem ſempiternam.

In ASIATICA SCYTHIA terræ ſunt locupletes, inhabitabiles tamen. Nam cum auro & gemmis affluant, GRYPHES tenant vniuerſa, alites ferociſsimæ, & vltra omnem rabiem ſæuientes: quarum immanitate obſiſtente aduenis acceſſus difficilis ac rarus eſt. Quippe viſos diſcerpunt, velut geniti ad plectendam auaritiæ temeritatem. Arimaſpi cum
B his dimicant, vt intercipiant lapides, quorum non aſpernabimur perſequi qualitates. SMARAGDIS hic locus patria eſt, quibus tertiam inter lapides dignitatem Theophraſtus dedit. Nã licet ſint & Aegyptij, & Chalcedonij, & Medici, & Laconici, præcipuus tamen honor eſt Scythicis. Nihil his iucundius, nihil vtilius vident oculi. in primis virent vltra irrigua gramina, vltra amnicas herbas: deinde obtutus fatigatos coloris reficiunt lænitate. Nam viſus, quos alterius gemmæ fulgor retuderit, Smaragdi recreant, & exacuunt. Nec aliam ob cauſam placuit vt nõ ſcalperentur, ne offenſum decus, imaginum lacunis corrumperetur: quañquam qui verus eſt, difficulter vulneretur. Probantur hoc pacto, ſi aſpectus tranſmittant, ſi cum globoſi ſunt, proxima ſibi inficiant aëre repercuſſo, aut cum concaui ſunt, in ſpectantium facies æmulantur, ſi neque vmbra, neque lucernis, neque ſole

mutentur. Optimos tamen ſortiuntur ſitus, quibus planicies reſupina eſt, & extenta. Inueniuntur Eteſiis flantibus. Tūc enim detecto ſolo facilime internitent. Nam Eteſiæ plurimum arenas mouent. Alij minus nobiles in commiſſuris ſaxorum, vel in metallis ærarijs apparent, quos Chalcoſmaragdos nuncupant. Vitioſi eorum intrinſecus quaſdam ſordes habent, vel plumbo, vel capillamentis, vel etiam ſali ſimiles. Lauantur auſtero mero, ſed viridi proficiunt oleo, quanuis natura imbuantur. Et CYANEVS lapis è Scythia eſt optimus, ſi cæruleo coruſcabit, cuius gnari in marem & fœminam genus diuidunt. Fœminis nitor purus eſt. Mares punctulis ad gratiam interlucentibus auratis, puluiſculus variat. Illic & CRYSTALLVS, quam licet pars maior Europæ, & particula Aſiæ ſubminiſtrent, pretioſiſſimum tamen Scythia edit. Multus ad pocula deſtinatur. nam fert calorem præcipue, quanlibet nihil aliud quàm frigidum pati poſſit. Sexangulus inuenitur. Qui eligunt, puriſſimum captant, ne quid rufum, néue nubilum vel ſpumis obſitum arceat perſpicuitatem. Tunc ne duritia iuſto propenſior obnoxium fragilitati magis faciat, putant glaciem coire, & in cryſtallum corporari: ſed fruſtra. Nam ſi ita foret, nec Alabāda Aſiæ, nec Cyprus inſula hanc materiā procrearet, quibus regionibus incitatiſſimus calor eſt. Liuia Auguſta ad magnitudinē CL librarum inter capitolina donaria Cryſtallum dedicauit. A B

Fabula erat de HYPERBOREIS, & rumor irritus, ſi quæ illinc ad nos vſque fluxerunt, temere forent credita. Sed cum probiſſimi auctores, & ſatis vero idonei ſententias pares faciant, nullus falſum reformidet. De Hyperboreis rem loquemur. Incolunt penè Pterophoron, quem vltra Aquilonem accepimus iacere. Gens beatiſſima. eam Aſiæ quidam magis, quàm

A *Europæ dederunt. Alij ſtatuunt mediam inter vtrunque ſolem, Antipodum occidentem, & noſtrum renaſcentem. quod aſpernatur ratio, tam vaſto mari duos orbeis interfluēte. Sunt igitur in Europa, apud quos mundi cardines eſſe credunt, & extimos ſyderum ambitus, ſemeſtrem lucē, auerſum tantum vna die ſolem: quanquam exiſtent, qui putant non quotidie ibi ſolem, vt nobis, ſed vernali æquinoctio exoriri, autumnali occidere: ita ſex menſibus infinitum diem, ſex alijs continuam eſſe noctem. De cælo magnam clementiam auræ ſpirant ſalubriter, nihil noxij flatus habent. Domus ſunt nemora, vel luci: in diem victum arbores ſubminiſtrant. Diſcordiam neſciunt. Aegritudine non inquietantur. Ad innocentiam omnibus æquale votum. Mortem arceſſunt, & voluntario interitu caſtigant obeundi tarditatem. Quos ſatias tenet vitæ, epulati, delibutíque, de rupe nota præcipitem cáſum*
B *in mare profundum deſtinant. hoc ſepulturæ genus optimum arbitrantur. Aiunt etiam ſolitos per virgines probatiſſimas primitias frugū Apollini Delio miſſitare. Verum hæ, quoniam perfidia hoſpitum, non illibatæ reueniſſent, deuotionis, quam peregre proſequebantur, pontificium mox intra fines ſuos receperunt. Altera in Aſia gens eſt ad initium orientis æſtiui, vbi deficiunt Rhiphæorum montum iuga, Hyperboreis ſimiles, quos dicunt Arimphæos. Et ipſi arbuſtorū frondibus gaudent. Baccas edunt. Iuxta viros ac fœminas tædet crinium. Itaque vterque ſexus comas tondet. Amant quietem, non amant lædere. Sacri habentur, attrectaríque eos, etiam à ferociſſimis nationibus nefas ducitur. Quicunque periculum à ſuis metuit, ſi ad Arimphæos tranſfugerit, tutus eſt, velut Aſylo tegatur. Vltra hos* CIMMERII, *& gens Amazonum porrecta ad* CASPIVM *mare, quod dilapſum per*

Aſiaticæ plagæ terga, Scythicum irrumpit Oceanum. Sed A *magnis deinde ſpatijs intercedẽtibus oſtia Oxi fluminis* HYRCANI *habent, gens ſyluis aſpera, copioſa immanibus feris, fœtáque* TIGRIBVS*: quod beſtiarum genus inſignes maculis notæ, & pernicitas memorabile reddiderunt. Fuluo nitent. hoc fuluum nigrantibus ſegmentis interundatum, varietate apprime decet. Pedum motum neſcio velocitas an peruicacia magis adiuuet. Nihil tam longum eſt, quod non breui penetrent: nihil adeo antecedit, quod non illico aſſequantur. At maxime potentia earum probatur cum maternis curis incitantur, cum catulorum inſiſtunt raptoribus. Succedant ſibi equites licet, & aſtu quantolibet amoliri prædam velint, niſi in præſidio maria fuerint, fruſtra eſt auſum omne. Notantur frequentiſſime ſiquando latrones ſuos aſportatis catulis renauigãtes vident, in littore irrita rabie ſe dare præcipites, velut propriam tarditatem voluntaria caſti-* B *gantes ruina: quanquam de fœtu vniuerſo vix vnus queat ſubtrahi.* PANTHERAE *quoque numeroſæ ſunt in Hircania, minutis orbiculis ſuperpictæ, ita vt oculatis ex fuluo circulis, vel cærulea, vel alba diſtinguatur tergi ſupellex. Tradunt odore earum & contemplatione armenta mire affici, atque vbi eas perſentiſcant, properatò conuenire, nec terreri niſi ſola oris toruitate. Quam ob cauſam Pantheræ abſconditis capitibus, quæ corporis reliqua ſunt, ſpectanda præbent, vt pecuarios greges ſtupidos in obtutu populentur ſecura vaſtatione. Sed Hircani, vt hominibus intentatum nihil eſt, frequentius eas veneno, quàm ferro necant. Aconito carnes illinunt, atque ita per compita ſpargunt ſemitarum: Quæ vbi eſæ ſunt, fauces earum angina obſidentur. Ideo gramen* παρδαλιαγχὲς *appellauerunt. Sed Pantheræ aduerſus hoc virus excrementa humana*

deuorant

A deuorant, & ſuopte ingenio peſti reſiſtunt. Lenta illis viuacitas, adeo vt eiectis interaneis, mortem diu differant. In his ſylueſtribus & PARDI ſunt, ſecundum à Pantheris genus, noti ſatis, nec latius exequendi. Quorum adulterinis coitibus degenerantur partus leænarum, & leones quidem procreantur, ſed ignobiles.

Quoniam in Ponticis rebus ſumus, non erit omittendum, vnde MEDITERRANEA maria caput tollant. Exiſtimant enim quidam ſinus iſtos à Caditano freto naſci, nec aliam eſſe originem, quàm inundationem irrumpentis oceani, cuius ſpiritu peruagante apud aliquot mediterranea littora, ſicut in Italiæ parte, fieri acceſſus, vel receſſus. Qui contrarium ſentiunt, omnem illum fluorem aiunt à Ponticis faucibus inundare, idque fulciunt argumento non inani, quòd æſtus è Ponto profluus nũquam reciprocetur. Inſula Apol-
B lonitarum LXXX millibus paſſuum abeſt à Boſphoro Thraciæ citra Iſtrum ſita, ex qua M. Lucullus Apollinem Capitolinum nobis extulit. Ante Boruſthenem ACHILLIS inſula eſt, cum æde ſacra, quam ædem nulla ingreditur ales: & quæ forte aduolauerint, raptim fugam properant. Oceanum ſeptentrionalem ex ea parte, qua à Paropaniſo amne Scythiæ alluitur, Hecatæus Amalchium appellat, quod gentis illius lingua ſignificat congelatum mare. Philemon à Cimbris ad promontorium Rubeas Morimoruſſam dicit vocari, hoc eſt, mortuum mare. Vltra Rubeas quicquid eſt, Cronium nominant. Mare autem CASPIVM ex altero Ponti latere vltra Maſſagetas, & Apelæos Scythas, eſſe in Aſiatica plaga dulce hauſtu, Alexandro Magno probatum eſt, mox Pompeio Magno, qui bello Mithridatico, ſicut commilito eius Varro tradit, ipſis hauſtibus periclitari fidem voluit. Id euenire pro-

dunt è numero fluminum, quorum tanta copia ibi influit, vt naturam maris vertat. Non omiſerim, quod per idem tempus eidem Magno licuit ex India diebus octo à Bactris vſq; Icarum flumen, quod influit Oxum amnem, peruenire, deinde ad mare Caſpium, inde per Caſpium ad CYRI *amnis penetrare fluentem, qui Iberiæ & Armeniæ fines interluit. Itaque à Cyro diebus non amplius quinq; itinere terreno ſubuectis nauibus ad alueum Phaſidis pertendit, per cuius excurſus in Pontũ, vſque venientes India, liquido probatum eſt inuehi poſſe. Auctor eſt Xenophon Lampſacenus, à littore Scytharum in inſulam* BALTIAM *petentibus triduo nauigari. Eius magnitudinẽ immenſam, & penè ſimilem continenti. Nec longe* OONAS *ſeparari, quas qui habent, viuunt ouis auium marinarum, & auenis vulgo naſcentibus. Perinde alias propter conſtitutas æque inſulas, quarum* HIPPOPODES *indigenæ humana vſque ad veſtigium forma in equinos pedes deſinunt. Eſſe inſulas, & Phaneſiorum gentem, quorum aures adeo in effuſam magnitudinem dilatetur, vt viſcerum illi reliqua contegant, nec amiculum aliud ſit, quàm vt membris membra veſtiant.* A B

Antequam digrediamur ab Scythia, religio eſt præterire quænam feræ ſint peculiares Scythiæ. CERVI *plurimi in hac terra. Igitur de ceruis proſequamur. Mares generis huiuſce cum ſtatutum tempus Venerem incitauit, ſæuiunt rabie libidinis efferati. Fœminæ licet prius conſerantur, nõ concipiunt ante Arcturi ſydus. Nec qualibet partus ſuos educant. Teneros ſtudioſe occulunt, & abſconditos inter profunda fruticum, vel herbarum, pedum verbere caſtigant ad latendum. Cũ maturuerit ad fugã robur, exercitio docent curſus, & aſſueſcunt ſalire per abrupta. Acceptis canũ latrati-*

A bus, ſecũdo vẽto vias dirigunt, vt odor cũ ipſis recedat. Mirantur ſibilum fiſtularũ. Rectis auribus acutiſſime audiunt, ſummiſſis vero nihil. Stupent omnia. propterea facilius obuios ſe præbent ſagittãtibus. Si maria tranant, nõ aſpectu petunt littora, ſed olfactu. Infirmos ponunt in vltimo, & laſſorũ capita clunibus ꝑ vices ſuſtinent. E cornibus quod dextrũ fuerit, efficacius eſt ad medelã. Si fugare angues geſtias, vtrũ velis vras: qua vſtrina præterea nidore vitium aperit ac detegit, ſi cui ineſt morbus comitialis. Pro ætate ramos augent. Id incrementũ in ſexennes perſeuerat. Deniq; numeroſiora nõ poſſũt fieri cornua, poſſunt craſſiora. Quæ quidẽ caſtratis nunq̃ creſcunt, nec tamen decidunt. Dentes indicãt ſenectutẽ, cum aut pauci inueniũtur, aut nulli. Serpẽtes hauriunt, & ſpiritu narium extrahunt de latebris cauernarũ. DICTAMVM ipſi prodiderunt, dũ eo paſti excutiunt accepta tela. herbã quoq; quã Cy-
B naren vocant, cõtra noxia edunt gramina. Aduerſus venena mirificum eſt hinnuli coagulum occiſi in matris vtero. Patuit eos nunq̃ febreſcere. Quã ob cauſam confecta ex medullis eorũ vnguina ſedant calores hominũ languentium. Legimus plurimos matutinis diebus ceruinã carnẽ deguſtare ſolitos, ſine febribus longæuos fuiſſe. Quod demũ proderit, ſi vno vulnere fuerint interempti. Ad dignoſcendã viuacitatẽ Alexãder Magnus torqueis plurimis ceruis innexuit, qui poſt annũ centeſimum capti, necdum ſenij indicium præferebant. Eadem penè ſpecie ſunt, quos TRAGELAPHOS dicunt, ſed non alibi, quàm circa Phaſidem apparent, tantum quòd illi villoſos habent armos, & menta promiſſis hirta barbis.

Mons SEVO ipſe ingẽs, nec Riphæis minor collibus, initium Germaniæ facit. hunc INGEVONES tenent, à quibus primis poſt Scythas nomen GERMANICVM conſurgit.

Diues virorum terra, frequens populis numeroſis, & immanibus. Extenditur inter Hercynium ſaltum, & rupes Sarmatarum. Ubi incipit, Danubio: vbi deſinit, Rheno perfunditur. De internis eius partibus, Albis, Cuttalus, Viſtula, amneis altiſsimi præcipitantur in Oceanum. Saltus HERCYNIVS *aues gignit, quarum pennæ per obſcurum emicant, & interlucent, quamuis obtenta nox denſet tenebras. Unde homines loci illius plerunq; nocturnos excurſus ſic deſtinant, vt illis vtantur ad præſidium itineris dirigendi, praiactiſque per opaca vallium, rationem viæ moderentur indicio plurimarum refulgentium. In hoc tractu ſanè, & in omni ſeptentrionali plaga* BISONTES *frequentiſsimi, qui boues feris ſimiles, ſetoſi, colla iubis horridi, vltra tauros pernicitate vigentes, capti aſſueſcere manu nequeunt. Sunt &* VRI, *quos imperitũ vulgus vocat Bubalos, cum* BVBALI *penè ad ceruinam faciem in Africa procreentur. Iſtis porrò quos Uros dicimus, taurina cornua in tantum modum protenduntur, vt dempta ob inſignem capacitatẽ inter regias menſas potuum gerula fiant. Sunt &* ALCES *mulis comparandæ, adeo propenſo labro ſuperiore, vt niſi recedentes in poſteriora veſtigia paſci non queant.* SCANDINAVIA *inſula à regione Germaniæ mittit animal quale Alces, ſed cui ſuffragines, vt elphantis, flecti nequeunt: propterea non cubat cum dormiendum eſt. Tamen ſomnolentum arbor ſuſtinet, quæ propè caſura ſecatur, vt fera, dum aſſuetis fulcimentis innititur, faciat ruinam. Ita capitur: alioqui difficile eſt eam manu capi. Nam in illo rigore poplitum incomprehenſibili fuga pollet. De Germanicis inſulis Scandinauia maxima eſt. Sed nihil in ea magnũ præter ipſam. Gleſſaria dat Cryſtallum, dat &* SVCCINVM, *quod Germani gentiliter vocant* GLESSVM.

A
B

Qualitas

A *Qualitas materiæ iſtius ſummatim antea, Germanico autem Cæſare omnes Germaniæ oras ſcrutante, comperta arbor eſt pinei generis, cuius mediale autumni tempore ſuccino lachrymat. Succum eſſe arboris, de nominis qualitate capeſſas. Pinum vero, vnde ſit genitum, ſi vſſeris, odor indicabit. Pretium operæ eſt ire longius, ne Padaneæ ſyluæ credantur lapidem fleuiſſe. Hanc ſpeciem in Illyricum barbari intulerunt. Quæ cum per Pannonica cõmercia vſu ad tranſpadanos homines foret delata, quòd ibi primum noſtri eam viderant, ibi & natam putauerunt. Munere Neronis principis apparatus omnis ſuccino inornatus eſt, nec difficulter, cum per idem tempus* XIII *millia librarum Rex Germaniæ dono ei miſerit. Rude primum naſcitur & corticoſum, deinde incoctum adipe lactentis ſuis expolitur ad quem videmus nitorem. Pro facie habet nomina. Melleum dicitur,*

B *& Falernum, vtrunque de ſimilitudine, aut vini, aut vtique mellis. In aperto eſt, quod rapiat folia, quod trahat paleas. quod vero medeatur multis vitalium incommodis, medentium docuit diſciplina. Et India habet Succinum, ſed plurimum optimúmque in Germania. Quoniam ad inſulam Cleſſariam veneramus, à Succino cœptum. Nam in Germaniæ continentibus* CALLAIS *reperitur, quam gemmam Arabicis anteponunt. Vincit enim gratia. Arabes quidem dicunt non alibi eam deprehendi, quàm in nidis auium, quas Melancoryphos vocant: quod nullus recipit, cum apud Germaniæ populos, quanuis rara, in ſaxis tamen appareat. Honore & pretio ad Smaragdos, viret pallidum. Nihil iucundius aurum decet. Ceauniorum porro genera diuerſa ſunt. Germanicum candidum eſt: ſplendet tamen cæruleo: & ſi ſub diuo habeas, fulgorem rapit ſyderum.*

GALLIAE inter Rhenum & Pyrenæum, item inter Oceanum & monteis Gebennam ac Iuram porriguntur, felices præpinguibus glebis, ac commodæ prouentibus fructuariis, pleræq́ conſitæ vitibus & arbuſtis, omni ad vſum animantium fœtu beatiſſimæ, riguæ aquis fluminum, & fontium: ſed fontaneis interdum ſacris, ac vaporantibus. Infamantur veneni periculo ritu incolarum, qui (vt aiunt, veri enim periculum non ad me recipio) deteſtabili ſacrorum ritu, non ad honorem, ſed potius ad iniuriam religionis, humanis litant hoſtiis. Ex iſto ſinu quoquo orbis velis exeas, in Hiſpanias, & in Italiam terra marique, in Africam mari tantum. Si Thracia ſit petenda, excipit ager Rhæticus opimus, & ferax, Brigantino lacu nobilis: inde Noricus frigidus, & parcius fructuoſus: qua ſubducitur à iugis Alpium, admodum lætus: tum Pannonia viro fortis, & ſolo plano læta atque vber, Drauo, Sauóq́ inclytis amnibus circunflua: mox Mœſiæ, quas maiores noſtri iure Cereris horreum nominabant, in quarum parte, quæ Pontica eſt, apparet herba, qua inficitur oleum quod vocant medicum. Hoc ad incendium excitatum ſi obruere aqua geſtias, ardet magis, nec alio ſopitur, quàm iactu pulueris. A B

Finis erat orbis, ora Gallici littoris, niſi BRITANNIA inſula nõ qualibet amplitudine nomen penè orbis alterius mereretur. Octingẽtis enim & amplius millibus paſſuũ longa porrigitur, ita vt eam in Calidonicũ vſq; angulum metiamur: In quo receſſu Vlixẽ Calidonia appulſum manifeſtat ara græcis literis inſcripta voto. Multis inſulis, nec ignobilibus circundatur, quarũ HIBERNIA ei proximat magnitudine. Inhumana eſt, ritu incolarum aſpero. Aliàs ita pabuloſa, vt pecuaria, niſi interdum æſtate à paſtibus arceantur, in periculum agat ſatias. Illic nullus anguis, auis rara, gens inhoſpi-

A *ta, & bellicoſa. Sanguine interemptorum hauſto, prius vi-
ctores vultus ſuos oblinunt. Fas ac nefas eodem loco ducunt.
Puerpera ſiquando marem edidit, primos cibos gladio impo-
nit mariti, inq́; os paruuli ſummo mucrone auſpicium ali-
mentorum leuiter infert, & gentilibus votis optat, non aliter
quàm in bello, & inter arma mortem oppetat. Qui ſtudent
cultui, dentibus marinantium belluarum inſigniunt enſium
capulos. Candicant enim ad eburneam claritatẽ. Nam præ-
cipua viris gloria eſt in armorum nitela. Apis nuſquam.
Aduectum inde puluerem, ſeu lapillos ſiquis ſparſerit in-
ter aluearia, examina fauos deſerunt. Mare, quod inter
hanc & Britanniam interluit, vndoſum & inquietum to-
to in anno, non niſi æſtiuis pauculis diebus eſt nauigabile.
Nauigant autem vimineis alueis, quos circundant ambitio-
ne tergorum bubulorum. Quantocunque tempore curſus tene-*
B *bit, nauigantes eſcis abſtinent. Freti latitudinem in centum
viginti millia paſſuum diffundi, qui fidem ad verum ratio-
cinati ſunt, æſtimarunt.* SILVRAM *quoque inſulam ab
ora quam gens Britanna detinet, turbidum fretum diſtin-
guit: cuius homines etiam nunc cuſtodiunt morem vetuſtum.
Nundinas ac numum refutant: dant res, & accipiunt. Mu-
tationibus neceſſaria potius quàm pretijs parant, deos perco-
lunt, ſcientiam futurorum pariter viri ac fœminæ oſtentant.*
ATHANATIS *inſula alluitur freto gallico, à Britãnia con-
tinente æſtuario tenui ſeparata, frumentarijs cãpis felix; &
gleba vberi, nec tantum ſibi ſoli, verum & alijs ſalubris locis.
Nã cũ ipſa nullo ſerpatur angue, aſportata inde terra quoquo
gentiũ inuecta ſit, angues necat. Multæ & aliæ circum Bri-
tanniam inſulæ, è quibus* THVLE *vltima, in qua æſtiuo ſol-
ſtitio, ſole de Cancri ſydere faciente tranſitũ, nox penè nulla.*

Brumali ſolſtitio perinde nullus dies, vt ortus iunctus ſit occaſui. Vltra Thulen accepimus pigrum eſſe & concretum mare: inde à Calidoniæ promontorio Thulen petentibus bidui nauigatio eſt. Inde excipiũt HÆBVDES *inſulæ, quinque numero, quarum incolæ neſciunt fruges, piſcibus tantum & lacte viuunt. Rex vnus eſt vniuerſis. Nam quotquot ſunt, omnes anguſta interluuie diuiduntur. Rex nihil ſuum habet, omnia vniuerſorum. ad æquitatem certis legibus ſtringitur. Ac ne auaritia diuertat à vero, diſcit paupertate iuſtitiam, vtpote cui nihil ſit rei familiaris. verum alitur è publico. Nulla illi datur fœmina propria, ſed per viciſsitudines in quancunq; cõmotus fuerit, vſuariam ſumit. Vnde ei nec votum nec ſpes conceditur liberorum. Secundam à continenti ſtationem* ORCADES *præbent, quæ ab Hæbudibus porro ſunt ſeptem dierum totidémque noctium curſu. Numero tres, vacant hòmine, non habent ſyluas, tantum iunceis herbis inhorreſcunt. Cætera earum nudæ arenæ & rupes tenent. Ab Orcadibus Thulen vſque quinque dierum ac noctium nauigatio eſt. Sed* THVLE *larga & diutina Pomona copioſa eſt. Qui illic habitant, principio veris inter pecudes pabulis viuunt, deinde lacte, in hyeme conſerunt arborum fructus. Vtuntur fœminis vulgo, certum matrimonium nullis. Circuitus Britanniæ quadragies octies ſeptuaginta quinque millia paſſuum ſunt. in quo ſpatio magna & multa flumina ſunt, fontes calidi opiparo exculti apparatu ad vſus mortalium: quibus fontibus præſul eſt Mineruæ numen, in cuius æde perpetui ignes nunquam caneſcunt in fauillas, ſed vbi cinis tabuit, vertitur in globos ſaxeos. Præterea vt taceam metallorum largam variámque copiam, quibus Britanniæ ſolũ vndiq; generũ pollet venis locupletibus,* GAGATES *hic plu-*

A rimus, optimúſque eſt lapis. Si decorem requiras, nigro gemmeus. ſi qualitatem, nullius ferè ponderis. ſi naturam, aqua ardet, oleo reſtinguitur. ſi poteſtatem, attritu calfactus applicita detinet, æque vt Succinum. Si beneficium, hydropicis illum portantibus, beneficia præſtat. Regionem partim tenent barbari, quibus per artifices plagarum figuras, iam inde à pueris variæ animalium effigies incorporantur, inſcriptíſque viſceribus hominis incremento pigmenti notæ creſcunt. Neque quicquam magis patientiæ loco nationes ferè ducunt, quàm vt per memores cicatrices plurimum ſuci artus bibant.

Rurſum ad continentem res HISPANIENSES vocant. Terrarum plaga comparanda optimis, nulli poſthabenda frugum copia, ſiue ſoli vbere, ſiue vinearum prouentus reſpicere, ſiue arborarios velis. Omni materia affluit, quæcunque aut pretio ambitioſa eſt, aut vſu neceſſaria. Argentum vel au-
B rum ſi requiras, habet, ferrarijs nunquam deficit, nec cedit vitibus, vincit olea, diuidua eſt prouincijs tribus, Secundo Punico bello noſtra facta, & nihil in ea otioſum, nihil ſterile. Quicquid cuiuſcunque modi negat meſſem, vrget pabulis. etiam quæ arida ſunt, ac ſterilia, rudentum materiem nauticis ſubminiſtrant. Non coquunt ibi ſales, ſed effodiunt. depurgant in minium nitelas pulueris, fucant vellera, vt ad rubcrem merum deputent Cocci venenum. In Luſitania promotorium eſt, quod alij Artabrum, alij Oliſiponenſe dicunt. Hoc cælum, terras, & maria diſtinguit. Hiſpaniæ latus finit, cælum & maria hoc modo diuidit, quod à circuitu eius incipiunt oceanus gallicus, & frons ſeptentrionalis oceano Atlantico, & occaſu terminatis. Ibi oppidum Oliſipo ab Vlixe conditum. Ibi Tagum ob arenas auriferas cæteris amnibus prætulerunt. In proximis Oliſiponis equæ laſciuiunt mira fæcunditate.

Nam ſpirante fauonio vento concipiunt, & ſitientes viros aurarum ſpiritu maritantur. IBERVS *amnis toti Hiſpaniæ nomen dedit,* BAETIS *prouinciæ vterque nobilis. Carthaginem apud Iberos, quæ mox colonia facta eſt, Pœni condiderunt: Tarraconem Scipiones: ideo caput eſt prouinciæ Tarraconenſis.* LVSITANVM *littus pollet gemma* CERAVNIO *plurimum, quod etiam Indicis præferunt. huius ceraunij color eſt è Pyropo. qualitas igni probatur, quem ſi ſine detrimento ſui perferat, aduerſus vim fulgurum creditur opitulari.* CASSITERIDES *inſulæ ſpectant aduerſum Celtiberiæ latus, plumbi fertiles: & tres Fortunatæ, è quibus ſolum vocabulum ſignandum fuit.* EBVSVS *è Balearibus, quæ à Dianio abeſt ſeptingenta ſtadia, ſerpentem non habet, vtpote cuius terra ſerpentes fuget.* COLVBRARIA, *quæ Sucronem verſus eſt, fœta eſt anguibus. Bocchoris regnum* BALEARES *fuerunt, vſque ad euerſionem Phrygum, Cuniculis animalibus quondam copioſæ. In capite Bæticæ, vbi extremus eſt noti orbis terminus, inſula à continenti ſeptingentis paſſibus ſeparatur: quã Tyrij à rubro profecti mari Erythræam, Pœni lingua ſua* GADIR, *id eſt Sepem nominarũt. In hac* GERYONEM *æuum agitauiſſe plurimis monimentis probatur, tametſi quidam putent Herculem boues ex alia inſula abduxiſſe, quæ Luſitaniam contuetur. Sed* GADITANVM *fretum à Gadibus dictum. Atlanticus æſtus in noſtrum mare diſcidium orbis immittit. Nam* ὨΚΕΑΝΌΣ, *quem græci ſic nominant à celeritate, ob occaſu ſolis irrumpens, læuo latere Europam radit, Africam dextro, ſciſſiſque Calpe & Abila montibus, quos dicunt columnas Herculis, inter Mauros funditur, & Hiſpaniam. Ac freto iſti, cuius XV millia paſſuum efficit longitudo, latitudo vix ſeptem, quodam oſtio aperit limen interni æquoris mi-*

A ſtus MEDITERRANEIS ſinibus, quos ad vſque orientem propellit. Horũ, qui Hiſpanias perfundit, Ibericus fertur, & Balearicus: qui Narbonenſem prouinciam, Gallicus, mox Liguſticus: ab eo ad Siciliam Thuſcus, quem græci Ionium vel Tyrrhenum, Itali inferum vocant. A Sicilia Cretam vſque Siculus. Inde Creticus, qui in Pamphyliam & Aegyptium protenditur mare. Quæ aquarum moles torto in ſeptentrionem prius latere, anfractibus magnis iuxta Græcias & Illyricum per Helleſpontum in anguſtias ſtringitur Propontidos, quæ PROPONTIS Europam Aſiámque diſcriminans, ad Mæotida peruenit. Cauſas nominum non vniformis dedit ratio. Aſiaticum & Phœnicium à prouincijs dictum: ab inſulis Carpathium, Aegæum, Icarium, Balearicum, Cyprium: à gentibus Auſonium, Dalmaticum, Liguſticum, Thuſcum: ab oppidis Adriaticum, Argolicum, Corinthium, Tyrium:
B à caſibus hominum Myrtoon, vel Helleſponticum: à memoria regis Ionium: à boüm tranſitu, vel anguſtijs etiam meatibus boum peruijs Boſphorus: à moribus accolarum Euxinus, ἄξενος ante appellatus. ab ordine fluenti, Propontis. Aegyptium pelagus Aſiæ datur, Gallicum Europæ, Africum Libyæ. his vt quæque proxima ſunt, venerunt in partes partium. Hæc in gremijs terrarum. Oras autem extimas OCEANUS amplectitur, qui à littoribus ſuis Arabicus, Perſicus, Indicus, Eous, Sericus, Hyrcanus, Caſpius, Scythicus, Germanicus, Gallicus, Atlanticus, Lybicus, Aethiopicus dicitur. Cuius acceſſus incrementa circa littora Indiæ vehementiſſime proruunt, maximóſque ibi exitus faciunt, ſiue quòd ſuſpenſus altius ſuſtollatur vi caloris, ſeu quòd in ea parte orbis & fontium & fluminum copia ſit effuſior. Dubitatur etiam nunc quibus ex cauſis intumeſcat oceanus, vel quatenus cum

ſuperfluus ſibi fuerit, rurſus in ſe reſidat. Nec in obſcuro eſt, A
plura pro ingenijs differentium, potius quam pro veritatis fide expreſſa: ſed omiſſa ancipiti concurrentium quæſtione, has opiniones probatiſsimas inuenimus. Phyſici autumant mundum animal eſſe, eúmque ex varijs elementorum corporibus conglobatum, moueri ſpiritu, regi mente: quæ vtraque diffuſa per membra omnia, æternæ molis vigorem exerceant. Sicut ergo in corporibus noſtris commercia ſunt ſpiritalia, ita in profundis oceani nares quaſdem mundi conſtitutas, per quas emiſsi anhelitus vel reducti modo efflent maria, modo reuocẽt. At ij qui ſyderum ſequuntur diſciplinam, contendunt meatus iſtos commoueri Lunæ curſibus, adeo vt ſic viciſsitudines inter maciem aquarum, & plenitudinem reſpiciant adauctus eius, vel defectiones. Neque eodem ſemper tempore, ſed prout illa aut mergatur, aut ſurgat, variant ſe alternantes recurſus. B

De Hiſpania excurſus in Libyam. Nam Belone progreſſus, quod Bæticæ oppidum eſt, vltra interiacens fretum trium & triginta millium paſſuum TINGI excipit Mauritaniæ nunc colonia, & cuius primus auctor Antæus fuit. Porrò quia in illo ambitu Aegyptium finitur pelagus, & Libycum incipit, placuit vt AFRICAM LIBYAM diceremus. Quidam tamẽ Lybiam à Libya Epaphi filia, Africam autem ab Afro Libys Herculis filio potius dictam receperunt. Lix quoque colonia in eodem tractu cõſtituta eſt, vbi Antæi regia, qui implicandis explicandiſque nexibus humi melius ſciens, velut genitus matre terra, ibidem ab Hercule victus & extinctus eſt. Nam de hortis HESPERIDVM, & peruigili dracone, ne famæ licentia vulneretur, fides & ratio hæc eſt. Flexuoſo meatu æſtuarium è mari fertur, adeo ſinuoſis lateribus tortuo-

ſum,

A ſum, vt viſentibus procul lapſus angueos fracta vertigine men-
tiatur. Itaque quod hortos appellauere circundat. Unde po-
morum cuſtodem interpretantes, ſtruxerunt iter ad menda-
cium fabulandi. Sed hæc inſula inſinuata ſinibus aluei pro-
currentis, & in quibuſdam æquoris ſpiris ſita, præter arbores
oleaſtri ſimiles, & aram ſacram Herculi, aliud nihil præfert
quod propaget vetuſtatis memoriam. Uerum vltra frutices au-
reos, & metalla frondentia, illud magis mirum, quod ſolum
inferiore licet libra depreſſius, nunquam tamen acceſſus fre-
ti ſuperlabitur, ſed obſtaculo NATVRALIS repaguli in ip-
ſis marginibus hæret vnda, & intimis orarum ſupercilijs ſpon-
te fluctus in gyrum reſiſtunt. Ita ſpectando loci ingenio nimi-
rum planicies manet ſicca, quamuis prona ſuperueniant æquo-
ra. Sala oppidum imminet Salæ flumini. ab hoc per AV-
TOLOLVM gentem iter eſt in Atlanticas ſolitudines. AT-
B LAS mons è media arenarum conſurgens vaſtitate, & edu-
ctus in viciniam lunaris circuli, vltra nubila caput condit, quà
ad oceanum extenditur, cui à ſe nomẽ dedit. Manat fontibus,
nemoribus inhorreſcit, rupibus aſperatur, ſqualet ieiunio, hu-
mo nuda, nec herbida. Quà Africam contra verſus eſt, opi-
mus naſcentibus ſpõte frugibus, arboribus proceris opaciſſimus,
quarum odor grauis, comæ cupreſſi ſimiles, veſtiuntur lanu-
gine, ſericis velleribus nihilo viliore. In eo latere & herba
EVPHORBIA copioſa, cuius ſuccus proficit ad ocularium cla-
ritatem, & multiplex præſidium ſanitatis, nec mediocriter
percellit vim venenorum. Uertex ſemper niualis. Saltus eius
quadrupedes, ac ſerpentes feræ, & cum his elephanti occupa-
uerunt. Silet per diem vniuerſus, nec ſine horrore ſecretus
eſt. Lucet nocturnis ignibus, choris AEGIPANVM vndique
perſonatur. Audiuntur & cantus tibiarũ, & tinnitus cym-

balorum per oram maritimam. A LIXA abeſt quinque & ducentis millibus paſſuum. Lix à Caditano freto centum duodecim millibus, habitatus antea, vt indicat loci facies. quondam cultu exercita, in qua vſque adhuc vitis & palmæ extant veſtigia. Apex Perſeo & Herculi peruius, cæteris inacceſſus. Ita fidem ararum inſcriptio palàm facit. Quæ ſpectat occaſum, inter ipſum & flumen Anatim quadringenta nonaginta ſex millia paſſuum infames beſtijs ſyluæ obſident. Amnes circa eum non tacendi, qui licet ſeparentur interuallis amplioribus, tranſierunt tamen in quoddam Atlantici montis miniſterium. Aſana marino hauſtu, Bambothum Crocodilis & Hippopotamis refertum. Vltra adhuc amnis qui atro colore exit per intimas & exuſtas ſolitudines, quæ torrente perpetuo, & ſole nimio, plus quàm ignito, nunquam ab æſtu vindicatur. Hæc de Atlante, quem Mauri Dyrin nominant, & Annonis Punici libri, & noſtri annales prodiderunt, Iuba etiam Ptolomæi filius qui vtriuſque Mauritaniæ regno potitus eſt. Suetonius quoque Paulinus ſummam huic cognitioni impoſuit manum, qui vltra Atlantem primus, & penè ſolus Romana ſigna circumtulit. A B

E prouincijs MAVRITANIIS Tingitana, quà Solſtitiali plagæ obuia eſt, quáque porrigitur ad internum mare, exurgit mõtibus ſeptem, qui à ſimilitudine fratres appellati, freto imminent. Hi montes elephantis frequentiſſimi ſunt. Monet à principio hoc animãtium genus dicere. Igitur ELEPHANTI iuxta ſenſum humanum intellectum habent, memoria pollẽt, ſyderum ſeruant diſciplinã. Luna itaq; creſcente gregratim amnes petunt, mox aſperſi liquore, ſolis exortũ motibus, quibus poſſunt, ſalutant: deinde in ſaltus reuertuntur. Duo eorum

A genera ſunt. Nobiliores indicat magnitudo, minores nothos dicunt. Candore dentium intelligitur iuuenta: quorum alter ſemper in miniſterio eſt, alteri parcitur, ne hebetatus aſſiduo repercuſſu, minus vigeat, ſi ſuerit dimicandum. Cum venatu premuntur, pariter affligunt vtroſque, vt ebore dānato non requirantur: Hanc enim ſibi cauſam periculi præſentiunt. Oberrant agminatim. Natu maximus ducit agmen, ætate proximus cogit ſequentes. Flumen tranſituri minimos antemittunt, ne maiorum ingreſſus alueum atterant, & profundos depreſſis vadis gurgites faciant. Venerem ante annos decem fœminæ, ante quinque mares neſciunt. Biennio coëunt, quinis nec amplius in anno diebus, non prius ad gregarium numerum reuerſi, quàm viuis aquis abluantur. Propter fœminas nunquam dimicant. Nulla enim nouerunt adulteria. Ineſt illis clementiæ bonum. Quippe ſi per deſerta vagabundum ho-
B minem forte viderint, ductus vſque ad notas viæ præbant, vel ſi confertis pecoribus occurſitent, itinera ſibi blanda & placida manu faciunt, ne quod obuium animal interimant. At conflictu fortuito ſi quando pugnatur, non mediocrem habent curam ſauciorum. Nam feſſos vulneratóſque in medium receptant. Cum captiuitate venerint in manus hominum, manſueſcunt hauſto ordei ſucco. Maria tranſmeaturi, naues non prius ſubeunt, quàm de reditu illis ſacramentum luatur. Indicos elephantos Mauri timent, & quaſi paruitatis ſuæ concij, aſpernantur ab his videri. Non annis decem, vt vulgus, ſed biennio, vt Ariſtoteles definit, vtero graueſcunt, nec amplius quàm ſemel gignunt, nec plures quàm ſingulos. Viuunt in annos trecentos, impatientiſſimi frigoris. Truncos edunt, lapides hauriunt, gratiſſimas in cibatu palmas habent.

Odorem muris vel maxime fugiunt. Pabula etiam quæ à muſculis contactata ſunt, recuſant. Siquis caſu Chamæleontem deuorauerit, vermen elephantis veneficum, oleaſtro ſumpto peſti medetur. Duriſſimum dorſo tergus eſt, ventri mollius. Setarum hirſutiæ nullæ. Inter hos & DRACONES iugis diſcordia. Denique inſidiæ hoc aſtu præparantur. ſerpentes propter ſemitas deliteſcunt, per quas elephanti aſſuetis callibus euagantur, atque ita prætermiſſis prioribus poſtremos adoriuntur, ne qui anteceſſerint, valeant vltimis opitulari. Ac primum pedes nodis illigant, vt laqueatis cruribus impediant gradiendi facultatem. Nam elephanti niſi præuenti hac ſpirarum mora, vel arboribus ſe, vel ſaxis applicant, vt pondere nitibundo attritos necent angues. Dimicationis præcipua cauſa eſt, quòd elephantis, vt aiunt, frigidior ineſt ſanguis: & ob id à draconibus auidiſſime torrente captantur æſtu. Denique nunquam inuadunt niſi potu grauatos, vt B *venis propenſius irrigatis maiorem ſumant de oppreſſis ſatietatem. Nec aliud magis quàm oculos petunt, quos ſolos expugnabiles ſciunt: vel interiora aurium, quia is tantum locus defendi non poteſt proboſcide. Itaque cum ebiberint ſanguinem, dum ruunt belluæ, dracones obruuntur. Sic vtrinque fuſus cruor terram imbuit, fitque pigmentum quicquid ſoli tinxerit, quod Cinnabarim vocant. Elephantes Italia anno vrbis conditæ quadringẽteſimo ſeptuageſimo ſecundo in Lucanis primum bello Epirotico vidit, & Boues lucas inde dixit.*

Cæſarienſi Coloniæ CAESARIA ineſt à D. Claudio deducta, Bocchi prius regia, poſtmodum Iubæ indulgentia populi Romani dono data. Ineſt & opidium Siga, quod habitaculum Siphaci fuit. Nec ab Icoſio taciti recedamus. Hercule enim illac tranſeunte, viginti, qui à comitatu eius deſciuerant,

rant,

A rant, locum deligunt, iaciunt mœnia: ac nequis impoſito à ſe nomine priuatim gloriaretur, de condentium numero vrbi nomen datum.

Quod eſt à flumine Ampſaga, NVMIDIAE datur. huius incolæ quandiu errarunt pabulationibus vagabundis, Nomades dicti ſunt. Vrbes in ea quamplurimæ nobiléſque, ſed Cirta eminet, dein Cullu purpurario fuco tyrijs velleribus comparata. Omnis hæc regio finibus in Zeugitanum limitem deſinit. Qua parte ſylueſtris eſt, feras educat: quà iugis ardua, equos alit. eximio etiam marmore prædicatur. Numidici VRSI forma cæteris præſtant, rabie duntaxat & villis profundioribus. Nam genitura par eſt quoquo loco editis. eam protinus dixero. Coëunt non itidem quo quadrupedes aliæ, ſed apti amplexibus mutuis, velut humanis coniugationibus copulantur. Deſiderium veneris hyems ſuſcitat. ſecreti honore B reuerentur mares grauidas, & in ijſdem licet foueis, partitis tamen per ſcrobes ſecubationibus diuiduntur. Lucinæ illis properatius tempus eſt. quippe vterum trigeſimus dies liberat: vnde euenit, vt præcipitata fœcunditas, informes creet partus. Carnes pauxillulas edunt, quibus color candidus, oculi nulli, & de feſtina immaturitate tantum rudis ſanies, exceptis vnguium lineamentis. has lambendo ſenſim figurant, & interdum ad pectora fouent, vt aſſiduo incubatu calfactæ animalem trahant ſpiritum. Interea cibus nullus. Sanè diebus primis XIIII, matres in ſomnum ita concidunt, vt nec vulneribus excitari queant. Enixæ quaternis latent menſibus: mox egreſſæ in diem liberum, tantam patiuntur inſolentiam lucis, vt putes obſitas cæcitate. Inualidum vrſis caput, vis maxima in brachijs, & lumbis: vnde interdum poſticis pedibus inſiſtunt. Inſidiantur aluearibus apum. maximè

fauos appetunt, nec auidius aliud quàm mella captant. Cum A *guſtauere mandragoræ mala, moriuntur. Sed eunt obuiam, ne malum in perniciem conualeſcat, & formicas deuorant ad recuperandam ſanitatem. Siquando tauros adoriuntur, ſciunt quibus potiſſimum partibus immorentur, nec aliud quàm cornua aut nares petunt. cornua, vt pondere defatigent: nares, vt acrior dolor ſit in loco teneriore. M. Meſſala Conſule, L. Domitius Aenobarbus curulis ædilis vrſos Numidicos centum, & totidem Aethiopas venatores in circo Romano edidit. Idq́ ſpectaculum inter memorabiles titulos annotatur.*

Omnis AFRICA *à Zeugitano pede incipit, promontorio Apollinis Sardiniæ contrauerſa, promontorio Mercurij procedens in frontem Sicanam. Proinde extenta in duas prominentias, quarum altera promontorium candidum dicitur: alteram, quæ eſt in Cyrenaica regione, Phycuntem vocant.* B *Ea per ſinum Creticum oppoſita Cretæ inſulæ, contra Tænaron Laconicæ excurrit Arenis. Catabathmos Aegypto inſinuata, cui proxima Cyrenenſis extenditur inter duas* SYRTES, *quas inacceſſas vadoſum ac reciprocum mare efficit, cuius ſali defectus vel incrementa haud promptum eſt deprehẽdere. Ita incertis motibus nunc in breuia reſcinditur dorſuoſa, nunc æſtibus inundatur inquietis. Varro author eſt, perflabilem ibi terram ventis penetrantibus, ſubitam vim ſpiritus citiſſimi aut reuomere maria, aut reſorbere. Omnis hæc plaga ab Aethiopa, & terminis Aſiæ, Nigri flumine, qui Nilum parit, ab Hiſpania freto ſcinditur: latere, quo ad meridiem vergit, fontium inops, & infamis ſiti: altrinſecus quà ſeptentrionem patitur, aquarum larga: in agro Byzacano, qui patet paſſuum ducenis vel*

A amplius millibus, glebis ita præpinguibus, vt iacta ibi ſemina cum incremento centeſimæ frugis renaſcantur. Externos in ea plurimos conuenaſſe, argumentum de vrbibus, & locis dabimus. Borion promontorium, quod Aquilone cæditur, græci aduenæ ſic vocauerunt. HIPPONEM, Regium poſtea dictum, item Hipponem alterum de interfluente freto Diarrhyton nuncupatum, nobiliſsima oppida, equites græci condiderunt. Clypeam ciuitatem Siculi extruunt, & Aſpida primum nominant, Veneriam etiam, in quam Veneris Erycinæ religiones tranſtulerunt. Achæi Tripolin lingua ſua ſignant de trium vrbium numero, Taphræ, Abrotani, Leptis magnæ. PHILÆNIS fratribus à laudis cupidine graium vocamem datum. Adrymeto atque CARTHAGINI author eſt à Tyro populus. Sed quæ ſuper Carthagine veraces libri prodiderunt, hoc loco reddam. Vrbem B iſtam, vt Cato in oratione Senatoria autumat, cum rex Hiarbas rerum in Libya potiretur, ELISSÆ mulier extruxit, domo Phœnix, & Carthadam dixit, quod Phœnicum ore exprimit ciuitatem nouam. Mox ſermone verſo in verbum Punicum, & hæc Eliſſa, & illa Carthago dicta eſt. Quæ poſt annos ſeptingentos triginta ſeptem exciditur, quam fuerat extructa. Deinde à C. Gracccho colonis Italicis data, & Iunonia ab eo dicta, aliquantiſper ignobilis, humili & languido ſtatu. Demum in claritatem ſecundæ Carthaginis, interiectis centum & duobus annis, M. Antonio, P. Dolabella conſulibus enituit, alterũ poſt vrbem Romam terrarum decus. Verum vt ad Africam redeamus, ipſa ſuo cingitur angulo. Interna eius plurimæ quidem beſtiæ, ſed principaliter LEONES tenent. Qui, vt Ariſtoteles perhibet, ſoli ex eo genere, quod dentatum vocant, vident protinus atq; naſcuntur.

Quorum trifariam genus ſcinditur. Nam breuiores, & iubis A
criſpi, plerunque ignaui ſunt, & imbelles. Longiores, & coma, ſimplici, acres magis, ac potentes. At hi quos creant Pardi, in plebe remanent, iubarum inopes. Pariter omnes parcunt à ſagina, primum quòd alternis diebus potum, alternis cibum capiunt, ac frequenter ſi concoctio non eſt inſecuta, ſolitæ cibationi ſuperponunt diem. tum quòd carnes iuſto amplius deuoratas, cum grauantur, inſertis in ora vnguibus ſponte protrahunt. Sanè & cum fugiendum eſt, in ſacietate idem faciunt. Senectam defectio probat dentium. Nam clementiæ indicia multa ſunt. Proſtratis parcunt, in viros potius quàm in fœminas ſæuiunt. Infantes non niſi in magna fame periment: nec à miſericordia ſeparantur. Aſſiduis denique exemplis patet eos peperciſſe, cum multi captiuorum aliquot Leonibus obuijs intacti repatriauerint. Gætulæ etiam mulieris nomen Iubæ libris comprehen- B
ſum eſt, quæ obteſtata occurſantes feras, impunis rediſt. Auerſi coëunt, nec hi tantum, ſed & Lynces, & Cameli, & Elephanti, & Rhinocerotes, & Tigrides. Leænæ fœtu primo catulos quinque edunt: deinde per ſingulos partus numerum decoquunt annis inſequentibus. Sed poſtremo cum ad vnum materna fœcunditas recidit, vt vltimo ſingulos procreent, ſteriles fiunt in æternum. Animos Leonum frons & cauda indicant, ſicut motus equini de auribus intelliguntur. Dedit enim has duas notas generoſiſſimo cuique natura. Vis ſumma in pectore eſt, firmitas in capite præcipua. Cum premuntur à canibus, contẽptim recedunt, ſubſiſtẽtéſq; interdũ ancipiti receſſu diſſimulant timorẽ. Idq; agunt, ſi in cãpis patentibus ac nudis vrgeãtur. Nã ſyluestribus locis, quaſi teſtem ignauiæ nõ reformidantes, quãta poſſunt ſe fuga ſubtrahunt.

Cum

A Cum inſequuntur, niſum ſaltu adiuuant. Cum fugiunt, non valent ſalire. Gradientes mucrones vnguium vaginis corporum claudunt, ne acumina attritu retundantur. Hoc adeo cuſtodiunt, vt non niſi auerſis falculis currant. Septi à venantibus, obtutu terram contuentur, quo minus conſpectis venabulis terreantur. Nunquam limò vident, miniméque ſe volunt aſpici. Cantus gallinaceorum, & rotarum timent ſtrepitus, ſed ignes magis. LEONTOPHONOS vocari accepimus beſtias modicas, quæ captæ exuruntur, vt earum cineris aſpergine carnes pollutæ, iactæq́; per compita concurrentium ſemitarum Leones necent, ſi quantulumcunque ex illis ſumpſerint. Propterea Leones naturali eas premunt odio, atque vbi facultas data eſt, morſu quidẽ abſtinent, ſed dilaniatas exanimant pedum niſibus. Spectaculum ex his primus Romæ edidit Scæuola Publij filius in curuli ædilitate. HYÆNAM
B quoque mittit Africa, cui cum ſpina riget, collum continua vnitate flecti nequit, niſi toto corpore circumacto. Multa de ea mira. Primum, quod ſequitur ſtabula paſtorum, & auditu aſſiduo addiſcit vocamen, quod exprimere poſſit imitatione vocis humanæ, vt in hominem aſtu accitum nocte ſæuiat. Vomitus quoque humanos mentitur, falſiſque ſingultibus ſollicitatos ſic canes deuorat: qui forte ſi venantes vmbrã eius dum ſequuntur cõtigerint, latrare nequeunt, voce perdita. Eadem hyæna inquiſitione corporum ſepultorum buſta eruit, propterea promptius eſt marem capere. Fœminis enim ingenita eſt callidior aſtutia. Varietas multiplex ineſt oculis, colorúmq; mutatio: in quorũ pupillis lapis inuenitur. Hyænium dicunt, præditum illa poteſtate, vt cuius hominis fuerit linguæ ſubditus, prædicat futura. Verum Hyæna quodcunque animal ter luſtrauerit, mouere ſe non poteſt. Quapropter magicam

ſcientiam ineſſe ei pronunciauerunt. In Aethiopiæ parte A
coit tum leæna, vnde naſcitur monſtrum cui CROCVTAE
nomen eſt. Voces hominum & ipſa pariter affectat. Nunquam conniuet aciem orbium, ſed in obtutum ſine nictatione contendit. In ore gingiua nulla, dens vnus, atque perpetuus, qui vt nunquam retundatur, naturaliter capſularum modo clauditur. Inter ea quæ dicunt herbatica, eadem Africa ONAGROS habet, in quo genere ſinguli imperitant gregibus fæminarum. Aemulos libidinis ſuæ metuunt. Inde eſt quod grauidas ſuas ſeruant, vt in editus maribus, ſi qua facultas fuerit, generandi ſpem morſu detruncent. Quod cauentes fœminæ, in ſeceſſibus partus occulunt. Africa ſerpentibus adeo fœcunda eſt, vt mali huius merito illi potiſſimum palma detur. CERASTAE præferunt quadrigemina cornicula, quorum oſtentatione, veluti eſca illicitatas aues perimunt. Nam reliqua corporis de induſtria arenis tegunt, nec vllum indicium ſui B
præbent, niſi ex ea parte, qua inuitatis dolo paſſeribus necem præpetum aucupentur. AMPHISBAENA conſurgit in caput geminum, quorum alterum in loco ſuo eſt, alterum in ea parte, qua cauda: quæ cauſa efficit, vt capite vtrinque ſecus nitibundo ſerpat tractibus orbiculatis. IACVLI arbores ſubeunt, è quibus vi maxima turbinati, penetrant animal, quodcunque obuium fortuna fecerit. SCYTALE tanta præfulget tergi varietate, vt notarum gratia videntes retardet, & quoniam reptando pigrior eſt, quos aſſequi nequit, miraculo ſui capiat ſtupentes. In hoc tamen ſquamarum nitore hyemales exuuias primus ponit. Plures, diuerſæque ASPIDVM ſpecies ſunt, verum disparis effectus ad nocendum. DIPSAS ſiti interficit. HYPNALE, quòd ſomno necat, teſte etiam Cleopatra, emitur ad mortem. Aliarum virus, quoniam medelas admit-

A tit, minus famæ meretur. HAEMORRHOIS morſu ſanguinem elicit, & diſſolutis venarũ cõmercijs, quicquid animæ eſt, euocat per cruorem. PRESTER quem percuſſerit oſtenditur, enormiq; corpulẽtia necatur extuberatus. Ictus SEPIVM ſtatim putredo ſequitur. Sunt & AMMODITAE, eſt & Cenchris, Elephãtiæ, Cherſydri, Chamædracõtes. Poſtremo quãtus nominum, tantus mortium numerus. Nam SCORPIONES, Scinci, lacertíq;, vermibus, nõ ſerpentibus aſcribũtur. Monſtra hæc ſi bibant, clementius feriunt. Habent affectus, nõ temere niſi coniuges euagãtur. Capto altero, vel occiſo, vter ſuperfuerit, efferatur. Subtiliora ſunt capita fœminis, alui tumidiores, peſtis nocẽtior. Maſculis æqualiter teres eſt, ſublimior etiam, mitiórq;. Igitur anguibus vniuerſis hebes viſus eſt. Raro in aduerſum contuentur, nec fruſtra, cum oculos nõ in fronte habeant, ſed in temporibus, adeo, vt citius audiant quàm B quid aſpiciant. De gemma HELIOTROPIO inter Aethiopiam, Africam, & Cyprum certamen fuit, quænam mitteret generis huius eminentiſſimam, deprehenſúmque eſt documentis plurimis Aethiopicam, aut Libycam, palmam tenere. Viridi colore eſt, non ita acuto, ſed nubilo magis, & repreſſo, ſtellis puniceis ſuperſperſa. Cauſa nominis de effectu, lapidis eſt, & poteſtate. Deiecta in labris æneis, radios ſolis mutat ſanguineo repercuſſu, extráque aquam ſplendorem aëris abijcit, & auertit. Etiam illud poſſe dicitur, vt herba eiuſdem nominis mixta, & præcantationibus legitimis conſecrata, cum à quocunque geſtabitur, ſubtrahat viſibus obuiorũ. Inter SYRTES, quãuis terra pergentibus, iter ſyderibus deſtinatur, nec aliter curſus pateſcit. Nã putris ſoli faciẽ aura mutat, & minimo licet vento, tantã diuerſitatẽ flatus efficit, vt ſubinde euerſis ſitibus locorum, nulla indicia agnitioni relinquãtur;

cum modo quæ fuerant tumulis ardua, in valles reſidunt: modo quæ vallibus preſſa, cœtu pulueris aggerantur. Ita etiam continens naturam maris ſui patitur. Nec intereſt ubi potius ſint procellæ, cum ad exitium viantium elementis congruentibus, in terris flabra ſæuiant, in mari terræ. Utraque Syrtes ducentis quinquaginta millibus paſſuum ſeparantur. aliquando clementior, quæ minor eſt. Cnæo denique Seruilio, C. Sempronio COSS. *inter hæc vadoſa claſſem Romanam impune accepimus perfretaſſe. In hoc ſinu Meninx inſula poſt Minturnenſes paludes C. Mario fuit latebra. Supra Garamantas* PSYLLI *fuerunt, contra noxium virus muniti incredibili corporis firmitate. Soli morſibus anguium non interibant, & quamuis dente letali appetiti, incorrupta durabant ſanitate. Recens etiam editos ſerpentibus offerebant. Si eſſent partus adulterini, matrum crimina plectebantur interitu paruulorum: ſi pudici, probos ortus à morte paterni ſanguinis priuilegium tuebatur. Sic originis fidem probabant venenis iudicantibus. Sed hæc gens interijt à Naſamonibus capta. Neque quicquam aliud præter opinionem de veſtigio nominis ſui Pſylli reliquerunt.* NASAMONITEN *lapidem Naſamones dant, ſanguineum vniuerſum, nigris venulis adumbratum. In intimo receſſu Syrtis maioris circa Philænorum aras,* LOTOPHAGOS *fuiſſe didicimus, nec incertum eſt. A Philænorum aris non procul palus eſt, quam* TRITON *amnis influit, vbi ſpeculatam ſe artium deam crediderunt. Maior Syrtis oſtentat oppidum (Cyrenas vocant) quod Battus Lacedæmonius Olympiade quinta & quadrageſima, rege Martio res Romanas tenente, anno poſt Troiam captã quingẽteſimooctogeſimoſexto condidit: quæ domus Callimachi poëtæ fuit & patria. Inter hoc oppidum, & tem-*

(Margin letters: A beside the first line; B beside "interitu paruulorum".)

A plum AMMONIS, millia paſſuum quadringenta ſunt. Templo fons proximat Soli ſacer, qui humoris nexibus humum ſtringit, fauillam etiam in caſpitem ſolidat. In qua gleba non ſine miraculo lucus viret vndique ſecus agris arentibus. Illic & lapis legitur. Ammonis vocant cornu. Nam ita tortuoſus eſt, & inflexus, vt effigiem reddat cornu arietini: Fulgore aureo eſt. Prædiuina ſomnia repræſentare dicitur, ſubiectus capiti incubantium. Et arbor eſt MELOPOS nomine, ex qua profluit lentus humor, quem à loco AMMONIACVM nominamus. Apud Cyrenenſes præterea SYRPE gignitur odoratis radicibus, virgulto herbido magis, quàm arbuſto. Cuius è culmo exudat æſtatis tempore pingue roſcidum, idque paſcentium hircorum inhæret barbulis: vbi cum arefactum inoleuit, guttis ſtiriatis legitur ad vſum menſarum, vel medelæ magis. Dictum eſt primùm lac Syrpicum, quo-
B niam manat in modum lacteum, deinde vſu deriuante Laſer nominatum. Quæ germina initio barbaricæ impreſsionis vaſtatis agris, poſtea ob intollerandam vectigalis nimietatem, ferme penitus ipſi accolæ eruerunt. Cyrenis ab læua Africa eſt, ab dextera Aegyptus, à fronte ſæuum & importuoſum mare, à tergo Barbarorum variæ nationes, & ſolitudo inacceſſa, inculata que, & ſqualens, quæ BASILISCVM creat, malum in terris ſingulare. Serpens eſt penè ad ſemipedem longitudinis, alba quaſi mitrula lineatus caput. Nec hominis tantum, vel aliorum animantium exitijs datus, ſed terræ quoque ipſius, quam polluit & exurit, vbicunque ferale ſortitur receptaculum. Denique extinguit herbas, necat arbores, ipſas etiam corrumpit auras, ita vt in aëra nulla alitum impune tranſuolet infectum ſpiritu peſtilenti. Cum mouetur, media corporis parte ſerpit, media arduus eſt, & excelſus. Sibilum

eius etiam ſerpentes alij perhorreſcunt. Et cum acceperint, fugam quaque quoquo poſſunt, properant. Quicquid morſu eius occiditur, non depaſcitur fera, non attrectat ales. MVSTELIS *tantum vincitur, quas illic homines inferunt cauernis in quibus deliteſcit. Vis tamen ne defuncto quidem deeſt. Denique Baſiliſci reliquias amplo ſeſtertio Pergameni compararunt, vt ædem Apollinis manu inſignem, nec araneæ intexerunt, nec alites inuolarent, cadauer eius rethiculo aureo ſuſpenſum, ibidem locarunt. Circa extimum Syrtium cornu Berenicem ciuitatem alluit* LETHON *amnis, inferna, vt putant, exundatione prorumpens, & apud priſtinos vates latice memoratus obliuionis. Hanc* BERENICE *muniuit, quæ Ptolomæo tertio fuit nupta, & in maiori Syrte locauit. Omne autem latifundium quod inter Aegyptum, Aethiopiam, Libyámque diffunditur, quacunque lucis opacum eſt, varium impleuit* SIMIARVM *genus. Nec quiſquam offenſus nominis cognitione grauetur. Enimuero operæpretium eſt nihil omittere, in quo naturæ ſpectanda ſit prouidentia. Vulgus Simiarum in his eſt, quas paßim videmus non ſine ingenio æmulandi: quo facilius in manus veniunt. Nam dum auide venantium geſtus affectant, relicta conſulto viſci vnguina quod mendacio factum vident, oculos ſuos oblinunt. Ita viſu obducto, pronum eſt eas corripi. Exultant noua luna, triſtes ſunt cornuto & cauo ſydere. Immoderate fœtus amant, adeo vt catulos facilius amittant, quos impendio diligunt, & ante ſe geſtant, quoniã neglecti pone matrem ſemper hærent,* CERCOPITHECI *caudas habent. Hæc ſola diſcretio eſt inter prius dictas.* CYNOCEPHALI *& ipſi ſunt è numero Simiarum, in Aethiopiæ partibus frequentißimi. Violenti ad ſaltum, feri morſu, nunquam ita manſueti, vt non ſint magis rabi-*

A di. Inter Simias habentur & SPHINGES, villoſæ comis, mammis prominulis, ac profundis, dociles ad feritatis obliuionem. Sunt & quas vocant SATYROS, facie admodum grata, geſticulatis motibus inquieta. CALLITRICHES toto penè aſpectu à cæteris differunt. In facie barba eſt, lata cauda. Has capere non eſt arduum, ſed proferre rarum. Neque enim viuunt in altero, quam in Aethiopico, hoc eſt, ſuo ſolo.

Inter Naſamonas & Troglodytas gens HAMMANIENTVM eſt, quæ ſalibus domos extruunt, quos in modum cautium è montibus excitatos, ad vſum ædiũ cementitijs nectunt ſtruibus. Tanta ibi huiuſce venæ copia eſt, vt tecta facient è ſalinis. Hi ſunt Hammanientes, qui commercia cum Troglodytis habent Carbunculi gemmæ. Citra Hammanientes propiores Naſamonibus Aſbyſtæ, Laſere viuunt: hoc aluntur, hoc illis edule eſt. Caramentum oppidum eſt Debris, fonte miro. quidni, B qui alternis vicibus die frigeat, nocte ferueat, ac per eadem venarum commercia, interdũ ignito vapore æſtuet, interdum glaciali horrore algeſcat? Incredibile memoratu, vt tam breui temporis curriculo natura tam diſſonam ſui faciat varietatem. Idque qui percontari velit, tenebris ineſſe fluori illi æternam facem credat. Qui rimetur die brummales ſcatebras, nunquam aliud exiſtimet, quàm perpetuò rigere. Unde non immerito per gentes Debris inclyta eſt, cuius aquæ ex cæleſti vertigine mutant qualitatem, quanuis controuerſa ſyderum diſciplina. Nam cum mundum à calore veſper temperet, ab occaſu incipit ita incaleſcere, vt ni tactu abſtineas, noxium ſit contigiſſe. Rurſus cum ortus ſolis incanduerit, & radijs ferue facta ſint omnia, ſic glaciales euomit ſcaturigines, vt hauriri etiam à ſitientibus nequeat.

Quis ergo non ſtupeat fontem, qui friget calore, calet frigore? A
Garamaticæ regionis caput eſt GARAMANA, *ad quam iter diu inextricabile fuit, & inuium. Nam latrones puteos arenis operiebant, vt temporaria fraude ſubductis aquis in fame & ſiti iter ſubmoueret acceſſus viantium. Sed* VESPASIANO *principe, bello quod cum Oeenſibus geſtum eſt, difficultas hæc diſſoluta eſt compendio ſpatij brevioris reperto. Garamãtas Cornelius Balbus ſubegit, & primus ex hac victoria triumphauit. Primus ſanè de externis, vtpote qui Gadibus genitus, acceßit ad gloriam nominis triumphalis. Armenta gentis iſtius obliquis ceruicibus pabulantur. Nam ſi recta ad paſtum ora dirigant, officiunt prona in humum cornua, & obnixa. Ex parte qua Cercina eſt, accepimus Gaulon inſulam, in qua ſerpens neque naſcitur, neque viuit inuecta. Propterea iactus ex ea quocunque gentium puluis, arcet angues. Scorpiones ſuperiactus illico perimit. Aetiopes* B
& Atlanticæ gentes, Nigri flumine diuiduntur, quam partem putant Nili. Sic papyro viret, ſic calamo prætexitur, animalia eadem edit, iiſdem temporibus exundat, intra ripas tunc quoque redit, cum contentus eſt alueo ſuo Nilus. GARAMANTICI AETHIOPES *matrimonia priuatim neſciunt, ſed omnibus vulgò in venerem licet. Inde eſt, quod filios matres tantum recognoſcunt. Nam paterni nominis nulla reuerentia eſt. Quis enim verum patrem nouerit in hac luxuria inceſti laſciuientis? Ea propter Garamatici Aethiopes inter omnes populos degeneres habentur: nec immerito, quia afflicta caſtitatis diſciplina, ſucceßionis notitiam ritu improbo perdiderunt. Nomen Aethiopum late patet.*

In parte Africana, quæ Meroën videt Libya, plurimæ eorum ſunt & variæ nationes. Harum è numero Nomades Cy-

nocephalorum

A *nocephalorum lacte viuunt. Syrbotæ longi ſunt ad pedes duodecim. Aſachæi captos venatibus elephantos deuorant. Apud Sambros nulla eſt aurita quadrupes, nec Elephanti quidem. His proximi ſummam regiæ poteſtatis cani tradunt: de cuius motibus quidnam imperitet, augurantur. Maritimos Aethiopas quaternos oculos dicunt habere. Sed fides alia eſt, illa denique, quod & vident plurimum, & manifeſtiſſime deſtinant iactus ſagittarum. Occidentem verſus Agriophagi tenent, qui ſolas Pantherarum & Leonum carnes edunt, rege præditi, cuius in fronte oculus vnus eſt. Sunt & Pamphagi, quibus eſca eſt quicquid mandi poteſt, & omnia fortuito gignentia. Sunt & Anthropophagi, quorum mores vocamen ſonat. Cynamolgos aiunt habere caninos rictus, & prominula ora. Arthabathitæ proni, atque quadrupedes, nec ſecus ac feræ, ſine ſedibus euagantur. Confines ſunt Mauritaniæ, certo*
B *to tempore locuſtas terreſtres legunt, duratáſque ſalſugine in præſidium vitæ ſolas habent. Sed ex illis quadrageſimum æui annum nullus ſupergreditur. Ab Oceano iſto ad Meroën, quã inſulam amplexu primo Nilus facit, millia paſſuũ ſunt ſexcenta viginti. Ultra Meroën ſuper exortum ſolis* MACROBII *Aethiopes vocantur. Dimidio enim eorum protenſior, q̃ noſtra vita eſt. Hi Macrobij iuſtitiam colunt, amant æquitatem, plurimum valent robore, præcipua decent pulchritudine, ornantur ære, auro vincula faciunt noxiorum. Locus apud eos eſt Heliu-trape-za opiparis epulis ſemper refertus, quibus indiſcrete omnes veſcuntur. Nam & diuinitus eas augeri ferunt. Eſt & ibidem lacus, quo perfuſa corpora velut oleo niteſcunt. Ex hoc lacu potus ſaluberrimus. Sane adeo liquidus eſt, vt ne caducas quidem vehat frõdes, ſed illico folia lapſa ad fundum demittat laticis tenuitate. Ultra hos deſertæ inhumanæq; ſo-*

litudines adusque Arabicos ſinus. Deinde in vltimis Orientis monſtroſæ gentium facies. Aliæ ſine naribus, æquali totius oris planitie informes habet vultus. Aliis cōcreta ora ſunt, modicoque tātum foramine calamis auenarum paſtus hauriunt. Nonnullæ linguis carent, inuicem ſermonis vtentes nutibus motibúſque. Quædam ex iſtis nationibus ante Ptolomæum Lathyrum regem Aegypti, incognitum habuerunt ignis vſum. Aethiopia omnis ab oriente hyberno ad occidentem hybernum tenet. Quicquid eius eſt ſub meridiano cardine, lucis nitet, qui maxime virent hieme. A media parte mons editus mari imminet, ingenuo igne per æternum feruidus, & inquiete iugis flagrātibus: inter quæ incendia iugis æſtus, DRACONVM magna copia eſt. Porrò veris draconibus ora parua, & ad morſus non dehiſcentia, ſed arctæ fiſtulæ, per quas & trahunt ſpiritus, & linguas exerunt. Quippe non in dentibus vim, ſed in caudis habent, & verbere potius quàm rictu nocent. Exciditur è cerebris draconum DRACONTIAS lapis, ſed lapis non eſt, niſi detrahatur viuentibus. Nam ſi obeat prius ſerpens, cum anima ſimul euaneſcit durities ſoluta. Vſu eius Orientis reges præcipuè gloriantur, quanquam nullum lenociniū artis admittat ſoliditate: & quicquid in eo nobile eſt, non manus faciunt, nec alterius quàm naturæ candor ſit, quo reluceat. Auctor Sotachus gemmam hanc etiam ſibi viſam ſcribit, & quibus intercipiatur modis, edocet. Præſtantiſſimi audacia viri explorāt anguium foueas, & receptus: inde præſtolati ad paſtum exeuntes, prætervectique percitis curſibus, obiiciunt gramina medicata quantum poteſt ad incitandum ſoporem. Ita ſomno obſitis, è capitibus deſecant lapides, & de manubiis præcipitis auſi, prædam reuehunt temeritatis. Quæ locorum Aethiopes tenent, fe-

A *ris plena ſunt, è quibus quam Nabim vocant, nos* CAMELOPARDALIN *dicimus, collo equis ſimilem, pedibus bubulis, capite camelino, nitore rutilo, candidis maculis ſuperſperſa. Hoc animal Romæ Circenſibus dictatoris Cæſaris primum publicatum. Iiſdem fermè temporibus illinc exhibita monſtra ſunt. Cephos appellant, quorum poſteriores pedes crure & veſtigio humanos artus mentiuntur: priores perinde hominum manus referunt: quæ tamen à noſtris non amplius quàm ſemel viſa ſunt. Ante ludos Cnæi Pompeij* RHINOCEROTEM *Romana ſpectacula neſciebant: cui beſtiæ color buxeus, in naribus cornu vnicum, & repandum, quod ſubinde attritum cautibus, in mucronem excitat, eóque aduerſus elephantos prœliatur, par ipſis propè longitudine, breuior cruribus, naturali telo aluum petens, quam ſolam intelligit ictibus ſuis peruiam. Iuxta*
B *Nigrim fluuium* CATOBLEPA *naſcitur, modica, atque iners beſtia, caput prægraue ægre ferens, aſpectu peſtilenti. Nam qui in oculos eius offenderint, protinus vitam exeunt.* FORMICÆ *ibi ad formam canis maximi, arenas aureas pedibus eruunt, quos leoninos habent: quas cuſtodiunt, ne quis auferat, captentéſque ad necem perſequuntur. Eadem Aethiopia mittit* LYCAONEM. *Lupus eſt ceruice iubatus, & tot modis varius, vt nullum illi colorem dicant abeſſe. Mittit &* TARANDVM, *bonum magnitudine, biſulco veſtigio, ramoſis cornibus, capite ceruino, vrſino colore, & pariter villo profundo. Hunc Tarandum affirmant habitum metu vertere, & cum deliteſcat, fieri aſſimilem cuicumque rei proximauerit, ſiue illa ſaxo alba ſit, ſeu fruteto virens, ſiue quam aliam præferat qualitatem. Faciunt hoc idem in mari* POLYPI, *in terra* CHAMÆLEONTES.

Sed & Polypus & Chamaleō glabra ſunt, vt pronius ſit cutis læ- A
uitatē ſpeculi modo proximantia æmulari. In hoc nouum eſt,
ac ſingulare, hirſu. iampili colorum vices facere. Hinc euenit,
vt difficulter capi poſſit. Aethiopicis LVPIS proprium eſt,
quod in ſaliendo ita niſus habent alitis, vt non magis proficiāt
curſu, quàm meatu. homines tamē nunquam impetunt. Bru-
ma comati ſunt, æſtate nudi. THOAS vocant. HYSTRIX,
quoq; inde loci frequētiſſima, erinaciјs ſimilis, ſpinis tergum hi-
ſpida, quas plerunque laxatas iaculatione emittit volūtaria, vt
aſſiduis aculeorum nymbis cânes vulneret ingruētes. illius cæli
ales eſt PEGASVS. Sed hæc ales equinum nihil præter au-
res habet. TRAGOPA quoque auis maior aquilis, cornibus
arietinis proferens armatum caput. Aethiopes legunt CIN-
NAMOMVM. Id frutetum ſitu breui naſcitur, ramo hu-
mili & repreſſo, nunquam vltra duas vlnas altitudinis. Quod
gracilius prouenit, eximium magis ducitur. Quod in craſſi- B
tudinem extuberatur, deſpectui eſt. Verum legitur per ſa-
cerdotes hoſtijs prius cæſis. Quæ cum litauerint, obſeruatur
vt meſſis nec ortum Solis anticipet, nec egrediatur occaſum.
Quiſquis principatum tenet, ſarmentorum aceruos haſta di-
uidit, quæ ſacrata eſt in hoc miniſterium. Atque ita por-
tio manipulorum Soli dicatur: quæ ſi iuſte diuiſa eſt, ſpon-
te incenditur. Inter hæc quæ diximus, nitore cæruleo HYA-
CINTHVS inuenitur, lapis pretioſus, ſi quidem inculpabi-
lis inueniatur. Eſt enim vitijs non parce obnoxius. Nam
plerunque aut violaceo diluitur, aut nubilo obducitur, aut
albicantius in aquaticum eliquieſcit. Optimus in illo tenor,
ſi nec denſiore fuco ſit obtuſior, nec propenſa perſpicuitate de-
tectior, ſed ex vtroque temperamento lucis & purpuræ fuca-
tum ſuauiter florem trahat. Hic eſt qui ſentit auras, & cum

A cælo facit mutationem: nec æqualiter rutilat, cum aut nubiloſus eſt, aut ſerenus dies. præterea in os miſſus, magis friget: ſcalpturis certe minime accõmodatus, vt qui attritum reſpuat: nec tamen penitus inuictus eſt. Nam adamante ſcribitur & notatur. Vbi Hyacinthus, ibi & CHRYSOLAMPIS apparet, quem lapidem lux cælat produnt tenebræ. Hæc enim eſt in illo diuerſitas, vt nocte igneus ſit, die pallidus. Ex ipſo ſolo ſumimus HAEMATITEM rubore ſanguineo: ac propterea Hæmatites vocatus.

Quòd ab Alante aduſque Canopitanum oſtium panditur (vbi Libyæ finis eſt, & Aegyptium limen, dictum à Canopo Menelai gubernatore ſepulto in ea inſula, quæ oſtium Nili facit) gentes tenent diſſonæ, quæ in auiæ ſolitudinis ſecretum receſſerunt. Ex his ATLANTES ab humano ritu prorſus exulant. Nulli proprium vocabulũ, nulli ſpeciale nomen. Diris B Solis ortus excipiunt, diris occaſus proſequuntur, vſtiq; vndique torrentis plagæ ſydere, oderunt deum lucis. Affirmant eos ſomnia non videre, & abſtinere penitus ab animalibus vniuerſis. TROGLODYTAE ſpecus excauant, illis teguntur. Nullus ibi habendi amor, à diuitijs paupertate ſe abdicarunt voluntaria. Tantum lapide vno gloriantur, quem HEXECONTALITHON vocant, tam diuerſis notis ſparſum, vt ſexaginta gemmarum colores in paruo eius orbiculo deprehendantur. Homines iſti carnibus viuunt ſerpentum: ignarique ſermonis ſtrident potius, quàm loquuntur. AVGYLAE vero ſolos colunt inferos. Fœminas ſuas primis noctibus nuptiarum adulterijs cogunt patere: mox ad perpetuã pudicitiam legibus ſtringunt ſeueriſſimis. GAMPHASANTES abſtinent prælijs, fugiunt commercia, nulli ſe externo miſceri ſinunt. BLEMMYAS, ſed non eos qui vicina rubro mari incolunt, credunt

truncos naſci parte qua caput eſt, os tamen & oculos habere in pectore. SATYRI de hominibus nihil aliud præferunt, quàm figuram. Aegipanes hoc ſunt, quod pingi videmus. Himantopodes flexis niſibus crurum repunt potius, quàm incedunt, & pergẽdi vſum lapſu magis deſtinant, quàm ingreſſu. Pharuſi cum Herculi ad Heſperidas pergenti forent comites, itineris tædio hic recederunt. Hactenus Libya. A

AEGYPTVS à Meridie introrſus recedit, quoad prætendant Aethiopes. A tergo inferiorem eius partem Nilus circunfluit, qui ſciſſus à loco cui Delta nomen eſt, ad inſulæ faciem ſpatia amplectitur interna, & incerto penè fonte decurrens proditur, vt loquemur. Originem habet à monte inferioris Mauritaniæ, qui Oceano propinquat. Hoc affirmant Punici libri, hoc Iubam regem accepimus tradidiſſe. Igitur protinus lacum efficit, quem Nilidem dicunt. NILVM autem iam inde eſſe coniectant, quòd hoc ſtagnum herbas, piſces, beluas nihilo minus procreet, quàm in Nilo videmus. Ac ſiquãdo Mauritania, vnde ei origo eſt, aut niuibus denſioribus, aut imbribus largioribus irrigatur, inde incrementa exundationis in Aegypto augeantur. Sed effuſus hoc lacu arenis ſorbetur, & cuniculis cæcis abſconditur: deinde in Cæſarienſi ſpecu prorumpens amplior, eadem indicia præfert, quæ in exortu notauimus. Rurſúſq; ſubſidit, nec ſe prius reddit, quàm poſt interualla itineris extenti contingat Aethiopas. Ubi exit, Nigrim facit fluuium, quem ſupra diximus terminum eſſe limitis Africani. Aſtapum eum indigetes vocant, ſcilicet aquã è tenebris profluentem. Multas magnáſque ambit inſulas. Quarum pleræq; ſunt tam diffuſæ & vaſtæ magnitudinis, vt vix eas dierum quinque curſus prætermeet, quanuis concitus ibi feratur. Nobiliſſima earum eſt MEROË, B

A circum quam diuiſus dextro alueo Aſtuſapes, læuo Aſtabores nominantur. Tunc quoque emenſus magna longinquaque loca, cum primum occurſantibus ſcopulis aſperatur, tantis agminibus extollitur inter obiecta rupium, vt ruere potius quàm manare credatur: demúmque à Cataracte vltimo tutus eſt. Ita enim quædam clauſtra eius Aegyptij nuncupant. Relicto tamen hoc pone ſe nomine, quo Siris vocatur, mox inoffenſus meat. Septem oſtijs conditur, in meridiem verſus excipitur Aegyptio mari. Ignari ſyderum vel locorum varias de exceſſibus eius cauſas dederunt. Alij affirmant Eteſias nubium denſitatem illò cogere, vnde amnis hic auſpicatur, ipſúmque fontem ſuperno humore ſublatum, tantam inundationis habere ſubſtantiam, quantum pabuli ad liquorem nubila ſumminiſtrauerint. Ferunt alij, quod ventorum flatibus repercuſſus, cum fluorem ſolidæ

B velocitatis non queat promouere, aquis in arcto luctantibus intumeſcat: & quanto impenſius controuerſi ſpiritus repugnauerint, tanto excelſius ſublimari in altitudinis vertices repercuſſam celeritatem, quando nec ſolitus extenuet curſus alueum, & ſtipato iam flumine, venis originalibus torrentium pondera ſuperueniant. Ita concurrente violentia, hinc vrgentis elementi, hinc reſiſtentis, vndis exultantibus, molem colligi, quæ exceſſus facit. Nonnulli affirmant fontem eius, qui Phiala vocatur, ſyderum motibus excitari, extractúmque radijs candentibus cæleſti igne ſuſpendi, non tamen ſine certa legis diſciplina, hoc eſt lunis cœptantibus. Verum omnem exceſſus originem de ſole fieri, primámque exultantiam tumoris concipi, cum per Cancrum ſol vehatur. Poſtmodum triginta eius partibus euolutis, vbi ingreſſus Leone, ortus Sirios excitauerit, propulſo

omni fluore tantam vim amnis erumpere. Quod tempus Sacerdotes natalem mundi iudicarunt, id eſt, inter tertiumdecimum Calendas Auguſti, & vndecimum diem. Deinde reuocari exitus vniuerſos, cum in Virginem tranſeat, penitúſque intra ſuas ripas capere cum Libram ſit ingreſſus. Hoc etiam addunt, pariter eum nocere, ſiue abundantius exæſtuet, ſiue parcius, quandoquidem exiguitas minimum fœcunditatis apportet, propenſior copia diuturno humore culturam moretur. Maximos eius exitus cubitos duodeuiginti conſurgere, iuſtiſſimos ſedecim temperari. Nec in quindecim abeſſe prouentus fructuarios, ſed quicquid intra ſit, famem facere. Dant illi etiam hoc maieſtatis, vt portendat futura, argumentantes, quandoquidem Pharſalico bello non fuerit egreſſus quinque vlnas. Iam illud palam eſt, quod ſolus ex amnibus vniuerſis nullas expiret auras. Ditionis Aegyptiæ eſſe incipit à Syene, in qua fines Aethiopum, & inde vſque dum mari intimatur, Nili nomen tenet. Inter omnia quæ Aegyptus habet digna memoratu, præcipue bouem mirantur, APIM vocant. Hunc inſtar colunt numinis, inſignem notæ albæ macula, quæ dextro eius lateri ingenita, corniculantis lunæ refert faciem. Statutum æui ſpatium eſt, quod vt affuit, profundo ſacri fontis immerſus necatur, ne diem longius trahat, q̃ licebit. Mox alter, nec ſine publico luctu, requiritur, quem repertum centum antiſtites Memphim proſequuntur, vt incipiat ſacris ibi initiatus, ſacer fieri. Delubra, quibus ſuccedit aut incubat, myſtice thalamos nominant. Dat omnia manifeſtantia de futuris: illud maximũ, ſi de conſulentis manu cibũ capiat. Denique auerſatus Germanici Cæſaris dextram, prodidit ingruentia, nec multo poſt Cæſar extinctus eſt. Pueri Apim gregatim ſequuntur, & repente velut lymphatici ventura præcinunt.

A and B are printed in the right margin at the first line and at the line "in qua fines Aethiopum".

A *Bos illi fœmina oſtenditur in anno ſemel, & ipſa non abſq; certis inſignibus, quæ atque inuenta & oblata eſt, eadem die neci datur. Apis natalem Memphitici celebrant iactu aureæ pateræ, quam proyciunt in Nili gurgitem. Hæc ſolennitas per dies ſeptem agitur. Quibus diebus cum ſacerdotibus quaſdam* CROCODILI *inducias habent, nec attrectant lauantes. Verum octauo die ceremonijs iam peractis, velut reddita ſæuiendi licentia, ſolitam reſumunt atrocitatem. Crocodilus malum quadrupes & in terrâ & in flumine pariter valet, linguam nõ habet, maxillam monet ſuperiorem. Morſus eius horribili tenacitate conueniunt, ſtipante ſe dentium ſerie pectinatim. Plerunque ad viginti vlnas magnitudinis coaleſcit. Qualia anſeres edit oua. Metatur locum nido naturali prouidentia, nec alibi fœtus premit, quàm quo creſcentis Nili aquæ non poſſunt peruenire. In partu fouendo mas*
B *& fœmina vices ſeruant. Præter hiatum oris, armatus eſt etiam vnguium immanitate. Noctibus in aqua degit, per diem humi acquieſcit. Circundatur maxima cutis firmitate, in tantum vt ictus quouis tormento adactos tergore repercutiat.* TROCHILOS *auis paruula eſt. Ea dum reduuias eſcarum affectat, os beluæ huiuſce paulatim ſcalpit, & ſenſim ſcalpurigine blandiente aditum ſibi in vſque fauces facit. Quod Enhydrus conſpicatus, alterum Ichneumonum genus, penetrat beluam, populatiſque vitalibus, eroſa exit aluo. Eſt & Delphinum genus in Nilo, quorum dorſa ſerratas habent criſtas. Hi Delphines Crocodilos ſtudio eliciunt ad natandum, demerſiq; aſtu fraudulento tenera ventrium ſubternatantes ſecant, & interimunt. Præterea habitant in inſula Nili homines forma perexigui, ſed audacia eo vſque præditi, vt Crocodilis ſe offerant obuios. Nam hæc monſtra fugientes*

inſequuntur, formidant reſiſtentes. Ergo capiuntur, ſubactique etiam intra aquas ſuas ſeruiunt, & perdomiti metu. ita obſequuntur, vt immemores atrocitatis, victores ſuos inequitantes dorſo vehant. Hanc ergo inſulam, & hanc gentem vbicunque indicio odoris perſenſerint, procul fugiunt. In qua obtuſius vident, in terra acutiſſime. Hyeme nullum cibum capiunt, quin etiam quatuor menſes à cœptu brumæ inedia exigunt. SCINCI *quoque circa Nilum frequentiſſimi, Crocodilis quidem ſimiles, ſed modica forma, & anguſta, verum ad opem ſalutarem non qualibet neceſſarij. Medentes quippe ex ipſis pocula inficiunt, quibus & ſtupor neruorũ excitetur, & veneni vis extinguatur. Hippopotamus in eodem flumine ac ſolo naſcitur, equino & dorſo, & iuba, & hinnitu, roſtro reſupino, vngulis bifidis, aprinis dentibus, cauda tortuoſa. Noctibus ſegetes depaſcitur, ad quas pergit auerſus aſtu doloſo, vt fallente veſtigio, reuertenti nullæ ei inſidiæ præparentur.* B *Idem cum diſtenditur nimia ſacietate, arundines recens cæſas petit, per quas tamdiu obuerſatur, quoad ſtirpium acuta pedes vulnerent, vt profluuio ſanguinis leuetur ſagina. Plagam deinde cœno oblinit; vſquedum vulnus conducatur in cicatricem. Hippopotamos & Crocodilos primus Romam Marcus Scaurus inuexit. Circa eaſdem ripas ales eſt* IBIS. *Ea ſerpentum pabulatur oua, gratiſſimamq; ex his eſcam nidis ſuis defert. Sic rareſcunt prouentus fœtuum noxiorum. Nec tamen aues iſtæ tantum intra fines Aegyptios proſunt. Nam quæcunque Arabicæ paludes pennatorum anguium mittunt examina, quorum tam citum virus eſt, vt morſum ante mors, quàm dolor inſequatur. Sagacitate, qua ad hoc valent, aues excitatæ, in procinctum eunt vniuerſæ, & prius q̃ terminos patrios externum malum*

A vaſtet, in aëre occurſant cateruis peſtilentibus: ibi agmen deuorant vniuerſum. Quo merito ſacræ ſunt, & illæſæ. Ore pariunt. Nigras ſolum Peluſium mittit, reliqua pars candidas. De arboribus, quas ſola fert Aegyptus, præcipua eſt ficus Aegyptia, folijs moro comparanda, poma non ramis tantum geſtitans, ſed & caudice. vſqueadeo fœcunditatis ſuæ auguſta eſt, vt vno anno ſepties fructum ſufficiat. Vnde pomũ decerpſeris, alterum ſine mora protuberat. Materia eius in aquam miſſa ſubſidit: deinde cũ diu deſederit in liquore, leuior facta ſuſtollitur: & verſa vice, quod natura in alio ligni genere non recipit, fit humore ſicca. Palma quoq; Aegyptia dicenda res eſt. proprie ADIPSOS vocatur, vt dici oportuit: eáq; guſtata arcet ſitim. Odor eidẽ, qui & malis Cydonijs. Sed demũ ſitim ſedat, ſi prius q̃ maturuerit decerpatur. Nã ſi matura ſumatur, ſenſum intercipit, greſſum præpedit, linguã retardat, ob-B ſeſſiſque officijs metus & corporis, imitatur vitium ebrietatis.

Aegyptium limitẽ, quà ad Deltæ cacumen tendit, incolunt populi, qui momentũ, quo reparari mundum ad motus ferunt annuos, hoc ſtudio deprehendunt. Eligitur ſacer lucus, in quo conſeptant animalia diuerſiſsimi generis. Ea, vbi ad ſtatutũ modum cæleſtis diſciplinæ perueniunt, ſenſus ſuos ſignificationibus produnt, quibus poſſũt. Alia vlulant, alia mugiunt, quædã ſtridunt, quædã rugiunt, nõnulla ſimul cõfugiunt ad volutabra. Hoc argumentum illis eſt magiſterium ad indicium temporis deprehendendi. Ferunt ijdem populi à primis ſibi gentis ſuæ auis traditum, vbi nunc occaſus eſt, quondam ibi ortum ſolis fuiſſe. Inter Aegyptias vrbes numero portarum THEBAE nobiles, ad quas commercia Arabes vndiquè gentium ſubuehunt. Hinc regio Thebaica, Abydos & ipſa, nobilis olim Memnonis regia, nunc Oſiridis ſano exculta.

ALEXANDRIAM & operis ipſius magnitudo, & au- A
ctor Macedo nobilitant: quã metatus Dinocrates architecton, ſecundum poſt conditorem inter memorabilia locum ſortitus eſt. Condita autem Alexandria eſt duodecima centeſimáq; Olympiade, L. Papirio Spurij filio, C. Patilio Caij filio, conſulibus Romanis, haud longe ab oſtio Nili fluminis, quod Heracleoticon alij, alij Canopicon appellant. Eſt & PHAROS, colonia à Cæſare dictatore deducta, ex qua facibus accenſis nocturna dirigitur nauigatio. Nam Alexandria inſidioſo acceſſu aditur, fallacibus vadis, cæco mari, tribúſque tantum canalibus admittit nauigantes, Tegamo, Poſidéo, Tauro: Hinc igitur in portibus machinas ad prælucendi miniſterium fabricatas, Pharos dicunt. PYRAMIDES turres ſunt in Aegypto, faſtigatæ vltra celſitudinem omnem quæ fieri manu poſſit. Itaque menſuram vmbrarum egreſſæ, nullas habent vmbras. Nunc ab Aegypto promoueamus ſtylum. B

Vltrà Peluſiacum oſtium ARABIA eſt, ad Rubrum pertinens mare, quod Erythræum ab Erythra rege, Perſei & Andromedæ filio, non ſolum à colore appellatum Varro dicit, qui affirmat in littore maris iſtius fontem eſſe, quem ſi oues biberint, mutent vellerum qualitatem, & antea candidæ amittant quod fuerint vſque ad hauſtum, ac fuluo poſtmodum nigreſcant colore. Rubri autẽ maris Arſinoë oppidum. Verùm hæc Arabia procedit aduſque illam odoriferam & diuitem terram, quam Catabanes & Scenitæ tenent. Arabes nobiles monte Caſio. Qui Scenitæ, cauſam nominis inde ducunt, quòd tentorijs ſuccedunt, nec alias domos habent. Ipſa autem tentoria CILICINA ſunt, ita nuncupant velamenta è caprarum pilis texta. Præterea carnibus ſuillis prorſus abſtinent. Sanè hoc animalis genus, ſi inuectum illò fuerit, mo-

A ritur illico. Hanc Arabiam Græci εὐδαίμονα, noſtri beatam no-
minauerunt. Habitatur colle manufacto inter flumen Tigrin,
& flumen Eulæum, quod ortum à Medis tam puro fluore in-
clytum eſt, vt inde omnes reges non alias quàm eius aquas bi-
bant. Eudæmonem non fruſtra cognominatam hinc capeſ-
ſas, quòd præter odores, quos creat plurimos, ſola THVS mittit,
nec tamen vniuerſa. Nam in medio eius ſunt Atramitæ pa-
gus Sabæorum, à quo octo manſionibus regio Thurifera diſter-
minatur. Arabia appellata eſt, id eſt ſacra. Hoc enim ſi-
gnificari interpretantur. Virgulta hæc non ſunt publica,
ſed, quod inter Barbaros nouum, in ius poſterorum per ſuc-
ceſſiones tranſeunt familiarum. Ergo quicunque domina-
tum iſtius tenent nemoris, Arabice ſacri vocantur. Iidem
illi cum lucos iſtos vel metunt, vel incidunt, non funeribus in-
terſunt, non congreſſibus fœminarum polluuntur. Hanc arbo-
B rem prius quàm penitus fides proderetur, alij lentiſco, alij te-
rebintho comparabant, vſque dum libris quos Iuba rex ſcrip-
ſit ad Cæſarem Auguſti filium, palam fieret, intorto eam eſſe
vimine, ramis ad Aceris qualitatem, Amygdalæ modo ſuc-
cum fundere, incidi ortu canis flagrantiſſimis ſolibus. In iiſ-
dem ſaltibus MYRRHA prouenit, cuius radices, vt vitium,
raſtris proficiunt, ab laqueationibus gaudent, nudatæque
pinguiore fluunt lachryma. Sponte manans pretioſior ex ea
ſudor eſt: elicitus corticis vulnere, vilior iudicatur. Cortex
in vertiginem flexus, & ſpinis hiſpidus: folium licet criſpius,
oliuæ tamen ſimile. Maxima altitudine extollitur ad quin-
que cubita proceritatis. Arabes ſarmentis eius ignes fouent,
quorum fumo ſatis noxio, niſi odore cremati Storacis occur-
rant, plerunque inſanabiles morbos contrahunt. Apud eoſ-
dem naſcitur auis PHOENIX, aquilæ magnitudine, capite ho-

norato, in conum plumis extantibus, criſtatis faucibus, circa colla fulgore aureo, poſtera parte purpureus, extra caudam, in qua roſeis pennis cœruleus interſcribitur nitor. Probatum eſt quadraginta & quingẽtis eum durare annis. Rogos ſuos ſtruit Cinnamis, quos prope Panchaiam concinnat, in Solis vrbem ſtrue altaribus ſuperpoſita. Cum huius vita, MAGNI ANNI *fieri conuerſionem, rara fides eſt inter auctores, quanuis plurimi eorum magnum annum nõ quingentis quadraginta, ſed duodecim millibus nongentis quinquaginta quatuor annis conſtare dicant. Quinto itaque Plautio, & Sextio Papinio conſulibus, Aegyptum Phœnix inuolauit: captúſque anno octingenteſimo vrbis conditæ, iuſſu Claudij principis in comitio publicatus eſt: quod geſtum, præter cenſuram quæ manet, actis etiam vrbis continetur.* CINNAMOLGVS *perinde Arabiæ auis in excellentiſſimis lucis texit nidos è fruticibus Cinnamorum: ad quos quoniam non eſt peruenire propter ramorum altitudinem, & fragilitatem, accolæ illas congeries plumbatis petunt iaculis, deiectáſque pretijs vendunt amplioribus, quòd hoc Cinnamũ magis quàm aliud mercatores probent.* ARABES *longe lateque diffuſi, diuerſis moribus viuunt, & cultibus. Plurimis crines tonſi, mitrata capita, redimitu pari, pars raſa in cutem barba. Commercijs ſtudent, aliena non emunt, vendunt ſua. quippe & ſyluis, & mari diuites. Umbræ, quæ nobis dextræ ſunt, illis, ſiniſtræ. Pars eorum, quibus aſper eſt victus, angues edunt: nulla illis vel animi vel corporis cura, ac propterea* ὀφιοφάγοι *nominantur. Ex iſtius littoris ſinu, Polycrati regi aduecta* SARDONYX *gẽma, prima in orbe noſtro luxuriæ excitauit facem. Nec multum de ea differendum puto, adeo Sardonyx in omnium venit notitiam. Superficies eius probatur, ſi meracius rubeat: argui-*

A tur, ſi fuerit feculentior medietas circuitur limite cādicante. Optima eſt, ſi nec colorem ſuum ſpargat in proximum, nec ipſe ex altero mutuetur. Reliqua nigro finiuntur. Quod ſi traluceat, vitio vertitur: ſi perſpicuitatem arceat, proficit ad decorem. Et MOLOCHITEM Arabs inuenit, virentem craſſius quàm Smaragdus, contra infantū pericula ingenita vi reſiſtentem. Inuenit & IRIDEM in mari Rubro, ſicut Cryſtallum ſexangulatam, quæ radijs icta ſolis, rutilo aëris repercuſſu, cæleſtis arcus ex ſe iacit ſpeciem. ANDRODAMAMTEM ijdem legunt Arabes, nitoris argentei, lateribus æqualiter quadris, quem de Adamante nonnihil mutuatum putes. Datum illi nomen ex eo cenſent, quòd animorum calentium mollit impetus, & tumentes refrænat iras. PAEDEROTEM etiam Arabicum inde ſumimus. Arabica aſpectu eburnea eſt, radi abnuit. Contra neruorum moleſtias prodeſt habentibus. In Pæderote congruit quicquid eximium

B eſt quadam decoris prærogatiua. cryſtallinum lucet, rubet purpuram, in orarum extimis corona crocea velut è liquido renitente. Hac ſuauitate oculos afficit, viſum illicit, detinet intuentes: hac etiam gratia Indis placet. Hoc Arabiæ ſat eſt, hinc ad Peluſium repatriemus.

A Peluſio Caſius mons eſt, & delubrum Iouis Caſij, atque ita Oſtracinæ locus Pompeij magni ſepulchro inclytus. IDVMAEA inde incipit, palmis opima. Deinde Ioppe oppidum antiquiſſimum orbe toto, vtpote ante inundationem terrarum conditum. Id oppidum ſaxum oſtentat, quod vinculorum Andromedæ veſtigia adhuc retinet, quam expoſitam belluæ non irritus rumor circuntulit. Quippe oſſa monſtri illius M. Scaurus inter alia miracula in ædilitate ſua Romæ publicauit. Annalibus nota res eſt.

Menſuræ quoque veracibus libris continentur, ſcilicet quod coſtarum longitudo exceſſerit pedes quadraginta, excelſitas elephantis fuerit Indicis eminentior. porro verticuli ſpinæ ipſius, latitudine ſemipedem ſunt ſupergreſſi. A

IVDÆA illuſtris eſt aquis, ſed natura non eadem aquarum omnium. Iordanis amnis eximiæ ſuauitatis Paneade fonte demiſſus, regiones præterfluit amœniſſimas, mox in Aſphaltiten lacum merſus, ſtagno corrumpitur: qui Aſphaltites gignit bitumen, animal non habet, nihil in eo immergi poteſt. Tauri etiam Camelique impune ibi fluitant. Eſt & lacus GENESARA extenſus paſſuum ſedecim millibus, circumſeptus vrbibus plurimis, & celebribus, ipſe par optimis. Sed lacus TIBERIADIS his omnibus anteponitur, ſalubris ingenuo hauſtu, & ad ſanitatem vſu efficaci. Iudææ caput fuit HIEROSOLYMA, ſed exciſa eſt. Succeſſit Hiericus, & hæc deſyt caput eſſe, Artaxerxis bello ſubacta. Callirhoë Hieroſolymis proximus fons, calore medico probatiſſimus, & ex ipſo aquarum præconio ſic vocatus eſt. In hac terra tantum BALSAMVM naſcitur, quæ ſylua intra viginti iugerum ſpatium vſque ad victoriam noſtrã claudebatur. At cum Iudæa potiti ſumus, ita luci illi propagati ſunt, vt iam nobis latiſſimi colles ſudent Balſama. Similes vitibus ſtirpes habent, malleolis digeruntur, raſtris niteſcunt, aquis gaudent, amant amputari, tenacibus folijs ſempiterno inumbrantur. Lignum caudicis attrectatum ferro, ſine mora moritur. Eapropter aut vitro, aut cultellulis oſſeis, ſed in ſolo cortice artifici plaga vulneratur, ex qua eximiæ ſuauitatis gutta manat. Poſt lachrymam ſecundum in pretijs locum poma obtinent, cortex tertium, vltimus honos ligno. Longo ab Hieroſolymis receſſu triſtis ſinus panditur, quem de cælo tactum teſtatur humus nigra, & in cinerem B

rem

A rem ſoluta. Duo ibi oppida, SODOMVM nominatum alterum, alterum GOMORRVM: apud quæ pomum gignitur, quod habeat ſpeciem licet maturitatis, mandi tamen non poteſt. Nam fuliginem intrinſecus fauillaceam ambitio tantum extimæ cutis cohibet, quæ vel leui tactu preſſa, fumum exhalat, & fatiſcit in uagum puluerẽ. Interiora Iudææ quæ occidentem contuentur, ESSÆNI tenent, qui præditi memorabili diſciplina, receſſerunt à ritu gentium vniuerſarum, maieſtatis (vt reor) prouidentia ad hunc morem deſtinati. Nulla ibi fœmina, Venere ſe penitus abdicarunt, Pecuniam neſciunt, Palmis victitant. Nemo ibi naſcitur, nec tamen deficit hominum multitudo. Locus ipſe addictus pudicitiæ eſt. Ad quem plurimi licet vndique gentium properent, nullus admittitur, niſi quem caſtitatis fides, & innocentiæ meritum proſequatur. Nam qui reus eſt vel leuis culpæ, quanuis ſumma B ope adipiſci ingreſſum velit, diuinitus ſummouetur. Ita per immenſum ſpatium ſæculorum (incredibile dictu) æterna gens eſt ceſſantibus puerperiis. Engadda oppidum infra Eſſænos fuit, ſed exciſum eſt. Verum inclytis nemoribus adhuc durat decus, lucíſque palmarum eminentiſſimis nihil vel æuo vel bello derogatum. Iudææ terminus Maſſada caſtellum. Tranſeo Damaſcum, Philadelphiam, Rhaphanam. Scythopolis primos incolas, & auctorem dabo. Liber pater cum humo nutricem tradidiſſet, condidit hoc oppidum, vt ſepulturæ titulum etiam vrbis mœnibus ampliaret. Incolæ deerant: è comitibus ſuis Scythas delegit, quos vt animo firmaret ad promptam reſiſtendi violentiam, præmium loci nomen dedit. In Seleucia alter CASIVS mons eſt Antiochiæ proximus, cuius è vertice vigilia adhuc quarta conſpicitur globus Solis, & breui corporis circumactu radiis caliginem diſſipantibus, illinc

nox, hinc dies cernitur. Talis è Caſio ſpecula eſt, vt lucem A
prius videas, quam auſpicetur dies.

EVPHRATEN maior fundit Armenia, ortũ ſupra Zimaram ſub radicibus montis, quem Capoten accolæ nominant, Scythis proximũ. Hic receptis in ſe aliquot amnibus conualeſcit, & ſtipatus conuenis aquis, luctatur cũ Tauri montis obiectu, quem apud Eligeam ſcindit, reſiſtat licet XII millibus paſſuum latitudine: longiſq; excurſibus dextra Commagenẽ, Arabiam læua relinquit. Deinde prælabens plurimas gentes, Babyloniã quondã Chaldæorum caput diuidit. Meſopotamiã opimat annuæ inundationis exceſſibus, ad inſtar Aegyptij amnis terris ſuperfuſus, inuecta ſoli fæcunditate. Iiſdẽ ferme temporibus, quibus Nilus, exit, ſole ſcilicet in parte Cancri viceſima conſtitutio. Tenuatur cum iam Leone decurſo, ad extima Virginis curricula facit tranſitũ. Quod gnomonici ſimilibus parallelis accidere contendunt, quos pares, & cæli, & ter- B
rarum poſitione æqualitas nromalis efficit lineæ: Unde apparet iſta duo flumina ad modulũ eiuſdem perpendiculi conſtituta, licet è diuerſis manẽt plagis, eaſdẽ incrementi cauſas habere.

DE TIGRIDE quoque hoc loco dicere par eſt. In Armeniæ maioris regionẽ caput tollit mire quàm lucido conſpicuoq; fonte, in loco edito, qui Elongiſine nominatur. Nec tamẽ ab exordio ſtatim totus eſt. Primũ pigre fluit, nõ cum ſuo nomine: at cum, fines Medorũ inuectus eſt, Tigris ſtatim dicitur. Ita enim Medi nominãt ſagittã. Influit in Arethuſam lacum omnia pondera ſuſtinentem. Cuius piſces nunquã ſe alueo Tigridis immiſcent, ſicut nec amnici piſces in ſtagnum tranſeunt Arethuſæ, per quem diſſimilis colore, & volucri meat curſu. Mox Tauro reſiſtente in profundũ ſpecũ mergitur, quem ſubter labens, in altero eius latere apud Zoroandam emicat, vluas &

A purgamenta plurima ſecũ trahens. Deinde identidem abſcon-
ditur, rurſúſq; redditur. Adiabenos, Arabáſque præterfluit.
Meſopotamiam amplectitur. Amnẽ nobiliſſimum Choaſpem
accipit, Euphratẽ defert in ſinum Perſicum. Quacunq; Eu-
phratem bibunt gentes, diuerſo nitent lapide. ZMILACES in
ipſo Euphratis alueo legitur, gemma ad imaginem marmoris
Proconneſi, niſi quod in medio vmbilico lapidis iſtius glauci
velut oculi pupilla internitet. SAGDA à Chaldæis ad nos vſq;
profluit, haud facilis repertu, niſi (vt perhibent) ipſa capeſſen-
dam ſe daret. Nanq; ingenita ſpiritus efficacia, ſupermeãtes
naues è profundo petit, & carinis ita tenaciter adcorporatur,
vt niſi abraſa parte ligni, ægre ſeparetur. Ea ſagda apud Chal-
dæos propter effectus, quos ex ea ſciunt, habetur loco principe.
cæteris propter gratiam magis cõplacet, iucundiſſime virens.
MYRRHITES Parthis familiaris eſt. Hunc ſi viſu æſtimes,
B Myrrhæ color eſt, & non habet quod afficiat aſpectũ. Si peni-
tus explores, & attritu incites ad calorẽ, ſpirat Nardi ſuaui-
tatẽ. In Perſide lapidum tanta copia eſt, tantáq; diuerſitas, vt
longum pene ſit ipſis vocabulis immorari. MITHRIDAX ſole
percuſſa, coloribus micat varijs. TECOLITHOS nucleo oliuæ
ſimilis, ſpernitur cum videtur, ſed remedijs bonus, vincit alio-
rum pulchritudinem. Solutus quippe, & hauſtus, pulſis calcu-
lis, renum dolores, ac veſicæ leuat. AMMOCHRYSOS arenis
auro intermixtis, nunc bractearum, nunc pulueris habet qua-
drulas. AETITES & fuluus eſt, & tereti poſitione, alterum
lapidem intrinſecus cohibens, cuius crepitu ſonorus eſt cum
mouetur, quanlibet tinnitum illum non internum ſcrupulum
facere, ſed ſpiritum ſapientiſſimi dicant. Hunc Aetitem
Zoroaſtres præfert omnibus, maximámque illi tribuit pote-
ſtatẽ. Inuenitur aut in nidis aquilæ, aut in littoribus oceani.

In perſide tamen plurimus. Subnexus ſpem vteri defendit à A
fluxibus abortiuis. PYRRHITES *fuluus eſt, tenerique ſe vehementius non ſinit: ac ſiquando arctiore manu premitur, digitos adurit.* CHALAZIAS *grandinis & candorem præfert, & figuram, duritia robuſtiſſima, & inuicta.* ECHITES *vipereas habet maculas.* DIONYSIAS *fuſcus eſt, rubentibus notis ſparſus. Idem ſi aquæ mixtus conteratur, vinum fragrat, & quod in illo odore mirificum eſt, ebrietati reſiſtit.* GLOSSOPETRA *deficientibus lunis cælo cadit, linguæ ſimilis humanæ, non modicæ (vt Magi ferunt) poteſtatis, qui ex ea lunares motus excitari putant.* SOLIS *gemma percandida eſt ad ſpeciem fulgidi ſyderis, rutilóſque ex ſe iacit radios.* VENERIS *crinis nitet nigro, internis ductibus oſtentans ruforum crinium ſimilitudinem.* SELENITES *tralucet fulgore candido, melleóque, continens lunæ imaginem, quem iuxta curſum aſtri ipſius perhibent diebus ſingulis vel minui vel* B
augeri MECONITES *papauera exprimit.* MYRMECITES *reptantis formicæ effigie notatur. Chalcophthongos reſonat vt pulſata æra. Pudice habitus, ſeruat vocis claritatem.* SIDERITES *à contemplatione ferri nihil diſſonat, verum maleficus, quoquo inferatur, diſcordias excitat.* PHLOGITES *oſtentat intra ſe quaſi flãmas æſtuantes.* ANTHRACIAS *coruſcat velut ſcintillantibus ſtellis. Enydros exudat, vt clauſam in eo putes fontaneam ſcaturiginem.*

CILICIAM, *de qua agitur, ſi vt nunc eſt, loquamur, derogaſſe videbimur fidei vetuſtatis. Si terminos ſequimur, quos habuit olim, abſonum eſt à contemplatione rerum præſentium. Ergo inter vtranque culpam, factu optimum eſt, amborum temporum ſtatum perſequi. Cilicia antea vſque ad Peluſium Aegypti pertinebat, Lydys, Medis, Armenijs,*

Pamphylia,

A Pamphylia, Cappadocia ſub imperio Cilicum cõſtitutis. Mox
ab Aſſyriis ſubacta, in breuiorem modum ſcripta eſt. Plu-
rima iacet campo, ſinu lato recipiens Iſsicum mare, à ter-
go mõtium Tauri & Amani iugis clauſa. A Cilice nomen
trahit, quem ætas priſtina penè vltra æuum memoriæ abſcon-
dit. Hunc aiunt Phœnice ortum, qui antiquior Ione de pri-
mis terræ alumnis habetur. Matrem vrbium habet TARSON,
quam Danaës proles nobiliſsima Perſeus locauit. Hanc vr-
bem interſecat Cydnus amnis. Hunc Cydnum alij præcipita-
ri Tauro, alij deriuari ex alueo Choaſpis tradiderunt. Qui
CHOASPES ita dulcis eſt, vt Perſici regês quandiu intra
ripas Perſidis fluit, ſolis ſibi ex eo pocula vendicarint, & cum
eundum foret peregre, aquas eius ſecum vectitarint. Ex illo
parente Cydnus miram trahit ſuauitatem. Quicquid candi-
dum eſt, CYDNVM gentili lingua Syri dicunt, vnde amni
B huic nomen datum. Tumet vere cum niues ſoluuntur, reliqua
parte anni tenuis eſt, & quietus. Circa Corycum Ciliciæ CRO-
CVM plurimum, optimúmque. det licet Sicilia, det Syrena,
det & Lycia, hoc primum eſt. Spirat flagrantius, colore plus
aureo eſt, ſucci ope citius proficit ad medelam. Ibi Corycus
oppidum eſt, & ſpecus, qui mõtem impoſitũ mari à ſummo ca-
uat vertice, patulus hiatu ampliſsimo. Nam deiectus lateribus
in terræ profundum, nemoroſo orbe amplectitur mediam ina-
nitatem, virens introrſus lucis pendentibus. Deſcenſus in eum
per duo millia & quingenta paſſuũ, non ſine largo die, hinc-
inde fontium aſsidua ſcaturigine. Vbi peruentum ad ima
primi ſinus, alter rurſus ſpecus panditur. Quod antrum latis
primum patet faucibus, poſtmodum in proceſſu per anguſtias
obſcuratur. In eo ſacrum eſt Iouis fanum, in cuius receſſu
intimo Typhonis Gigantis cubile poſitum accolæ credunt.

SOLOE antiquum oppidū Ciliciæ fuit, patria Chryſippi Stoicæ ſapientiæ præſtātiſſimi, quod à Tigrane Armenio ſubactū, & diu pòſt Pompeiopolim deuictis Cilicibus Cnæus Magnus cognominauit. Mons TAVRVS ab Indico primū mari ſurgit, deinde à ſcopulis Chelidonijs inter Aegyptium & Pamphylium pelagus obiectus ſeptentrioni dextero latere, læuo meridianæ plagæ, occidenti obuerſus fronte profuſa. Palam eſt terras eum continuare voluiſſe penetrato mari, niſi profundis reſiſtentibus extendere radices ſuas vetaretur. Deniq; qui ratiocinantur de naturis locorū, tentaſſe eum omnes exitus promontorijs probant. Nam quoquouerſum mari alluitur, procedit in prominentias: ſed modo intercluditur Phœnicio, modo Pontico ſinu, interdum Caſpio vel Hyrcano, quibus renitentibus ſubinde fractus, contra Mœoticum lacum flectitur, multíſque difficultatibus fatigatus, Riphæis ſe iugis annectit, pro gentium ac linguarū varietate plurifariam nominatus: apud B Indos Imaus, mox Paropaniſus, Choatras apud Parthos, poſt Niphates, inde Taurus, ac vbi in excellentiſſimam conſurgit ſublimitatem, Caucaſus. Interea etiam à populis appellationem trahit. à dextro latere Caſpius dicitur, vel Hyrcanus: à læuo Amazonicus, Moſchicus, Scythicus. Ad hæc vocabula habet alia multa. Vbi dehiſcit hiulcis iugis, facit portas, quarum primæ ſunt Armeniæ, tū Caſpiæ, pòſt Ciliciæ. In Græciam verticem exerit, vbi Ceraunius prædicatur. A Ciliciæ finibus Aſiaticum limitem deſpicit. Quantus meridiem videt, ſole inæſtuat: quicquid ſeptentrioni oppoſitum eſt, vento tunditur, & pruina. Quod ſylueſtre eſt, efferatur plurimis beſtijs, & leonibus immaniſſimis.

Quod in Campania Veſuuius, in Sicilia AETNA, hoc in Lycia mons CHIMAERA eſt. Hic mons nocturnis æſtibus

A fumidum exhalat: vnde fabula triformis monſtri in vulgum
data eſt, quod Chimæram animal putauerunt. Et quoniam
natura ibidem ſubeſt ignea, Vulcano vrbem proximam Lycij
dicarunt, quam de vocabulo ſui nominis Hephæſtiam vocant.
Olympus quoque inter alia ibi oppidum fuit nobile, ſed inter-
cidit: nunc caſtellum eſt, infra quod Aquæ Regiæ ob inſigne
fluoris ſpectaculo ſunt viſentibus.

Sequitur ASIA: ſed non eam Aſiam loquor, quæ in tertio
orbis diuortio terminos amnes habet, ab Aegyptio mari Ni-
lũ, à Mæotico lacu Tanaim: verũ eam quæ à Telmeſſo Lyciæ
incipit, vnde etiã Carpathius auſpicatur ſinus. Eam igitur
Aſiam ab oriente Lycia includit & Phrygia, ab occidente
Aegæa littora, à meridie mare Aegyptium, Paphlagonia à
ſeptentrione. EPHESVS in ea, vrbs clariſſima eſt. Epheſo
decus templum Dianæ, Amazonum fabrica, adeo magnifi-
B cum, vt Xerxes cum omnia Aſiatica templa igni daret, huic
vni pepercerit. Sed hæc Xerxis clementia ſacras ædes nõ diu à
malo vindicauit. Nanq; Heroſtratus, vt nominis memoriam,
fama ſceleris extenderet, incẽdium nobilis fabricæ manu ſua
ſtruxit, ſicut ipſe faſſus eſt, voto adipiſcendæ famæ latioris.
Notatur ergo eadem die conflagrauiſſe templum Epheſi, qua
Alexander Magnus Pellæ natus eſt, qui oritur, vt Nepos edi-
dit, Marco Fabio Ambuſto, Tito Quintio Capitolino cõſuli-
bus, poſt Romam conditã anno trecenteſimo octogeſimoquinto.
Id templum cũ poſtmodum ad cultum auguſtiorem Epheſij
reformarent, faber operi Dinocrates præfuit, quem Dinocratẽ
Alexandri iuſſu Alexandriam in Aegypto metatũ ſuprà
expoſuimus. Nuſq̃ orbe toto tã aſſiduos terræ motus, & tã cre-
bras vrbiũ demerſiones, q̃ in Aſia eſſe, cladibus Aſiaticis pa-
tuit, cũ Tiberio prĩcipe vrbes XII ſimul vna ruina occiderint.

Ingenia Aſiatica inclyta per gentes fuere. Boëtæ, Ana- A
creon, inde Mimnermus, & Antimachus, deinde Hipponax,
deinde Alcæus, inter quos etiam Sappho mulier: at hiſtoriæ
conditores, Xanthus, Hecatæus, Herodotus, cum quibus Epho-
rus, & Theopompus. Nanque de ſeptem ſapientia præditis,
Bias, Thales, Pittacus, Cleantes Stoicæ eminentiſsimus, A-
naxagoras naturæ indagator, Heraclitus etiam ſubtilioris do-
ctrinæ arcanis immoratus. Aſiam excipit PHRYGIA, *in*
qua Celænæ, quæ antiquato priori nomine in Apamêa trãſie-
re, oppidum à rege Seleuco poſt modũ conſtitutum. illic Mar-
ſyas ortus, illic & ſepultus. Unde qui proximat fluuius, Mar-
ſyas dicitur. Nam ſacrilegi certaminis factum, & audaces
in deum tibias, teſtatur non procul cum fonte vallis, quæ euen-
tum geſtæ rei ſignat, & ab Apamêa decem millibus paſſuum
ſeparata, Aulocrene vſque adhuc dicitur. Ex arce huiuſce
oppidi MAEANDER *amnis caput tollit, qui recurrentibus* B
ripis flexuoſus inter Cariam & Ioniam præcipitat in ſinum
qui Miletum diuidit & Prienen. Ipſa Phrygia Troadi ſu-
periecta eſt, aquilonia parte Galatiæ collimitata: à meridia-
na Lycaoniæ, Pyſidiæ, Mygdoniæq; contermina. Eadem ab
oriente vicina Lydiæ, à ſeptentrione Myſiæ, Cariæ à parte,
qua dies medius eſt. mons Lydiæ Tmolus croco florentiſsimus,
amnis Pactolus, quem aurato fluore incitum, aliter χρυσορόαν
vocant. In his locis animal naſcitur, quod BONASVM
dicunt, cui taurinum caput, ac deinceps corpus omne: tantum
iuba equina, cornua autem ita multiplici flexu in ſe recur-
rentia, vt ſiquis in ea offendat, non vulneretur. Sed quicquid
præſidij monſtro illi frons negat, aluus ſufficit. Nam cum in
fugam vertitur, proluuie citi ventris fimum egerit per longi-
tudinem trium iugerũ, cuius ardor quicquid attigerit, adurit.

Ita

A Ita egerie noxia ſummouet inſequentes. Miletos IONIAE caput, Cadmi olim domus, ſed eius qui primus inuenit proſæ orationis diſciplinam. Non longe Epheſo Colophon ciuitas, nobilis oraculo Clarij Apollinis. Unde haud procul Mimas mons ſurgit, cuius vertices de nubibus ſuperuolantibus futuræ tempeſtatis ſignificant qualitatem. Caput Mæoniæ Sipylus excipit, Tantalis antea dicta, & in illam vocabuli memoriam orbitatibus data Niobe. Smyrnam Melas circunfluit, inter flumina Aſiatica facile præcipuus amnis. Smyrnæos vero campos fluuius Hermus ſecat, qui ortus Dorylao Phrygiæ, Phrygiam ſcindit à Caria. Hunc quoque Hermum fluctibus aureis æſtuaſſe antiquitas credidit. Smyrna, vnde præcipue nitet, HOMERO vati patria extitit, qui poſt Ilium captum anno ducenteſimo ſeptuageſimoſecundo humanis rebus exceſſit, Agrippa Syluio Tiberini filio Albæ regnante, anno an-

B te vrbem conditam centeſimo ſexageſimo. Inter quem & HESIODUM poëtam, qui in auſpicijs Olympiadis primæ obijt, centumtrigintaocto anni interfuerunt. In Rhæteo littore Athenienſes & Mitylenæi ad tumulum ducis Theſſali Achilleon oppidum condiderunt, quod propemodum interijt. Deinde interpoſitis quadraginta fermè ſtadijs, in altero cornu eiuſdem littoris ob honorem Salaminij Aiacis alterum oppidum, cui Aeantêo datum nomen, Rhodij extruxerunt. At iuxta Ilium Memnonis ſtat ſepulchrum, ad quod ſempiternò ex Aethiopia cateruatum aues aduolant, quas Ilienſes Memnonias vocant. Cremutius auctor eſt, has eaſdem anno quinto in Aethiopia cateruatim coire, & vndiq; verſum quouſq; gentium ſint, ad regiam Memnonis conuenire. Mediterranea, quæ ſunt ſupra Troadis partem, Teutrania tenet regio, quæ prima Myſorum fuit patria. Perfunditur Teutrania

Caico flumine. Per omnem Aſiam CHAMAELEON *pluri-* A
mus, animal quadrupes, facie, qua lacertæ, niſi crura recta & longiora ventri iungerentur, prolixa cauda, eademq; in vertiginem torta, hamati vngues ſubtili aduncitate, inceſſus piger, & ferè idem qui teſtudinum motus. corpus aſperum, cutem, qualem in Crocodilis deprehendimus. ſubducti oculi; & receſſu concauo introrſum recepti, quos nunquam nictatione obnubit. Viſum denique non circumlatis pupillis, ſed obtutu rigidi orbis intentat. Hiatus eius æternus, ac ſine vllius vſus miniſterio: quippe cum neque cibum capiat, neque potu alatur, nec alimento alio, quàm hauſtu aëris viuat. Color varius, & in momento mutabilis, ita vt cuicunque rei ſe coniunxerit, cõcolor ei fiat. Colores duo ſunt quos fingere non valet, ruber & candidus: cæteros facile mentitur. Corpus penè ſine carne, vitalia ſine liene, nec niſi in corculo pauxillum ſanguinis deprehenditur. Latet hyeme, producitur vere. Impeti- B
bilis eſt CORACI*, à quo cum interfectus eſt, victorem ſuum perimit interemptus. Nam ſi vel modicum ales ex eo ederit, illico moritur. Sed Corax habet præſidium ad medelam, natura manum porrigente. Nam cum afflictum ſe intelligit, ſumpta fronde laurea, recuperat ſanitatem. Pythonis Come eſt in Aſia locus in campis patentibus, vbi primo aduentus ſui tempore* CICONIAE *aduolant, & eam quæ vltima aduenerit, lacerant vniuerſæ. Aues iſtas ferunt linguas non habere, verum ſonum quo crepitant, oris potius q̃ vocis eſſe. Eximia illis ineſt pietas. Etenim quantum temporis impenderint fœtibus educãdis, tãtum & ipſæ à pullis ſuis inuicẽ aluntur. Ita enim impenſe nidos fouent, vt incubitus aſſiduitate plumas exuant. Noceri eis, omnibus quidem locis nefas ducunt, ſed in Theſſalia vel maxime, vbi ſerpentum immanis copia eſt, quos dum*

A *eſcandi gratia inſectantur, regionibus Theſſalicis plurimum mali detrahunt.* GALATIAM *primis ſæculis priſcæ Gallorum gentes occupauerunt, Toliſtobogi, & Voturi, & Ambiani, quæ vocabula adhuc permanent, quamuis Galatia vnde dicta ſit, ipſo ſonat nomine.*

BITHYNIA *in Ponti exordio ad partem ſolis orientis, aduerſa Thraciæ, opulenta, ac diues vrbium, à fontibus Sangarij fluminis primos fines habet, antè Bebrycia dicta, deinde Mygdonia, mox à Bithyno rege Bithynia. In ea Pruſiadē vrbem prætermeat &* HYLAS *flumen, & alluit Hylas lacus, in quo reſediſſe credunt delicias Herculis Hylā puerū Nymphis rapinam, in cuius memoriam vſque adhuc ſolenni curſitatione lacum populus circuit, & Hylam voce clamant. In Bithynio quoq; agro Libyſſa locus Nicomediæ proximus, ſepulcro Annibalis famæ datus, qui poſt Carthaginēſe iudicium transfu-*
B *ga ad regem Antiochum; deinde poſt Antiochi apud Thermopylas pugnā tam malam, fractūmq; regem fortunæ vicibus, in hoſpitium Pruſiæ deuolutus, ne traderetur Tito Quintio ob hanc cauſam in Bithyniam miſſo, captiuúſque Romam veniret, veneni mali poculo animam expulit, & ab Romanis ſe vinculis morte defendit.*

In ora PONTICA *poſt Boſphori fauces, & Rheſum amnem, portúmq; Calpas, Sangaris fluuius ortus in Phrygia, dictúſq; à pleriſq; Coralius, exordium facit Mariandyni ſinus, in quo oppidum Heraclea oppoſitum Lyco flumini: & Acone portus, qui prouētu malorū graminū vſq; eo celebris eſt, vt noxias herbas aconita illinc nominemus. Proximus inde Acheruſius ſpecus, quē foraminis cæci ꝓfundo aduſq; inferna aiunt patere.*

PAPHLAGONIAM *limes à tergo Galaticus amplectitur. Ea Paphlagonia Carambi promontorio ſpectat Tauricam,*

A riuntur. nam qui infra nobilitatem ſunt ſati, nulla documenta ſui præbuerunt. Sed ne quid videamur dicendi licentia contra fidem arrogaſſe, exemplum frequens dabimus. Alexandri Magni equus Bucephalus dictus, ſiue de aſpectus toruitate, ſeu ab inſigni, quòd taurinum caput armo inuſtum gerebat, ſeu quòd è fronte eius quædam extantium corniculorum minæ protuberabant, cum ab equario ſuo aliâs etiam molliter ſederetur, accepto regio ſtratu neminem vnquam aliùm præter dominum vehere dignatus eſt. Documenta eius in prælijs plurima ſunt, quibus Alexandrum è duriſsimis certaminibus ſoſpitem ope ſua extulit. Quo merito effectum, vt defuncto in India exequias rex duceret, & ſupremis ſepulchrum daret: vrbem etiam conderet, quam in nominis memoriam Bucephalam nominauit. Equus C. Cæſaris nullum præter Cæſarem dorſo recepit: cuius primores B pedes facie veſtigij humani tradunt fuiſſe, ſicut ante Veneris genitricis eadem hac effigie locatus eſt. Regem Scytharum, cum ſingulari certamine interemptum, aduerſarius victor ſpoliare vellet, ab equo eius calcibus morſúſque laniatus eſt. Agrigentina etiam regio frequens eſt equorum ſepulcris, quod ſupremitatis munus meritis datum creditur. Voluptatem his ineſſe, Circi ſpectacula prodiderunt. Quidam enim equorum cantibus tibiarum, quidam ſaltationibus, quidam colorum varietate, nonnulli etiam accenſis facibus ad curſus prouocãtur. Affectum equinum lachrymæ probant. Denique interfecto Nicomede rege, equus eius inedia vitam expulit. Cum prælio Antiochus Galatas ſubegiſſet, Centaretrij nomine ducis, qui in acie ceciderat, equum ouaturus inſiluit: Iſque adeo ſpreuit lupatos, vt de induſtria curuatus, ruina & ſe & equitem pariter affligeret. Ingenia equorum & Claudij Cæſaris Cir-

cenſes probarunt, cum effuſo rectore, quadrigæ curſus æmulos A
non minus aſtu, quàm velocitate præuerteret, & poſt decurſa
legitima ſpatia, ad locum palmæ ſponte conſiſterent, velut vi-
ctoriæ præmium poſtularent. Excuſſo quoque auriga, quem
Ratumenam nominabant, relicto certamine ad Capitolium
quadriga proſiluit, nec ante ſubſtitit, quanlibet obuiis occur-
ſibus impedita, quàm Tarpeium Iouem trina dextratione lu-
ſtraſſet. In huiuſce animalis genere ætas longior maribus. Le-
gimus ſanè equum ad vſque annos ſeptuaginta vixiſſe. Iam
illud non venit in ambiguum, quod in annum tertium & tri-
ceſimum generant, vtpote qui etiam poſt viceſimum mittan-
tur ad ſobolem reficiandam. Notatum etiam aduertimus, O-
puntem nomine equum, ad gregariam Venerē duraſſe in an-
nos quadraginta. Equarum libido extiguitur iubis tonſis. In
quarum partu amoris naſcitur veneficiū, quod in frontibus præ-
ferunt recèns editi, fuluo colore, cariſcis ſimile, ἱππομανὲς nomi- B
natum. Quod ſi præreptum ſtatim fuerit, nequaquam mater
pullo vbera præbet fellicanda: quo quis acrior fuerit, ſpeíque
maioris, eo profundius nares merſitat in bibendo. Mas ad bella
nunquam producitur apud Scythas, eo quòd fœminæ leuare
veſicas etiam in fuga poſſint. Edunt equæ ex ventis conce-
ptos, ſed hi nunquam vltra triennium æuum trahunt.

ASSYRIORVM initium Adiabene facit. In cuius par-
te Arbelitis regio eſt, quem locum victoria Alexandri Ma-
gni nō ſinit præteriri. Nam ibi copias Darij fudit, ipſúmq; ſub-
egit, expugnatíſque eius caſtris, in reliquo apparatu regis ſcri-
nium vnguentis refertum reperit, vnde primum Romana lu-
xuria fecit ingreſſum ad odores peregrinos. Aliquantiſper
tamen virtute veterum ab illa vitiorum illecebra defenſi ſu-
mus, atque adeo in tempore Cenſorum Publij Craſſi, & Iulij

A Cæſaris, qui edixerunt anno vrbis conditæ quigenteſimo ſexageſimo quinto, ne quis vnguenta inueheret peregrina. Poſtmodum vicerunt noſtra vitia, & ſenatui adeo placuit odorum delicia, vt ea etiam in penetralibus tenebris vteretur: ſicut L. Plotium fratrem L. Plotij bis conſulem proſcriptum à triumuiris, in Salernitana latebra vnguenti odor prodidit.

Hos terrarum ductus excipit MEDIA, cuius arbor inclaruit etiam carminibus Mantuanis. Ingens ipſa, & cui tale fermè, quale Unedonibus folium eſt: tantum eo differt, quòd aculeatum ſpinoſis faſtigijs hiſpidatur. Ceſtat malum inimicum venenis, ſapore aſpero, & amaritudinis miræ. Odoris autem fragrantia plus quam iucundum, longéque ſenſibile. Verum pomorum illi tanta vbertas ineſt, vt onere prouentus ſemper grauetur. Nam protinus atque poma eius ceciderint maturitate, alia protuberant, eáque tantum B eſt opimitati mora, vt fœtus decidant antè nati. Uſurpare ſibi nemora iſta optauerunt & aliæ nationes, per induſtriam tralati germinis & inſerti, ſed beneficium ſoli Mediæ datum, natura reſiſtente, terra alia non potuit mutuari. Caſpiæ portæ panduntur itinere manu facto, longo octo millibus paſſuum. Nam latitudo vix eſt plauſtro permeabilis. In his anguſtijs etiam illud inter alia difficile, quod præciſorum laterum ſaxa liquentibus inter ſe ſalis venis, exudant humorem affluentiſſimum, qui mox vi caloris conſtrictus, velut in glaciem coit. Ita labes inuia acceſſum negat. Præterea octo & viginti millium paſſuum tractus omnis quoquo inde pergitur, nullis puteis vel fontibus, humo arida, ſine præſidio ſitit. Tum ſerpentes vndique gentium conuenæ, à verno ſtatim die illuc confluunt. Ita pericli ac difficultatis concordia, ad Caſpios, niſi hyeme, acceſſus negatur.

A Caſpijs ad orientem verſus locus eſt quod Direum appellatur, cuius vbertati non eſt quod vſpiam comparari queat, quem locum circunſident Tapyri, Anariaci, & Hyrcani. Ei proximat MARGIANA regio, inclyta cæli ac ſoli commodis, adeo vt in toto illo læti fundio vitibus ſola gaudeat. In faciem theatralem montibus clauditur ambitu ſtadiorum mille quingentorum, inacceſſa penè ob incommodum arenoſæ ſolitudinis, quæ per centum & viginti millia paſſuum vndiqueverſum circunfuſa eſt. Regionis huius amœnitatem Alexander Magnus vſque adeo miratus eſt, vt ibi primum Alexandriam conderet, quam mox à Barbaris exciſam, Antiochus Seleuci filius reformauit, & de nuncupatione domus ſuæ dixit Seleuciam. Cuius vrbis circuitus diffunditur in ſtadia ſeptuagintaquinque. In hanc Orodes Romanos captos Craßiana clade deduxit. Et aliud in Caſpijs Alexander oppidum excitauit, idque Heraclea dictum dum manebat, ſed hoc quoque ab iiſdem euerſum gentibus, deinde ab Antiocho reſtitutum, vt ille maluit, Achais poſtmodum nominatum eſt. A B

Oxus amnis de lacu Oxo oritur, cuius oras Heniochi, Bateni, Oxiſtagæ accolunt, ſed præcipuam partem BACTRI tenent. Bactris præterea eſt propius amnis Bactros: vnde & oppidum quod incolunt, Bactrum. Gentes his quæ pone ſunt, Paropamiſi iugis ambiuntur, quæ aduerſa Indi fontibus terminantur. Reliqua includit Oxus flumen. Vltra hos Panda oppidum Sogdianorum, in quorum finibus Alexander magnus tertiam Alexandriam condidit, ad conteſtandos itineris ſui terminos. Hic enim locus eſt, in quo primum à Libero patre, pòſt ab Hercule, deinde à Semiramide, poſtremo etiam à Cyro aræ ſunt conſtitutæ, quòd proximum gloriæ omnes

A omnes duxerunt, illo vſque promouiſſe itineris ſui metas. Vniuerſi eius ductus duntaxat ab illa terrarum parte Iaxartes fluuius ſecat fines, quem tamen Iaxartem ſoli vocant Bactri. Nam Scythæ Silyn nominant. Hunc eundem eſſe Tanain exercitus Alexandri Magni crediderunt. Verum Demodamas dux Seleuci, & Antiochi, ſatis idoneus vero auctor, tranſuectus amnen iſtum, titulos omnium ſupergreſſus eſt, aliúmque eſſe quàm Tanain deprehendit: ob cuius gloriæ inſigne, dedit nomini ſuo, vt altaria ibi ſtatueret Apollini Didymæo. Hoc eſt colliminium, in quo limes Perſicus Scythis iungitur, quos Scythas Perſæ lingua ſua SACAS dicunt, & inuicem Scythæ Perſas Chorſaros nominant, montémque Caucaſum Graucaſum, id eſt, niuibus candicantem. Denſiſſima hic populorum frequentia, cum Parthis legem placiti ab exordio moris incorrupta cuſtodit diſciplina: è quibus celeberrimi ſūt
B Maſſagetæ, Eſſedones, Ariacæ, Sacæ, Dahæ, & Aſſæi. Poſt quos immaniſſimis Barbaris interiacentibus, de ritu aliarum nationum penè inconſtanter deffinitum aduertimus. Bactri CAMELOS fortiſſimos mittunt, licet & Arabia plurimos gignat. Verum hoc differunt, quòd Arabici bina tubera in dorſo habent, ſingula Bactriani. Hi nunquam pedes atterunt. Sunt enim illis reciprocis quibuſdam pulmunculis veſtigia carnulenta. Unde & contraria eſt labes ambulantibus, nullo fauente præſidio ad niſum inſiſtendi. Habentur in duplex miniſterium. Sunt alij oneri ferendo accommodati, alij leues ad pernicitatem. Sed nec illi vltra iuſtum pondera recipiunt, nec iſti amplius quem ſolita ſpatia volunt egredi. Geniture cupidine efferantur adeo vt ſæuiant cum Venerem requirunt. Oderunt equinum genus. Sitim etiam in quatriduum tolerant: verum cum occaſio bibendi data eſt,

tantum implentur, quantum & ſatiet deſideria præterita, & A
in futurum diu proſit. Lutulentas aquas captant, puras re-
fugiunt. Denique niſi cœnoſior liquor fuerit, ipſi aſsidua pro-
culcatione limũ excitant, vt turbetur. Durant in annos cen-
tum, niſi forte tralati in peregrina, inſolentia mutati aëris
morbos trahant. Ad bella fœminæ præparantur. Inuentúm-
que eſt, vt deſiderium eis coitionis quadam caſtratione execa-
retur. Putant enim fieri validiores, ſi à coitibus arceantur.

Quæ ab Scythico Oceano, & mari Caſpio in Oceanum Eo-
um curſus inflectitur, ab exordio huiuſce plagæ profundæ ni-
ues, mox longa deſerta, poſt Antropophagi, gens aſperrima,
dein ſpatia ſæuiſsimis beſtijs efferata, ferme dimidiam iti-
neris partem impenetrabilem reddiderunt: quarum difficul-
tatum terminum facit iugum mari imminens, quod Tabin
Barbari dicunt: poſt quem adhuc longinquæ ſolitudines. Sic
in tractu eius oræ, quæ ſpectat æſtiuum orientem, vltra in- B
humanos ſitus primos hominum SERES *cognoſcimus, qui a-*
quarum aſpergine inundatis frondibus, vellera arborum ad-
miniculo depectunt liquoris, & lanuginis teneram ſubtilita-
tem humore domant ad obſequium. Hoc illud eſt Sericum,
in vſum publicum damno ſeueritatis admiſſum, & quo oſten-
tare potius corpora, quàm veſtire, primo fœminis, nunc etiam
viris perſuaſit luxuriæ libido. Seres ipſi quidem mites, & in-
ter ſe quietiſsimi. Aliàs vero reliquorum mortalium cœtus
refugiunt, adeo vt cæterarum gentium commercia abnu-
ant. Primum eorum fluuium mercatores ipſi tranſeunt, in
cuius ripis, nullo inter partes linguæ commercio, ſed depoſi-
tarum rerum pretia oculis æſtimantes, ſua tradunt, noſtra
non emunt.

Sequitur Attacenus ſinus, & gens ATTACORVM, *quibus*

A *temperies prærogatiua miram aëris clementiam ſumminiſtrat. Arcent ſanè afflatum noxium colles, qui ſalubri apricitate vndique ſecus obiecti prohibent auras peſtilentes. Atque ideo, vt Amometus affirmat, par illis & hyperboreis genus vitæ eſt. Inter hos & Indiam gnariſſimi Ciconas locauerunt.*

Ab Emodis montibus auſpicatur INDIA, *à meridiano mari porrecta ad Eoum, & à ſeptentrione vſque ad montem Caucaſum, Fauonij ſpiritu ſaluberrima. In annobis æſtatem habet, bis legit fruges, vice hyemis Eteſijs potitur. Hanc Poſidonius aduerſam Galliæ ſtatuit. Sanè nec quicquam ex ea dubium. Nam Alexandri Magni armis comperta, & aliorum poſtmodum regum diligentia peragrata, penitus cognitioni noſtræ addita eſt. Megaſthenes ſanè apud Indicos reges aliquantiſper commoratus, res Indicas ſcripſit, vt fidem* B *quam oculis ſubiecerat, memoriæ daret. Dionyſius quoque, qui & ipſe à Philadelpho rege ſpectator miſſus eſt gratia periclitendæ veritatis, paria prodidit. Tradunt ergo in India fuiſſe quinque millia oppidorum præcipua capacitate, populorum nouem millia. Diu etiam credita eſt tertia pars eſſe terrarum. Nec mirum ſit, vel de hominum vel de vrbium copia, cum ſoli Indi nunquam à natali ſolo receſſerint. Indiam Liber pater primus ingreſſus eſt, vtpote qui Indis ſubactis primus omnium triumphauit. Ab hoc ad Alexandrum Magnum numerantur annorum ſex millia quingenti quinquaginta unus, additis eò amplius tribus menſibus, habita per reges computatione, qui centum quinquaginta tres tenuiſſe mediũ æuum deprehenduntur. Maximi in ea amnes* GANGES, *& Indus, quorum Gangem quidam fontibus in-*

certis naſci, & Nili modo exundare perhibent. Alij volunt A
à Scythicis montibus exoriri. Hypaſis etiam nobiliſſimus ibi fluuius, qui Alexandri Magni iter terminauit, ſicuti aræ in ripa eius poſitæ probãt. Minima Gangis latitudo per octo millia paſſuum, maxima per viginti patet. Altitudo vbi vadoſiſſimus eſt, menſuram centum pedum deuorat. Gangarides extimus eſt Indiæ populus, cuius rex equites mille, Elephantos ſeptingentos, peditum ſexaginta millia in apparatu belli habet. Indorum quidam agros exercent, militiam plurimi, merces alij, optimi ditiſſimique Rempublicam curant, reddunt iudicia, aſſident regibus. Quin & ibi eminentiſſimæ ſapientiæ genus eſt, vita repletos incenſis rogis mortem accerſere. Qui vero ferociori ſectæ ſe dediderunt, & ſylueſtrem agunt vitam, Elephantos venãtur, quibus perdomitis ad manſuetudinem, aut arant, aut vehũntur. In Gange inſula eſt, populoſiſſimã & ampliſſimã continens gentem, quorum rex B
peditum quinquaginta millia, equitum LIIII *millia in armis habet. Omnes ſanè quicunque præditi ſunt regia poteſtate, non ſine maximo elephantorum, equitum, peditúmque numero, militarem agitant diſciplinam.* PRASIA *gens validiſſima Palibotram vrbem incolunt, vnde quidam gentem ipſam Palibotros nominarunt: quorum rex ſexcentena millia peditum, equitum triginta millia, elephantorum octo millia omnibus diebus ad ſtipendium vocat. Ultra Palibotram mons Maleus, in quo vmbræ hyeme in ſeptentriones, æſtate in Auſtros cadunt, viciſſitudine hac durante ſenis menſibus. Septentriones in eo tractu in anno ſemel, nec vltra quindecim dies apparent, ſicuti auctor eſt Baeton, qui perhibet hoc in pluribus Indiæ locis euenire. Indo flumini proximantes, verſa ad meridiem plaga, vltra alios torrentur calore. Denique*

vim ſyderis

A vim ſyderis prodit hominum color. Montana Pygmæi tenent.
At ij quibus eſt vicinus Oceanus, ſine regibus degũt. Pandæa
gens à fœminis regitur, cui reginam primã aſsignant Hercu-
lis filiam. Et NYSA vrbs regioni iſti datur. Mons etiam Io-
ui ſacer Meros nomine, in cuius ſpecu nutritum Liberum pa-
trem veteres Indi affirmant, ex cuius vocabuli argumento la-
ſciuienti famæ creditur Liberum patrẽ fœmine natũ. Extra
Indi oſtium ſunt inſulæ duæ Chryſe & Argyre, adeo fœcun-
dæ copia metallorum, vt pleriq; eas aurea ſola prodiderint &
argentea habere. Indis omnibus promiſſa cæſaries, non ſine
fuco cærulei aut crocei coloris. Cultus præcipuus in gemmis.
Nullus funerum apparatus. Præterea vt Iubæ & Archelai
regum libris editum eſt, in quantum mores populorum diſſo-
nant, habitus quoq; diſcrepantiſsimus eſt. Alij lineis, alij la-
neis peplis veſtiuntur, pars nudi, pars obſcœna tantum ami-
B culati, plurimi etiam flexibilibus libris circundati. Quidam
populi adeo proceri, vt elephantos, velut equos, facillima inſul-
tatióve tranſilient. Plurimis placet, neq; animal occidere, neq;
veſci carnibus. Pleriq; tantũ piſcibus aluntur, & è mari vi-
uunt. Sunt qui proximos, parentéſque priuſquam annis aut
ægritudine in maciem eant, & intabeant, antè velut hoſtias
cædunt, deinde peremptorum viſcera epulas habent: quod ibi
non ſceleris, ſed pietatis loco numerant. Sunt etiam qui cum
incubuere morbi, procul à cæteris in ſecreta abeunt, nihil an-
xie mortem expectantes. ASPAGONVM gens laureis viret
ſyluis, lucis buxeis: vitium vero, & arborum vniuerſarum, qui-
bus Græcia dulcis eſt, prouentibus copioſiſsima. Philoſophos ha-
bent Indi, Gymnoſophiſtas vocant, qui ab exortu aduſque
Solis occaſum contentis oculis orbem candentiſsimi ſyderis con-
tuentur in globo igneo, rimantes ſecreta quædam, areníſque

feruentibus perpetem diem alternis pedibus inſiſtunt. Ad monte qui Milo dicitur, habitant quibus auerſæ plantæ ſunt, & octoni in plantis ſingulis digiti. Megaſthenes per diuerſos Indiæ montes eſſe ſcribit nationes capitibus caninis, armatas vnguibus, amictas veſtitu tergorum, ad ſermonem humanum nulla voce, ſed latratibus tantum ſonantes, aſperis rictibus. Apud Cteſiam legitur quaſdam fœminas ibi ſemel parere, natóſque canos illico fieri: eſſe rurſum gentem alteram, quæ in iuuẽta ſit cana, nigreſcat in ſenectute, vltra æui noſtri terminos perennantem. Legimus MONOSCELOS *quoque ibi naſci ſingulis cruribus, & ſingulari pernicitate: qui vbi defendi ſe velint à calore, reſupinati plãtarum ſuarum magnitudine inumbrentur. Gangis fontem qui accolunt, nullius ad eſcam opis indigent. Odore viuunt pomorum ſylueſtrium, longiúſque pergentes eadem illa in præſidio gerunt, vt olfactu alantur. Quod ſi tetriorem ſpiritum forte traxerint, exanimari eos certum eſt. Perhibent eſſe & gentem fœminarũ, quæ quinquennes concipiunt, ſed vltra octauum annum viuendi ſpatium non protrahunt. Sunt qui ceruicibus carent, & in humeris habent oculos. Sunt qui ſylueſtres, hirti corpora, caninis dentibus, ſtridore terrifico. Apud eos vero quibus ad viuendi rationem exactior cura eſt, multæ vxores in eiuſdem viri coëunt matrimonium, & cum maritus deceſſerit, apud grauiſſimos iudices ſuam quæq; de meritis agunt cauſam, & quæ officioſior cæteris ſententia vicerit iudicantium, hoc palmæ refert præmium, vt arbitratu ſuo aſcendat rogum coniugis, & ſupremis eius ſemetipſam det inferias: cæteræ cum nota viuunt. Enormitas in ſerpientibus tanta eſt, vt ceruos, & animantium alia ad parem molem tota hauriant: quinetiam Oceanum Indicum quantus eſt penetrent, inſuláſque ma-*

A (margin, line 1) · B (margin, beside "alantur... exanimari")

A gno ſpatio à continenti ſeparatas, pabulandi petant gratia:
idque ipſum palam eſt potẽtia ampliſſimæ magnitudinis fie-
ri, vt per tantam ſali latitudinẽ ad loca permeent deſtinata.
Sunt illic multæ ac mirabiles beſtiæ, quarum è multitudine
& copia partem perſequemur. LEVCROCOTA velocitate
præcedit feras vniuerſas, ipſa aſini magnitudine, cerui cluni-
bus, pectore ac cruribus leoninis, capite camelino, biſulca vn-
gula, ore aduſque aures dehiſcente, dentium locis oſſe perpe-
tuo. Hoc quo ad formam. Voce autem loquentium hominum
ſonos æmulatur. Eſt & EALE, aliâs vt equus, cauda vero
Elephanti, nigro colore, maxillis aprinis, præferens cornua
vltra cubitalem modum longa, ad obſequium cuius velit mo-
tus accommodata. neque enim rigent, ſed deflectuntur, vt vſus
exigit præliandi: quorum alterum cum pugnat protendit, al-
terum replicat, vt ſi ictu aliquo alterius acumen obtuſum fue-
B rit, acies ſuccedat alterius. Hippopotamis cõparatur, & ipſa
ſanè aquis fluminum gaudet. Indicis tauris color fuluus eſt,
volucris pernicitas, pilus in contrarium verſus, hiatus omne
quod caput. Hi quoque circunferunt cornua flexibilitate qua
malint, tergi duritia omne telum reſpuentes, tam immiti fe-
ritate, vt capti animas proijciant furore. MANTICO-
RA quoque nomine inter hæc naſcitur, triplici dentium
ordine coëunte vicibus alternis, facie hominis, glaucis ocu-
lis, ſanguineo colore, corpore leonino, cauda veluti ſcorpio-
nis aculeo ſpiculata, voce tam ſibila, vt imitetur fiſtularum
modulos, tubarúmque concentum. humanas carnes auidiſ-
ſime affectat, pedibus ſic viget, ſaltu ſic poteſt, vt morari
eam nec extentiſſima ſpatia poſſint, nec obſtacula latiſſima.
Sunt præterea boues vnicornes & tricornes, ſolidis vngulis, nec
bifidis: ſed atrociſſimũ eſt Monoceros, monſtrum mugitu hor-

rido, equino corpore, elephanti pedibus, cauda ſuilla, capite A
ceruino. Cornu è media eius fronte protenditur, ſplendore mirifico, ad longitudinem pedum quatuor, ita acutum, vt quicquid impetat, facilè ictu eius perforetur. Viuus nõ venit in hominum poteſtatem: & interimi quidem poteſt, capi non poteſt.

Aquæ etiam gignunt miracula non minora. ANGVILLAS ad tricenos pedes longas educat Ganges, quem Statius Seboſus inter præcipua miracula ait vermibus abũdare, cæruleis nomine, & colore. Hi bina habent brachia longitudinis cubitorum non minus ſenûm, adeo robuſtis viribus, vt Elephãtos ad potum ventitãtes, mordicus comprehenſos ipſorum manu rapiant in profundum. Indica maria BALÆNAS habent vltra ſpatia quatuor iugerum. Sunt & quos PHYSETERAS nuncupant, qui enormes vltra molem ingentium columnarũ, ſuper antemnas ſe nauium extollunt, hauſtóſq; fiſtulis fluctus ita eructant, vt nimboſa alluuie plerunq; deprimant alueos nauigantium. Sola India mittit Pſittacum auem colore viridi, B
torq; puniceo, cuius roſtri tanta duritia eſt, vt cum è ſublimi præcipitatur in ſaxum, niſu ſe oris excipiat, & quodã quaſi fundamento vtatur extraordinariæ firmitatis. caput vero tam valens, vt ſiquando ad diſcendum plagis ſit admonendus (nam ſtudet, vt, quod homines, loquatur) ferrea clauicula ſit verberandus. Dum pullus eſt, atq; adeo intra alterũ ætatis ſuæ annum, quæ monſtrata ſunt, & citius diſcit, & tenacius retinet. Maior paulo ſegnior eſt, & obliuioſus, & indocilis. Inter nobiles & plebeios diſcretionem digitorum facit numerus. qui præſtãt, quinos in pede habent digitos, cæteri ternos. Lingua lata, multóq; latior, q̃ cæteris auibus: vnde perficitur, vt articulata verba penitus eloquatur. Quod ingenium ita Romanæ deliciæ miratæ ſunt, vt Barbari Pſittacos mercem fecerint.

Indorum

A Indorum nemora in tam proceram ſublimantur excelſitatem, vt tranſiaci ne ſagittis quidem poſſint. Pomaria ficus habent, quarum caudices in orbem ſpacio ſexaginta paſſuum extuberantur. Ramorum vmbræ ambitu bina ſtadia conſumunt. Foliorum latitudo formæ Amazonicæ peltæ comparatur. Pomum eximiæ ſuauitatis. Quæ paluſtria ſunt, arundinem creant ita craſſam, vt fiſſis internodijs, lembi vice vectitet nauigantes. E radicibus eius exprimitur humor dulcis ad melleam ſuauitatem. TYLOS, Indiæ inſula eſt. Ea fert palmas, oleas creat, vineis abundat. Terras omnes hoc miraculo ſola vincit, quòd quæcunque in ea arbos naſcitur, nunquam caret folio. Mons CAVCASVS inde incipit, qui maximam orbis partem perpetuis iugis penetrat. fronte qua Soli eſt obuerſus, arbores PIPERIS oſtentat, quas ad Iuniperi ſimilitudinem diuerſos fructus edere aſſeuerant.

B Eorum qui primus erumpit, velut corylorum fimbria, dicitur Piper longũ. Quod incorruptum eſt, Piper albũ. quorum cutem rugoſam & torridã calor fecerit, Piper nigrum. Qui demum caducus torretur feruido ſole, vocamen trahit de colore. At qui ex ipſa arbore ſtringitur, vt eſt, albũ Piper dicitur. Sed vt Piper ſola India, ita & Hebenum ſola mittit, nec tamen vniuerſa, verum exigua ſui parte ſyluis hoc genus edit. Arbor eſt plerunque tenuis, & frequentior, vimine raro in craſſitudinem caudicis extuberata, hiulco cortice, & admodum reticulato, de hiſcentibus venis, adeo vt per ipſos ſinus pars intima vix tenui libro contegatur. Lignum omne atque mediale eadem ferme & facie, & nitore, qui eſt in lapide Gagate. Indi reges ex eo ſceptra ſumunt, & quaſcunq; deorum imagines non niſi ex Hebeno habent. Iidem ferunt materia iſta liquorẽ non cõtineri noxium, & quicquid maleficum

fuerit, tactu eius auerti. Hac gratia pocula ex Hebeno habēt. A
Ita nihil mirum ſi peregre ſit in pretio, quo etiam ipſi quibus prouenit, honorantur. Hebenum ex India Romæ Mithridatico triumpho primum Magnus Pompeius exhibuit. Mittit India & calamos odoratos, potentes aduerſum inteſtinæ ægritudinis incommoda. Dat & multa alia fragrantia, mirifici ſpiritus ſuauitate grata.

Indicorum lapidum in ADAMANTIBVS *dignitas prima, vtpote qui lymphationes abigant, venenis reſiſtant, pauitantium vanos metus pellant. Hæc primum de ijs prædicari oportuit, quæ reſpicere ad vtilitatem videbamus. Nunc reddemus quot quæue Adamantū ſint ſpecies, & quis color cuiq; eximius. In quodam Cryſtalli genere inuenitur materia, in qua naſcitur ad aquæ ſimilis ſplendorē liquidiſſimum, in mucronem ſexangulum vtrinq; ſecus læuiter turbinatus, nec vnq̃ vltra magnitudinem nuclei auellanæ repertus. Huic proxi-* B
mus, in excellentiſſimo auro deprehenditur, pallidior, ac magis ad argenti colorem renitens. Tertius in venis Cupri apparet, propior ad æream faciem, & plurimum valet in medicamine. qui Siderites appellatur, quartus, in metallis ferrarijs legitur, pōdere cæteros antecedens, nō tamen & poteſtate. Nam & hic, & qui in Cypro deprehenduntur, frangi queunt, plerique etiā Adamāte altero perforantur. At illi quos primos diximus, nec ferro vincuntur, nec igni domātur: veruntamen ſi diu in ſanguine hircino macerentur, nec aliter, quàm ſi calido, vel recenti, vel malleis aliquot antè fractis, & incudibus diſſipatis, aliquando cedunt, atq; in particulas diſſiliunt: quæ fragmenta ſcalptoribus in vſum inſigniendæ cuiuſcunque modi gemmæ expetuntur. Inter Adamantem & MAGNETEM *eſt quædā naturæ occulta diſſenſio, adeo vt iuxtà poſitus nō ſinat*

A Magnetem rapere ferrum: vel ſi admotus Magnes ferrũ tra-
xerit, quaſi prædã quandã quicquid Magneti hæſerit, Ada-
mas rapiat, atq; auferat. LYCHNITEN perinde fert India,
cuius lucis vigorẽ flagrantia excitat lucernarũ, qua ex cauſa
λυχνίτην Græci vocauerunt. Duplex ei facies, aut in purpuream
emicat claritatẽ, aut meracius ſuffũditur cocci rubore. Per om-
ne intimũ ſui, ſi quidẽ pura ſit, inoffenſam admittit perſpi-
cuitatẽ. At ſi excãduit radijs Solis icta, vel ad calorẽ digitorũ
attritu excitata eſt, aut pallearũ caſſa, aut chartarũ fila ad
ſe rapit, cõtumaciter ſcalpturis reſiſtens. Ac ſiquãdo inſigni-
ta eſt, dum ſigna exprimit, quaſi quodã animali morſu partẽ
ceræ retẽtat. BERYLLOS in ſexagulas formas Indi atterunt,
vt hebetẽ coloris leuitatem, angulorũ repercuſſu excitent ad vi-
gorẽ. Beryllorũ genus diuiditur in ſpeciẽ multifariã. Eximij
interuirẽte glauci & cœruli tẽperamento, quandã præferunt
B puri maris gratiã. Infra hos ſunt Chryſoberylli, qui langui-
dius micantes aurea nube circunfunduntur. Chryſopraſos
quoq; ex auro & porraceo mixtam lucem trahẽtes, æque Be-
ryllorum generi adiudicarunt. Hyacinthizontas, ſcilicet qui
hyacinthos prope referant, & ipſos probant. Eos vero, qui
Cryſtallo ſimiles, capillamentis intercurrentibus obſcurantur
(hoc enim vitio illorum nomen eſt) ſcientiſſimi lapidum plebi
dederunt. Indici reges hoc genus gemmarum in longiſſimos
Cylindros amant fingere, eóſq; perforatos elephantorum ſetis
ſubligantes, monilia habent: aut plerunque ex vtroque capite
inſertis aureis vmbilicis, vt marcentem faciem ad nitelam in-
tendant pinguiorem, quò per induſtriam metallo hinc inde
addito, fulgentiorem trahant lucem.

Taprobanen inſulam, antequã temeritas humana exqui-
ſito penitus mari, fidẽ panderet, diu orbem alterũ putauerunt,

& quidem eum, quem habitare Antichthones crederentur: A verum Alexandri Magni virtus ignorantiam publici erroris non tulit vlterius pergere, ſed in hæc vſque ſecreta propagauit nominis ſui gloriã. Miſſus igitur Oneſicritus præfectus claſſis Macedonicæ, terram iſtam quanta eſſet, quid gigneret, quomodo haberetur, exploratam notitiæ noſtræ dedit. Patet in longitudinem ſtadiorum ſeptem millium, in latitudinem quinque millium. Scinditur amni interfluo. Nam pars eius beſtijs & elephantis repleta eſt, maioribus multo, quàm quos fert India. Partem homines tenent. Margaritis ſcatet, & gemmis omnibus. Sita eſt inter ortum & occaſum. Ab Eoo mari incipit, prætenta Indiæ. A Praſia Indorum gente, dierum viginti primò in eam fuit curſus, ſed cum papyraceis & Nili nauibus illò pergeretur. mox curſu noſtrarũ nauium ſeptem dierum iter factum eſt. Mare vadoſum interiacet altitudinis non amplius ſenûm paſſuum, certis autem canalibus B depreſſum adeo, vt nullæ vnquã ancoræ ad profundi illius ima potuerint peruenire. Nulla in nauigãdo ſyderum obſeruatio. Nam neque Septentriones illic conſpiciuntur, nec Vergiliæ vnq̃ apparent. Lunam ab octaua in ſextamdecimã tantum ſupra terram vident. Lucet ibi canopos, ſydus clarum & ampliſsimum. Solem orientem dextra habent, occidentem ſiniſtra. Obſeruatione itaque nauigandi nulla ſuppetente, per quam ad deſtinata pergẽtes, locũ capiant: vehunt alites, quarum meatus terrã petentiũ, regendi curſus magiſtros habent. Quaternis non amplius menſibus in anno nauigatur. Aduſq; Claudij principatũ de Taprobane hæc tantũ noueramus. Tunc enim fortuna patefecit ſcientiæ viam latiorẽ. Nam libertus Annij Plocami, qui tũc Rubri maris vectigal adminiſtrabat, Arabiã petẽs, Aquilonibus præter Carmaniã raptus, quin-

A todecimo demũ die appulſus eſt ad hoc littus, portúmq; inuectus, qui Hippurus nominatur: ſex deinde menſibus ſermonem perdoctus, admiſſúſque ad colloquia regis, quæ compererat, reportauit, Stupuiſſe ſcilicet regem pecuniam, quæ capta erat cum ipſo, quòd tametſi ſignata diſparibus foret vultibus, parem tamen haberet modum ponderis: cuius æqualitatis contemplatione, cum Romanam amicitiam flagrantius concupiſceret, Rachia principe legatos aduſque nos miſit, à quibus cognita ſunt vniuerſa. Ergo iidem homines corporum magnitudine alios omnes antecedunt. Crines fuco imbuunt, cæruleis oculis, truci viſu, terrifico ſono vocis. Quibus immatura mors eſt, in annos centum æuum trahunt. Aliis omnibus annoſa ætas, & penè vltra humanam extanta fragilitatem. Nulli aut ante diem, aut per diem ſomnus. Noctis partem quieti deſtinant. Lucis ortum vigilia anteuertunt. Aedificia modice ab humo tollunt. Annona ſemper eodem tenore eſt. Vites neſciunt. Pomis abundant. Colunt Herculem. In regis electione non nobilitas præualet; ſed ſuffragium vniuerſorum. Populus enim elegit ſpectatum moribus, & inueterata clementia, & iam annis grauem: Sed hoc in eo quæritur, cui liberi nulli ſunt. Nam qui pater fuerit, etiam ſi vita ſpectatus ſit, non admittitur ad regendum. Ac ſi forte dum regnat, pignus ſuſtulit, exuitur poteſtate: idque eo maxime cuſtoditur, ne fiat hæreditarium regnum: deinde etiam ſi res maximam præferat æquitatem, nolunt ei totum licere. Quadraginta ergo rectores accipit, ne in cauſis capitum ſolus iudicet. Et ſi quoque ſi diſplicuerit iudicatum, ad populum prouocatur. A quo datis iudicibus ſeptuaginta, fertur ſententia, cui neceſſariò acquieſcitur. Cultu rex diſſimili à cæteris, veſtitur Syrmate, vt eſt habitus, quo Liberum patrem a-

B

miciri videmus. Quod ſi etiã ipſe in peccato aliquo argutus ſit, ac reuictus, morte multatur. Non tamen vt cuiuſquam attrectetur manu, ſed conſenſu publico rerum omniũ interdicitur ei facultas. etiam colloquij poteſtas punito denegatur. Culturæ ſtudent vniuerſi. Interdum venatibus indulgent, nec plebeias agunt prædas, quippe cum Tigrides aut Elephanti tantum requirantur. Maria quoque piſcationibus inquietant, marináſque TESTVDINES *capere gaudent, quarum tanta eſt magnitudo, vt ſuperficies earum domum faciat, & numeroſam familiam non arcte recipiet. Maior pars inſulæ huius calore ambuſta eſt, & in vaſtas deſinit ſolitudines. Latus eius mare alluit peruiridi colore fruticoſum, ita vt iubæ arborum plerunque gubernaculis atterantur. Cernunt latus Sericum de montium ſuorum iugis. Mirantur aurum, & ad gratiam poculorum omnium gemmarũ adhibent apparatum. Secant marmora teſtudinea varietate.* A

Margaritas legunt plurimas, maximáſque. Conchæ ſunt, in quibus hoc genus lapidum requiritur, quæ certo anni tempore luxuriante conceptu, ſitiunt rorem velut maritum, cuius deſiderio hiãt: & cum lunares maxime liquuntur aſpergines, oſcitatione quadã hauriunt humorem concupitum. Sic concipiunt, grauidæq; fiunt, & de ſaginæ qualitate reddunt habitus VNIONVM. *Nam ſi purum fuerit, quod acceperint, candicant orbiculi lapillorum. ſi turbidum, aut pallore langueſcunt, aut ruſo innubilantur. Ita magis de cælo, quàm de mari partus habent. Denique quoties excipiunt matutini aëris ſemen, fit clarior margarita quoties veſperæ, fit obſcurior: quantóque magis hauſerit, tanto magis proficit lapidum magnitudo. Si repente micauerit coruſcatio, intempeſtiuo metu comprimuntur, clauſæque ſubita formidine, vitia contrahunt abortiua: aut enim* B

A *per paruuli ſiunt ſcrupuli, aut inanes. Conchis ipſis ineſt ſenſus, partus ſuos maculari timent: cúmque flagrantioribus radijs excanduerit dies, ne fuſcentur lapides ſolis calore, ſubſidunt, in profundum, & ſe gurgitibus ab æſtu vindicant. Huic tamen prouidentiæ ætas opitulatur. Nam candor ſenecta diſperit, & grandeſcentibus Conchis flaueſcunt margaritæ. In aqua mollis eſt Unio, dureſcit exemptus. Nunquam duo ſimul reperiuntur: vnde Unionibus nomen datum. Ultra ſemunciales inuentos negant. Piſcantium inſidias timẽt Conchæ: inde eſt, vt aut inter ſcopulos, aut inter marinos canes plurimum deliteſcant. Gregatim natant. Certa examini dux eſt. Illa ſi capta ſit, etiam quæ euaſerint, in plagas reuertũtur. Dat & India Margaritas, dat & littus Britannicum, ſicut diuus Iulius thoracem, quẽ Veneri genitrici in templo eius dicauit, è Britannicis margaritis factum, ſubiecta inſcriptione*
B *intelligi voluit. Lolliam Paulinam Caij principis coniugem vulgatum eſt habuiſſe tunicam ex margaritis, ſeſtertio tunc quadringenties æſtimatam: cuius parendæ auaritia pater ipſius M. Lollius, ſpoliatis orientis regionibus, offendit Caium Cæſarem Auguſti filium, interdictáque amicitia principis, veneno interijt. Illud quoque expreſſit vetus diligentia, quod Syllanis primum temporibus Romam illati ſunt Uniones.*

Ab Inſula Auſea, vt conſequens eſt, ad continentem. Igitur à Taprobane in Indiam reuertamur. Conuenit enim res Indicas videre. Sed ſi Indicis aut vrbibus aut nationibus inſiſtamus: egrediemur propoſitæ concinnitatis modum. Proximam Indo flumini vrbem habuere Capiſſam, quam Cyrus diruit. ARACHOSIAM *Hermando flumini impoſitam Semiramis condidit. Cadruſia oppidum ab Alexandro Magno ad Caucaſum conſtitutum eſt, vbi &* ALEXANDRIA,

quæ patet amplius ſtadia triginta. Multa & alia ſunt, ſed A
hæc cum eminentiſsimis. Poſt Indos montanas regiones ICHTHYOPHAGI *tenent, quos ſubactos Alexander Magnus veſci piſcibus vetuit. Nam antea ſic alebantur. Ultra hos deſerta Carmaniæ, Perſis deinde, atque ita nauigatio, in qua Solis inſula rubens ſemper, & omni animantium generi inacceſſa, quippe quæ nullum non animal illatum necet. Ex India reuertentes ab Hytani Carmaniæ flumine ſeptentriones primum vident. Achæmenidis in hac plaga ſedes fuerunt. Inter Carmaniæ promontôrium & Arabiam quinquaginta millia paſſuum interiacent: deinde tres inſulæ, circa quas* HYDRI *marini egrediuntur vicenum cubitorũ longitudine.*

Dicendum hoc loco, quatenus ab Alexandria Aegypti pergatur vſque in Indiam. Nilo vehente Copton vſque Eteſijs flantibus curſus eſt. Deinde terreſtre iter, Hydreum tenus. Poſt tranſactis aliquot manſionibus, Berenicen peruenitur, B
vbi Rubri maris portus eſt. Inde Ocelis Arabiæ portus tangitur. Proximum Indiæ emporium excipit Muzirum, infame piraticis latronibus. Deinde per diuerſos portus Cottonaræ ſucceditur, ad quam monoxylis lintribus Piper conuehunt. Petentes Indiam, ante exortum canis, aut protinus poſt exortum nauigia media æſtate ſoluunt. Reuertentes nauigant Decembri menſe. Secundus ex India ventus eſt Vulturnus: at cum ventum eſt in Rubrum mare, aut Africus, aut Auſter vehunt. Spatium INDIAE *decies ſepties centena & quinquaginta millia paſſuum proditur: at* CARMANIAE *centum millia, cuius pars non caret vitibus. Præterea habet genus hominum, qui non alia quàm teſtudinis carne viuunt, hirſuti omnia faciẽ tenus, quæ ſola læuis eſt. Iidem corijs piſcium veſtiuntur, Chelonophagi cognominati.*

Irrumpit

A Irrumpit hæc littora RVBRVM mare, idque in duos ſinus ſcinditur. Quorum qui ab oriente eſt, PERSICVS appellatur, quãdoquidem oram illam habitauere Perſidis populi, vicies & ſexagies centena millia paſſuum circuitu patens. Ex aduerſo vnde Arabia eſt, alter ARABICVS vocatur. Oceanum vero qui ibi influit, Azanium nominarunt. Carmania PERSIS annectitur, quæ incipit ab inſula Aphrodiſia, variarum opum diues, tralata quondam in PARTHICVM nomen, littore quo occaſui obiacet, porrecta in millia paſſuum quinquaginta. Oppidum eius nobiliſſimum SVSA, in quo templum Suſiæ Dianæ. A Suſis Babytace oppidum centum trigintaquinque millibus paſſuum diſtat, in quo mortales vniuerſi odio auri coëmunt hoc genus metalli, & abijciunt in terrarum profunda, ne polluti vſu eius auaritia, corrumpant æquitatem. Hic inconſtantiſſimus eſt terrarum modus, nec immerito, B cum aliæ circa Perſida nationes ſchœnis aliæ paraſangis, aliæ incomperta diſciplina terras metiantur, & incertam fide faciat menſuræ ratio diſcors.

PARTHIA quanta omnis eſt, à meridie Rubrum mare, à Septentrione Hyrcanum ſaltum claudit. Regna in ea duodeuiginti diſſecantur in duas partes. Undecim quæ dicuntur ſuperiora, incipiunt ab Armenio limite, & Caſpio littore porrecta ad terrã Scytharũ, quibus concorditer degunt. Reliqua ſeptẽ inferiora (ſic enim vocitant) habẽt ab ortu Arios Arianosq́, Carmaniam à medio die, Medos ab occidui Solis plaga, à ſeptẽtrione Hyrcanos. Ipſa autem MEDIA ab occaſu tranſuerſa, vtraque Parthiæ regna amplectitur. A ſeptentrione Armenia circundatur, ab ortu Caſpios videt, à meridie Perſidem. Deinde tractus hic procedit vſque ad caſtellum, quod Magi obtinent Paſſargada nomine. Hic Cyri ſepulcrum.

CHALDAEAE gentis caput BABYLON eſt, à Semiramide condita, tam nobilis, vt propter eam & Aſſyrij & Meſopotamij in Babyloniæ nomen tranſierint. Vrbs eſt ſexaginta millia paſſuum circuitu patens, muris circundata, quorum altitudo ducentos pedes detinet, latitudo quinquaginta, in ſingulos pedes ternis digitis vltra quàm menſura noſtra eſt altioribus. Amne interluitur Euphrate. Beli ibi Iouis templum, quem inuentorem cæleſtis diſciplinæ tradidit etiã ipſa religio, quæ deum credit. In æmulationem vrbis huius Cteſiphontem Parthi condiderunt. A

Tempus eſt ad Oceani oras reuerti, repreſſo in Aethiopiam ſtylo. Nanque vt Atlanticos æſtus occipere ab occidente & Hiſpania dudum dixeramus, ab his quoque partibus mundi, vnde primum Atlantici nomen induit, exprimi par eſt. Pelagus Azanium vſque ad Aethiopum littora promouetur, Aethiopicum ad Moſsilicum promontorium, vnde rurſus oceanus Atlanticus. Iuba igitur vniuerſæ partis, quam plurimi propter ſolis ardorem peruiam negauerunt, facta etiam vel gẽtium vel inſularum commemoratione ad confirmandæ fidei argumentum, omne illud mare ab India vſque ad Gades voluit intelligi nauigabile, Cori tamẽ flatibus, cuius ſpiritus præter Arabiam, Aegyptum, Mauritaniam euehere quanuis queant claſſem, dummodo ab eo promontorio Indiæ curſus dirigatur, quod alij Leptan acran, alij Drepanum nominauerunt. Addidit & ſtationum loca, & ſpatiorum modũ. Nam ab Indica prominentia ad Malachum inſulam affirmat eſſe quindecies centena millia paſſuũ, à Malacho ad Sceneon ducenta vigintiquinque millia. Inde ad Inſulam Sadanum centumquinquaginta millia. Sic confici ad apertum mare decies octies centena & ſeptuagintaquinque millia. Idem opi- B

A *nioni plurimorum, qui ob ſolis flagrantiam, maximam partis iſtius regionem ferunt humano generi inacceſſam, ſic reluctatur, vt mercantium ibi tranſitus infeſtari ex Arabicis inſulis dicat, quas* ASCITAE *habent Arabes, quibus è renata datum nomen eſt. Nam bubulis vtribus contabulatas crates ſuperponunt, vectitatíq; hoc ratis genere prætereuntes impetunt ſagittis venenatis. Habitari etiã Aethiopiæ aduſtæ Troglodytarum & Ichthyophagorũ nationibus, quorum Troglodytæ tanta pernicitate pollent, vt feras quas agitant, curſu pedũ aſſequantur. Ichthyophagi non ſecus quàm marinæ belluæ nando in mari valent. Ita exquiſito Atlantico mari vſq; in occaſum, etiam Gorgadũ meminit inſularum. Gorgades inſulæ, vt accepimus, obuerſæ ſunt promontorio, quod vocamus Heſperion Ceras. Has incoluerunt Gorgones monſtra, & ſanè adhuc mõſtroſa gens habitat. Diſtant à continenti bidui nauigatione.*

B *Prodidit denique Xenophon Lampſacenus Annonem Pœnorum regẽ, in eas permeauiſſe, repertáſque ibi fœminas alitis pernicitate, atque ex omnibus quæ apparuerant, duas captas tam hirto atque aſpero corpore, vt ad argumentum ſpectandæ rei, duarum cutes miraculi gratia inter donaria Iunonis ſuſpenderit, quæ durauere vſque in tempora excidij Carthaginenſis. Vltra Gorgadas* HESPERIDVM *inſulæ, ſicut Seboſus affirmat, dierum quadraginta nauigatione in intimos maris ſinus receſſerunt.* FORTVNATAS *inſulas contra læuam Mauritaniæ tradunt iacere, quas Iuba ſub meridie quidẽ ſitas, ſed proximas occaſui dicit. De harũ nominibus expectari magnũ mirũ reor, ſed infra famã vocabuli res eſt. In prima earũ, cui nomen eſt* OMBRION, *ædificia nec ſunt, nec fuerunt. Iuga montium ſtagnis madeſcunt. Ferulæ ibi ſurgunt ad arboris magnitudinem. Earum quæ nigræ ſunt, expreſſæ, liquo-*

rem reddunt amariſſimum: quæ candidæ, ſuccos reuomunt etiam potui accommodatos. Alteram inſulam IVNONIAM *appellari ferunt, in qua pauxillæ ædes ignobiliter ad culmen faſtigatæ. Tertia huic proxima eodem nomine, nuda omnia. Quarto loco* CAPRARIA *appellatur, enormibus Lacertis plus quàm referta. Sequitur* NIVARIA *aëre nebuloſo, & coacto, ac propterea ſemper niualis. Deinde* CANARIA *repleta canibus, forma eminentiſſimis: inde etiam duo exhibiti Iubæ regi. In ea ædificiorum durant veſtigia: auium magna copia, nemora pomifera, palmeta Caryotas ferentia multa nux pinea, larga mella, amnes Siluris piſcibus abundantes. Perhibent etiam expui in eam vndoſo mari belluas. deinde cum monſtra illa putredine tabefacta ſunt, omnia illic infici tetro odore: ideoque non penitus ad nuncupationem ſuam congruere inſularum qualitatem.* A

B

FINIS.

Index in Solini Polyhiſtora locupletiſsimus.

A

Abdelo habebant antiqui libri pagiga 54 A. ſicut in libro quarto Naturalis hiſtoriæ Plinij legitur: vbi alij à Delo, ab Delo alij legerunt. Huic autem obliquo quis rectus caſus ſit, quæſieru, Abdelus ne an Abdelum.
abdera 48 B.
aborigines 5 B 24 A.
abortiuum vt retineas 112 A.
abrotanum ſeu Abrotonũ. quære Tripolin.
abydos, vrbs Aſiæ 50 A.
abydos vrbs Africæ 103 B, *vt etiam appellatur Stephano, quæ in antiquo libro Abedos ſcribitur, e pro y.*
abyla ſeu Abila, mons 74 B.
Acarnania 39 A.
acarnanum annus 8 B.
accipiter 53 B.
achai pop. 83 A.
achamenidæ 140 A.
achais, oppid. 124 B.
achates fluuius & lapis 38 A.
achelous 39 A.
acheruſius ſpecus 119 B.
achileon oppid. 113 B.
achillis inſula 65 B.
acis fluuius 36 B.
acone locus 119 B.
aconitum 64 B. 119 B.
acroceraunij montes 27 B. 39 A.
acron rex 6 B.
acrothon opp. 55 A.
acte 41 A.
Adamas 97 A. 134 A.
adiabene 122 B.
adriaticum mare 75 A.
adrimetum 83 A.
adulteria inter Elephantos nulla 79 A.
adulteria ſemel permiſſa 97 B.
adulterio duplici editi gemini, vterque patri ſimilis 13 A.
adulterini fœtus exploratio 88 A.
ÆEanteon opp. 117 B.
æta 28 B.
æga 46 A.
ægæum mare 50 B. 75 A.
ægialus 41 A.
ægilos inſula 32 A.
ægipanes 77 B. 98 A.
ægyptus 98 A.
ægyptia ficus 103 A.
ægyptiacum mare 75 B. 76 B.
ægyptiorum annus 8 B.
ægyptij canes 60 A.
æmanthias 36 A. *Mantias & Emantias libri antiqui.*
amonia 43 A.
amus mons 44 B. 48 B. 49 A.
anaria 32 B.
æneas 25 A.
æolia, & Æolus 38 B. 54 B.
äëria Creta 51 A.
æs vbi primum repertum 52 B.
æſculapius 40 A.
æſtates duæ in anno 127 A.
æſtus Oceani vnde 75 B.
æthiopia 92 B. 93 B.
æthiops Bizantius 16 A.
aëtites lapis 111 B.
ætna 31 A.
ætna ſal 36 B.
ætolia 39 A.
Afer, Herculis filius 76 B.
africa 56 A. 82 A.
africa Libya 76 A.
africum mare 75 B.
africanus Scipio 22 B.
Aganippe fons 42 A.
agathyrſi pop. 58 A.

agelaſtus 15 A.

aglaus felix 23 A.

agrigentina regio 36 B. 121 B.

agrigentinus lacus 37 B.

agriophagi 93 A.

agrippa qui dicuntur 14 A.

agrippa rex 117 A.

agrippa Martius 14 A.

agrippa Poſthumus 11 A.

Aiax 25 A. 117 B.

Alabanda 62 B.

albani pop. 58 B.

albis fluuius 68 A.

alcaus 116 A.

alces fera 68 B.

alectorius lapis 16 A.

aleſina ciuitas 37 A.

alexander Amyntæ 46 A.

alexander Magnus 46 B. 55 A. 56 B. 59 A. 65 B. 67 B. 104 A. 121 A. 122 B. 124 A B. 127 A. 136 A. 139 B.

alexandri magni ortus 115 B.

alexandrum magnum & Bacchum inter, quot anni interfuerint 127 B.

alexandria vrbes 124 A B. 139 B. 140 A. Illa autē pag. 104 A. Condita autem Alexandria, vſq; ad verba, Eſt & Pharos, nō erāt in vetuſtis codicibus. Euſebius ſcribit Alexādriam illā Aegypti, cōditam fuiſſe anno tertio Olympiadis C X I I: Lucium vero Papyrium, & Caium Petiliū cōſules fuiſſe inuenimus anno quarto Olympiadis C X I I I.

alimos 52 A.

alyattes 60 B. Aduates in vet. Cod.

alpheus 36 B.

Amalchium, & ſine ſpiritu, Amalcium, antiqui libri 65 B.

amanus mons 113 A.

amatorium equarum 122 A.

amatorium luporum 29 A.

amazones 63 B. 115 A.

amazonica pelta 133 A.

ambiani 119 A. Ambitij & Ambitoti, antiqui codices. Ambiati Camers.

ammochryſos 111 B.

ammoditæ ſerpentes 87 A.

ammoniacum 89 A.

ammonis cornu & templum 89 A.

amphiarai fanum 42 A.

amphinomus 36 A.

amphion 41 B.

amphisbana ſerpēs 86 B. dicitũ & amphiſbæna.

amphitus 60 B.

ampſaga flu. 81 A.

amycla 28 B. 39 B.

amyntas 46 A B.

Anacreon 116 A.

anapias, ſeu vt libri antiqui habent, Anapius 36 A.

anariaci 124 A.

anatis fluuius 73 A. vt apud Plin. antiq. codices, Tanain pro Anatim.

anaxagoras 116 A.

ancona 21 A.

ancus Marcius 7 A.

androdamas 107 A.

andromeda 104 A. 107 B.

angerona dea 4 B.

angitia 28 B.

anguilla miranda 132 A.

animalia dētata & Herbatica 83 B. 86 A.

aniſtius 19 A. Sic legerat Hermolaus. at apud Pliniũ Caniſtius. in antiquis lib. eſt Aniſtis, vt annotauit Camers.

annibalis caſtra 27 B.

annibalis ſepulchrum 119 A.

annius Plocamus 136 B.

anno Carthaginienſis 143 B.

annulus Pyrrhi 38 A.

annus diuiditur, & deſcribitur 8 B.

annus magnus cum Phœnice 106 A.

antæus 76 B.

antandrum ſaxum 50 B.

antemnates pop. 6 B.

antenor 35 A.

anthea 40 A. *Stephanus.*
anthracias gemma 112 B.
anthropophagi 58 B. 93 A. 126. A. 129 B.
antichthones 136 A.
antimachus 116 A.
antiochia 109 B. 120 A.
antiochus 119 B. 121 B. 124 A. 125 A.
antipodes 63 A.
antium 26 A.
antonia Druſi 15 A. *Sic & apud Plinium legunt. at antiq. liber Antiam pro Antonia vocat.*
antonius Marcus 17 A. 83 B.
Apamēa 116 A.
apelai 65 B. *Apalei & Apulei in antiq. codicibus Plinius.*
aphrodiſia inſula 141 A.
aphrodite Venus 26 A.
apis, bos, numē 100 B. *De apib' pag.* 71 A.
apollinis, Area 6 A. *Aedis* 90 A.
promontorium 82 A.
apollo Capitolinus 65 A. *Clarius, & Colophonius* 117 A. *Delius* 63 B. *Delphicus* 46 A. *Didymaus* 125 A.
appius Iunius Cons. 59 B.
Aqua Regia 115 A.
aqua Sextia 32 A.
Arabia 104 B. 105 A. *felix & ſacra ibi.*
arabicum mare 141 A.
arachoſia 139 B.
aracynthus mons 39 A.
ara maxima 5 A.
ara Cyri & aliorum 77 A. 78 A. 124 B. 128 A.
araxes 60 B.
arbelitis regio 122 B.
arcadia 23 B. 40 A.
arcades, & ab ijs arces dictæ 4 A. 5 B. 24 A.
arcadum annus 8 B.
archelaïs colonia 120 B.
archelaus 46 B.
archeſilaus 40 A.
archilochus poēta 22 A. *alius Archilochus* 25 B.
archimedes 36 A.
archippe 24 A.
ardea vrbs 24 A.
area Apollinis 6 A.
arethuſa fons 35 A. 36 B. 41 B. *Arethuſa lacus* 110 B. *quē Artuſam vocāt antiqui codi. Hermol. in Plin. & Camers.*
argaus mons 120 B.
argentum hiſpania 73 A.
argilla 24 B.
argiua Iuno 24 B.
argiui pop. 24 B. 40 A.
argolicum mare 75 A.
argos 25 B. 43 A.
argyre inſula 129 A.
aria, Arij 141 B.
ariaca 125 A. *pro Ayiaca, Saca, Daha, & Aſſai, antiquus cod. habebat, Eſſedones Satarcha & Apalei.*
arimaſpi pop. 61 A. B.
arimphai 63 B.
arion & Delphin 39 B. 56 B.
ariopagus ſeu Ariospagos 41 B.
ariſtaus 33 A.
ariſtoteles Alexandri praeceptor 47 A.
aricia 25 B.
armenia 110 A. B. 112 B. 120 A.
armentarius Mirmillo 16 B.
arpi 25 A.
arſinoë 104 B.
artabrum promontor. 73 B.
artaxerxes 108 B.
artemon 16 B.
artabathita 93 A.
arunci ſeu Aurunci 24 A.
arūdines Indicæ & Thermitana 37 A. 133 A.
Aſachai pop. 93 A. *Azachai vet. Cod. Vide Camertem.*
aſana flu. 78 A.
aſbeſtus lap. 40 B.
aſbyſta 91 A.

aſcanij vrbes 26 A.
aſcita Arabes 143 A.
aſia 115 A.
aſiatica ingenia 116 A.
aſiaticum mare 75 A.
aſpagones pop. 129 B. Sic apud Plin. lib. 6.cap.21. Aſtiacanorũ vero pro Aſpagonen in antiq.libris. Camers monuit.
aſphaltites lacus 12 A. 108 A.
aſpis vrbs 83 A.
aſpis ſerpens 86 B.
aſſai 125 B. quare Ariaca.
aſſyria 113 A. 122 B. 142 A.
aſtabores 99 A.
aſtapus flu. 98 B.
aſter 44 A.
aſteria inſula 53 A.
aſtrologiæ inuentor 142 A.
aſtuſapes 99 A.
aſtyages 60 B.
aſylum 63 B.
Athanatis inſula 71 B. Attanus in antiquo codice. vide Camertem.
athena 41 A.
athenienſes 25 A.
athis filius Crœſi 21 A.
athos mons 44 B. 54 B.
atlantes pop. 97 A.
atlanticum mare 142 A.
atlas mons 96.
atramita 105 A. Sic apud Stephanum. Aſtramita in antiq. cod. Adramitta apud Theophraſtum. Camers.
attacenus ſinus 126 B. ĩ antiq.cod.attanus.
attaci 125 B.
attica 41 A.
Aucheta 57 B.
aues Diomedeæ 30 B.
aues noctu lucentes 68 A.
aues nauigantium duces 136 B.
augila 97 B.
augurandi diſciplina 5 A.
auguſta Pratoria, vrbs 27 B.
auguſtus Cæſar Octauianus 8 B. 10 B. 11 A. 56 A. 105 B.
aulis portus 42 A.
aulocrene 116 A.
aures miræ magnitudinis 66 B. vbi nulla 93 A.
aurea arena 95 B.
aurum vbi plurimum 129 A.
aurum qui oderunt 141 A.
aurunci ſeu Arunci 24 A.
auſonium mare 75 A.
autololi, qui & Autololes 77 A.
Axiacæ pop. 60 A.
Azanium pelagus 141 A. 142 A. Azaminium, vet. codex.

B

Babylon & Babylonia 47 A. 110 A. 142 A.
babytace opp. 141 A. antiq.libri Barbite, & Arbite. Hermolaus in cap. 27. lib.6. Plinij, & Camers annotarunt.
bacchus. quære Liber.
bactri pop. 66 A. 125 A B.
bactros fluuius, & Bactrum oppid. 124 B.
bætica Hiſpania 74 A.
bætis flu. 74 A.
baiæ 23 B. Baianum littus 56 A.
balbus Cornelius 92 A.
balana 132 A.
baleares inſulæ, & Balearicũ mare 74 A. 75 A.
balſamum 108 B.
baltia inſula 66 A. Abaltiam habent vet. codices.
bambothum flu. 78 A.
barba raſa 106 B.
baſiliſcus 89 B.
batteni 124 B.
battus 88 B.
bebrycia 119 A.
belo 76 B.

belus Iupiter 142 A.
beneuentum 25 A.
berenice & Beronice 90 A. 140 B.
berylli 135 A.
beſsi pop. 48 A.
Bias 116 A.
biſontes 68 A.
biſtonium ſtagnum 48 B.
bithyæ fœmina 19 B.
bithynia, & Bithynus 119 A.
bitumen Iudæa 12 A. 108 A.
bius viri nomen 25 A.
bizacenus ſeu Byzacenus ager 82 B. Hermolaus in lib. 5. Plin. & Camers.
bizye 50 A.
Blemmyæ 97 B.
Boa ſerpens 28 B.
bocchor 74 A.
bocchus 80 B.
bœoti & Bœotia 41 B. 42 A B.
bonaſus fera 116 B.
boreon ſeu Borion, promontorium & ſtoma 57 A. 83 A.
boryſthenes flu. 58 A.
boſphorus ſeu Boſpirus 55 A. 75 B.
boues vnicornes & tricornes 131 B.
boues Lucæ 80 B.
bouicidia 5 A.
Briareus 52 B.
brigantinus lacus 70 A.
brileſſus 41 A.
britannia inſula 70 B. 72 B. eius margarita 139 A.
brithomartys 51 B.
brutij pop. 24 B. 26 B.
brutus Iunius 54 B.
Bubali 68 A.
bucephala vrbs 121 A.
bucephalus equus 121 A. Bucephala in antiq. codicibus.
buthrotum oppid. 28 B.
buxei luci 129 B.
byzacenus. quare Bizacenus.
byzantium 49 B.
byzantius pugil 16 A.

C

Cacus gigas 4 B. 6 A.
cadiſcus mons 57 B.
cadmus 42 A. 117 A.
cadruſia 139 B.
caculus 25 A.
caeneum promontor. 53 B.
caenica regio 50 A. Canienſis antiq. cod.
caeninenſes 6 B.
caeſar quis primus, & vnde dictus 14 B. Spartianus in Aelio Vero.
caeſar. quare Auguſtus
caeſar, Auguſti filius 105 B. 139 B.
caeſar L. Iulius Cenſor 122 B. Plinius lib. 13. c. 3.
caeſar Caius Iulius Dictator 10 B. 20 A. 95 A. 104 A. 121 A. 139 A.
caeſarea ſeu Caeſaria colonia 80 B.
caicus fluu. 118 A.
caieta 26 A.
caius Pompeius Gallus 7 B.
calabria 25 B. abundat cherſydris 28 B.
calami odorati 134 A.
calaris ſeu Caralis vrbs 33 A.
calidonia 70 B. Calidonicus angulus 70 B.
callais gemma 69 B.
callicrates ſculptor 19 B.
callimachus 88 B.
callipodes 57 B.
calliroë fons 41 B. 108 B.
calliſthenes 47 A.
callithriches 91 A.
calon ſtoma 57 A.
calpæ portus 119 B.
calpe mons 74 B.
cameli 84 B. 125 B.
camelopardalis 95 A.
camerina 36 B.
campania 27 A.

campus Piorum 36 A.
canaria inſula 144 A.
cani homines naſcentes 58 B. 130 A.
canum conſideratio 59 A.
canis imperat hominibus 93 A.
canenſis clades 20 A.
canopitanum oſtium 97 A.
canopus inſula & ſydus 97 A. 136 B.
caphareus promontor. 53 B.
capiſſa vrbs 139 B. Caphiſſa in antiq. cod.
capotes mons 110 A.
cappadocia 113 A. 120 A.
caprea palus 6 B. antiq. libri. Capra duabus ſyllabis.
capraria inſula 32 A. 144 A.
carambis promont. 49 B. 119 B.
caralis vrbs 33 A.
caranus 46 A.
carbo Papyrius 14 B.
carbunculus gemma 91 A.
cardamyle 40 A.
cardia 50 A.
Caria 116 B. 117 A.
carmania 136 B. 140 A.
carmentes 5 A B.
carmentalis porta 5 B.
carnes ſuillæ 104 B.
carnibus abſtinentes 97 B. 129 B.
carpathus inſula 54 B.
carpathium mare 75 A.
carthada 83 B. Cartadas tamen pro Carthadam antiquus codex habebat, & ſine ſpiritu, ſicut etiam Cartago.
carthago 74 A. 83 A. Hic antiquus liber habet ſexcentos-ſeptuaginta-ſeptem annos pro ſeptingentis-triginta-ſeptem.
caryſtus inſula 52 B.
caſius mons 104 B. 107 B. 109 B.
caſpia porta 123 B.
caſpij pop. 141 B.
caſpium mare 61 A. 63 B. 66 A.
caſsiterides inſulæ 74 A.
caſſius Seuerus 16 B.
caſtabalenſes 59 B.
caſtalius fons 39 A.
caſtor & Pollux 22 A. 40 A.
caſtor ſeu fiber 57 B.
caſtra Annibalis, locus 27 B.
catabanes pop. 104 B. Catabani vet. cod.
catabathmos 82 B.
cataracta 99 A.
catilina 20 A.
catillus 24 B. Virgil. lib. 7. Aeneid.
catina 36 A.
cato 13 A. 21 B. 22 B. in Indice auctorum reliqua.
catoblepa 95 B.
catochites lapis 32 B.
cattuza vrbs 49 A. Catizon & Cathizon vocabant libri ſcripti. Catizi gens Plinio lib. 4. cap. 11. vide Hermolaum.
catuli delphini 55 B.
caucaſus mons 114 B. 125 A. 133 A. 139 B.
caulona 25 A.
Celana vrbs 116 A.
celtiberia pars Hiſpaniæ 74 A.
cenchris ſerpens 87 A.
centaretrius 121 B. Sic apud Plin. at Cintaretus in libris antiq.
centuripinum crocum & ſal. 35 B. 36 B.
ceos 41 B.
cephi monſtra 95 A.
cephiſus amnis 39 A. 42 A.
ceras Heſperion 143 A. quære Chryſoceras.
ceraſtes ſerpens 86 A.
ceraunius mons 114 B.
ceraunium gēma 69 B. 74 A. ſic neutro genere libri antiqui, alij fœm. Ceraunia.
cercina 92 A. Sic Græca ſcribunt exemplaria antiqui libri Circina.
ceremoniarum arcana 4 B.
cereris horreum 70 B.

ceres Sicula 36 A.
ceruorum conſideratio 66 B.
ceruos non habet Creta 52 A.
Chalazias gemma 112 A.
chalcedonis Smaragdi 61 B.
chalcidenſes 25 A.
chalcis 52 B.
chalcophthongos 112 B.
chalcoſmaragdi 62 A.
chaldai 110 A. 111 A. 142 A.
chalybes 58 B.
chamadracontes 87 A.
chamaleon 80 A. 95 B. 118 A.
chelonophagi 140 B.
cherſoneſus, ſeu Cherrhoneſus 50 B.
cherſydri 28 B. 87 A.
chimara mons 114 B.
chios inſula 50 B.
choaſpes 111 A. 113 A.
choatras mons 114 B.
chorſari 125 A. Cherſacos antiq. cod.
chryſe inſula 129 A.
chryſippus 114 A.
chryſoberylli 135 B.
chryſoceras 49 B. Antiqui lib. Ceras chryſeon.
chryſolampis gemma 97 A. Chryſopraſius Vet. cod. Camers.
chryſopraſos gem. 135 A.
chryſoroas 116 B.
cicada Rhegina & Locrenſes 29 B.
cicones gens 48 B. 127 A.
ciconia 118 B.
cilicia 112 B.
cilicina tentoria 104 B. Cilicia Vet. cod.
cilix, vnde Cilicia regio 113 A.
cimbricum bellum 31 B.
Cimmerij 63 B.
cineas 20 B.
cinnabaris 80 B. Sic apud Plin. in antiq. cod. Cinnaberim, & Cinnabalim.
cinnama 106 B.
cinnamolgi 106 A.
cinnamomum 96 A.
cinis in globos ſaxeos 72 B.
circai montes 28 B.
circe 27 A. 28 B.
circenſes ludi 95 A. 122 A.
cirta vrbs 81 A.
citharon 41 B.
clarus inſula 50 B.
claudia pudica 23 A.
claudius imperator 17 B. 29 A. 80 B. 106 A. 120 B.
clazomenij 48 B.
cleantes 116 A.
cleolaus 24 B.
cleopatra 86 B.
cliuus Pullius, & Vrbicus 7 A.
clypea 83 A.
coccum 73 B.
coitus auerſus 84 B.
colchi 60 B.
colophonij 50 B.
colorem mutantes animãtes 95 B. 96 A.
colubraria inſula 74 A.
columbaria inſula 32 B.
columna & ara Herculis 74 B. 124 B.
comitialis morbus 53 B. 67 A.
commagene 120 A.
comœdia vbi inuenta 36 A.
conceptionis indicium 13 B.
concha 138 A. 139 A.
copton & capton noſtra exemplaria 140 A. Plinius.
cor primum formatur in vtero 13 B.
cora 24 B. Strabo, Tacitus.
coraliachates 38 A. Coraloachates apud Plinium.
coralium 30 A.
coralius flu. 119 B.
coras 24 B.
corax 118 B.
corcyra 50 B.

corinthus 40 B.
corinthium mare 75 A.
cornelia Gracchorum 14 B.
cornelius Balbus 92 A.
cornelius Sylla 23 A.
corpilli gens 48 A.
corſica 32 B. *Corſicanus ager* 32 B.
cortina Phœbi 23 A.
corus Ventus 142 B.
corycus ˅*rbs* 113 B.
cos 41 F.
cottonara 140 B. *in antiquo codice erat, Quodtaonare peruenitur. Hermolaus in Plinium.*
coturnices 53 A.
Craſſus Marcus 124 A.
craſſus agelaſtus 15 A.
craſſus Publius Cenſor 122 B.
crateres Aetna 35 B.
crathis ſeu Cratheis flu. 27 A.
cres rex 51 A.
creta 38 A. 50 B.
crete nympha 51 A.
creticum mare 51 A. *Bellum* 18 A.
crito 36 A.
crocodilus 78 A. 101 A.
crocum ˅*bi plurimum & optimum* 35 B. 113 B.
crocuta monſtrum 86 A.
crœſus 21 A.
cronium mare 65 B.
crotonia 25 A.
crotonienſes 15 B. 25 A.
crunneſus 41 B.
cryſtallus 62 A. 68 B. 107 A. 134 A.
Cteſiphon ˅*rbs* 142 A.
Cullu 81 A. *Antiq. cod. Choulu, Hermolaus in Plinium, & Camers.*
cuma 26 A.
cumana Sibylla 26 B.
cuniculorum copia 74 B.
cupreſſus 52 A.
cuprum, metalli genus 134 B. *Spartianus in Antonino Caracalla.*
curetes gens 51 A.
curionum familia eloquens 21 B.
curius Dentatus 14 B.
Cyaneus lapis 62 A.
cyclades inſula 52 B.
cyclopes 36 A.
cydnus flu. 113 A.
cyllene mons 40 A.
cynamolgi 93 A. *Sic apud Strabonem & alios. at Vet. codex o pro a ſecũda ſyllaba.*
cynare herba 67 B.
cynethus inſula 53 A.
cynocephali 90 B. 92 B. 130 A.
cynodontes 14 B.
cynos-ſema 50 B.
cyprium mare 75 A.
cyprius Achates 38 B. *Cyprius Adamas* 134 B.
cypſelus 40 B.
cyrene 51 A. 88 B. 89 A B.
cyrenaica & Cyrenenſis regio 82 B.
cyrus fluuius 66 A.
cyrus rex Perſarum 20 B. (*Hic & Pyrrhus memoria, pro Cyrus, legitur. ˅ide Camertem*). 21 A. 137 B. 141 B.
cythera inſula 50 B. ˅*bi antiquorum cod. alter habet Cytherta, & abeſt pro abſunt.*

D

Daca pop. 58 B. *In antiquo libro Dacha. aliis Daa & Daha appellantur. quære Ariaca.*
dactyli Idæi 51 B. 52 A.
dædalus 24 B. 35 A. 51 B.
dalmatia 31 B.
dalmaticum mare 75 A.
damaſcum opp. 109 B.
danaë 24 A.
danubius 68 A.
daunij 24 B.
Debris opp. 91 A. *Hermolaus ĩ lib. 5. Plin.*

decemuiri 8 A.
delus inſula 52 B.
delphi 39 A.
delphicum oraculum 22 B.
delphinus Arionis, & de Delphinibus plura 39 B. 55 A. 101 B.
delphiramne 42 A.
delta locus 98 A. pro, ad Deltæ, verò, pag. 103 B. antiquus codex habet, addiatice, ſic, Aegyptium limitem, qui addiatice cacumen contendit.
democritus 33 A. 48 B.
demodamas 125 A.
denſelata pop. 48 A.
dentatum genus animalium 83 B.
dentatus Sicinius 19 B.
dentati nati 14 B.
dentes perpetui 14 B. 131 A.
dentium triplex ordo 131 B.
dentium in vtroque ſexu eundem non eſſe numerum 14 B.
deucalion 46 A. 53 A.
dextra ac ſiniſtra 106 B. 136 B.
Diana flu. 36 B.
diana dea, Epheſia, Cretenſis, Phidiaca, Suſiana, Scythica, Taurica 25 B. 42 A. 51 B. 115 A. 141 A.
dianæ primus cultus 40 A.
dictamus herba 67 A.
dictynnæus mons 51 B.
didyme 39 A.
didimæus Apollo 125 A.
dies ſex menſium 63 A.
digitiorum ſorores 25 A. Vetus codex Digitorum. at Diui hi appellantur Seruio in lib. 7. An. Annotauit Camers.
diluuium 45 B. 52 B.
dinocrates 104 A. 115 B.
diogenes Cynicus 15 A. 21 A.
diomedeæ aues 30 B. 31 A.
diomedes Aetolus 25 A. 26 A. 30 B. 31 B.
diomedes Thraciæ rex 48 B.
dionyſia inſula 54 A.
dionyſias lapis 112 A.
dionyſius tyrannus 22 B.
dioſcurias potius quam Dioſcorias 60 B.
dipſas 86 B.
dirce fons 41 B.
direum 124 A. Hermolaus in lib. 5. cap. 16. Plinij.
dis pater raptor Proſerpinæ 35 A.
Dodone & Dodonæus Iupiter 39 A.
dolabella 83 B.
dolonca gens 48 B.
dorylaus 117 A.
doriſcos locus 49 A.
doſiades 51 A.
Dracones 80 A. 94 A.
dracontias lapis 94 B.
drauo 70 A.
drepanum 142 B.
Dyris mons 78 B.

E

Eale fera 131 A.
Ebenum. quære Hebenum.
ebrietati reſiſtens lapis 112 A.
ebuſus inſula 74 A.
Echites gemma 112 A.
Edonij pop. 44 A.
Elephantes 68 B. 77 B. 84 B. 128 A.
elephantiæ ſerpentes 87 A.
eligea vrbs 110 A. Elegea in antiquo lib. Elegia apud Ptolemæum.
eliſa ſeu Eliſſa, Dido 83 B. ſic variè ſcriptum inuenio hoc nomen.
elmonias aqua 52 B.
elongoſine 110 B. Elegos & Egelos in antiquis libris.
eloquentes 21 B.
Emathiæ 44 A. B. 45 B.
emathius, ſeu Emathus 45 B.
embolimi dies 10 A.
Engadda 109 B. Engeda & Engela. vet

codices.
enhydris 101 B.
ennenſis campus non Aetnenſis in antiquis libris ab Enna Vrbe non Aetna monte Siciliæ 36 A.
ennij ſtatua 22 B.
Epaphus 76 B.
epheſus 115 A B.
ephorus 116 A.
epidaurus 40 A.
epiri fons 39 A.
epirota 44 B. Epiroticum bellum 80 B.
Equæ vento concipientes 73 B. 122 B.
equarum libido vt extinguatur 122 A.
equi Cappadociæ 120 B.
equorum conſideratio 84 B. 120 B.
equorum ſepulchra 121 A.
equos oderunt cameli 125 B.
Ericuſa 39 A.
eridanus 28 A.
eriphyle 26 B.
erycina Venus 83 A.
erymanthus 40 B.
erythræa inſula 74 B. ἐρύθεια.
erythræa Sibylla 26 B.
erythræum mare 104 B.
erythras 104 B.
eryx 35 B.
Eſſeni pop. 109 A.
eſſedones 60 A. 125 B.
Eteſiæ venti 62 A. 127 A.
Euander 5 A. 24 B. 40 A.
eubœa & Eubœnſes 26 A. 42 A. 53 B.
eulæum flumen 105 A.
euonymos 39 A.
eupatoria vrbs. 120 A.
euphorbia herba 77 B.
euphrates 61 A. 110 A. 142 A.
eupirides poeta 46 B.
euripus 53 B. 55 A.
eurotas fluuius 40 A.
euthymenes 18 A.
eutychide 11 B.
Exampæus fons 58 A.
euxinus pontus 75 B.

F

Fagutalis lacus 7 A.
famen herba prohibens 52 A.
falernum 69 B.
faliſca. quare Phaliſca.
faſces ſummiſsi 22 B.
fauos vrſi appetunt 81 B.
fauſta quædam quatergeminos vno partu edidit 11 B.
fauſtulus 6 A.
Febri medetur caro ceruina 67 B.
februarius inferis ſacer 9 B.
felix quis 23 A.
feretrius Iupiter 6 B.
ferro quæ amputari non ſuſtinent 108 B.
fertilis terra 83 A.
ferula miranda 143 B.
feſcennium 24 B.
Fiber plurimus in Ponto 57 B.
ficus Aegyptia & Indica 103 A. 133 A.
fidena 26 A.
Flaccus Lucius 18 A.
flaminius 34 A.
flauiopolis 50 A.
fluuij mira natura 42 A. Aurei 117 A.
Fæminarum cadauera quomodo natent 18 B.
fæminæ vbi imperent 129 A.
fæminæ quàm mares peſtilentiores 87 A.
fæminæ communes 72 B. 92 B.
fæminas Eſſæi fugiunt 109 A.
fæminæ vbi ſemel tantum pariunt 130 A.
fæminæ quinquennes pariunt 130 B.
fæminæ quandiu fæcundæ 12 B.
fæminei fætus indicium 13 B.

fons colorem ouium mutans 104 B.
fontes miri 33 B. 37 A B. 39 A. 40 B. 41 B. 91 B. 104 B.
fonteius Conſul 19 A. *Pompeius in antiq. libro.*
formia vrbs 27 B.
formicæ ingentes 95 B.
fortes viri 19 B.
fortunatæ inſulæ 74 A. 143 B.
Fratres ſeptem 78 B.
fretum 38 B. 76 B. 78 B. 65 A.
fruges vbi repertæ 52 A.
Fucinus lacus 24 B. 28 B.
fuluius Flaccus 23 A.
furti deprehenſio 34 A.

G

Gabbara, qui & Gabarus 17 B.
gabij 25 A.
gades 74 B. 142 B.
gadir 74 B.
gaditanum fretum 65 A. 74 B.
gagates lapis 72 B. 133 B.
galactites lapis 39 A.
galatia 119 A. 121 B.
galactò, Galathio, Galatio, Galacto ſcribitur 25 A.
galli & Gallia 25 B. 70 A. 127 A.
gallicum mare 75 A B.
gallinaceus 85 A.
gallus Pompeius 7 B.
gamphaſantes 97 B.
gangarides pop. 128 A.
ganges 127 B.
garamana 92 A.
garamantes 88 A. 91 A.
garamantum rex & canes 59 B.
gaulos inſula 92 A. *Sic appellatur hæc Stephano, quam antiqui libri Gauleon & Galloen nominant.*
Geloni pop. 58 A.
gelonium ſtagnum 37 A.
geneſara lacus 108 A.
gentes monſtroſæ 93 B.
geraſtos 53 B.
gerania vrbs 49 A. *Plinius libr. 4. cap. 11.*
germania 67 B. 68 A.
germanicus Cæſar 69 A. 100 B.
georgi pop. 60 A.
geryon 74 B.
geſglitron, & Geſſelitron, & Geſclitron 61 A. 74. *Plinius.*
geſglithron, Geſſelithron, & Geſclitron 61 A. *Plinius.*
geta 48 B.
Gigantum cum dijs pugna 45 A.
Glauci oculi noctu vident 58 B.
gleſſaria inſula 68 B.
gleſſum 68 B.
gloſſopetra 112 A.
Gnoſſos & Gnoſsij 51 A. 52 A.
Gomorrum opp. 109 A.
gorgadum inſularum, Gorgades inſulæ, & vltra Gorgadas, rectè habuerunt antiqui libri, pag. 143 A. *pro Gorgonum, Gorgones, Gorgonas, quomodo legit interpres, vt ſint Gorgades, inſulæ: Gorgones, Meduſa, & alia monſtra earum inſularũ. Sic putamus Plinium etiã ſcripſiſſe, & Pomponium Melam, vbi pro Gorgones quædam exemplaria antiqua ſcribunt Dorcades.*
gorgia 30 A.
gorgones monſtra 143 A.
gortyna 51 A B.
gracchi 14 A.
græci vrbe pulſi 22 B.
græcia 41 A.
græcia vites & arbores 129 B.
græcorum annus 10 A.
græcorum naufragium 54 A

graucaſus. quære Caucaſus
grues 49 A.
gryphes aues 61 A.
guttallus 68 A. *Guthalus* vet. cod. Plin.
Gymnoſophiſtæ 129 B.

H

Habudes 72 A.
hæmatites 97 A.
hæmorrhois 87 A.
haleſus 24 B.
halys flu. 120 B.
hammanientes 91 A.
Hebenum 133 B. 134 A. *quod Ebenum alij ſcribunt.*
hebrus 48 A.
hecatæus 116 A.
hecuba 50 B.
helenes ſidus 12 B.
helicon 41 B.
heliotropion gemma 87 B.
heliu trapeza 93 B.
hellas 41 A.
hellen 43 A.
helleſpontus 50 A. 55 A.
helleſponticum mare 73 B.
heneti, Veneti 120 A.
heniochi pop. 60 B. 124 B. *Illic tamen habet antiquus lib. cuius oras hinc inde Bateni & Oxiſtacæ accolunt.*
hephaſtia vrbs 54 B. 115 A.
hephaſtiæ inſulæ 38 B.
heraclea 119 B. 124 B.
heraclidæ 25 A.
heraclitus 15 A. 116 A.
herbatica animalia 86 A. *Flauius Vopiſcus in Probi vita.*
herbeſſus 36 B. *l. pror. antiq. liber.*
hercules 4 B. 7 B. 13 A. 17 B. 24 A. 29 B. 33 A. 40 B. 41 B. 47 A. 74 B. 78 A. 80 B. 98 A. 119 A. 124 B. 129 A. 137 B.
herculis columna 74 B. *Aræ*, 124 B.
hercynia ſylua 68 A.
herctum 25 B.
hermandus flu. 139 B. *Erimantus. vet. cod. Plin. lib. 6. cap. 23.*
hermias puer quidam 56 B.
hermione 45 A.
hermus flu. 117 A.
herodotus 116 A.
heroſtratus 115 B.
heſiodi mors 117 B.
heſperidum horti & inſulæ 76 B. 143 B.
heſperion ceras 143 A.
hexacontalitos 97 B.
Hiarbas ſeu Iarbas 83 B. *Sic appellatur Virgilio. in antiquis tamen codicibus, miror, quod Iapum, Tapon, & Iapus eſſet pro illo Iarbas. Annotauit Camers, qui Lapon etiam pro illo Iapon legerat. Iarbo quoque pro Iarba habet vetus codex in epiſtola Didonis ad Aeneam apud Ouidium.*
hibernia, ſeu Ibernia 70 B.
hiera inſula 38 B.
hiericus 108 A.
hieroſolyma 108 A. *hæc & Hiericus aliter ſuis ſcribuntur.*
himantopodes 98 A.
himereus flu. 36 B.
hinnulus 67 B.
hippocrene fons 42 A.
hippomanes 122 B.
hipponax 116 A.
hippones Diarrhytus & Regius, & hipponenſes 56 A. 83 A.
hippopodes 66 A.
hippopotamus 78 A. 102 A.
hippurus portus 137 A.
hircini ſanguinis vis 134 B.
hircius & Panſa 8 B.
hirundo 50 A.
hirpi 28 A.
hiſpania 73 B.

hiſtorici

hiſtorici Aſiatici 116 A.
Homeri patria 117 A. mors 117 A. tumulus 52 B.
homeri Ilias 17 B.
homerus operi ſuo verſus Sibyllinos inſeruit 26 B.
homines in Nilo parui 101 B.
homines maximi 45 A. 129 B.
homines lupi 58 A.
homines ſacrificantur 70 A.
hominis generatio 12 A. forma 16 B. 17 A B. Longitudo 17 B.
hominis excrementum 64 B.
hominum monſtra 130 A.
homo microcoſmos 18 B.
Hyacinthizontes 135 B.
hyacinthus 96 B.
hyæna 85 A.
hyænium 85 B.
hydreum 140 A.
hydri marini 140 A.
hydropici 73 A.
hyems ſempiterna 61 A.
hylas 119 A.
hymettus mons 41 A.
hypanis 57 B.
hypaſis 128 A. Hypanis antiq. codex.
hyperborei 62 B. 127 A.
hypnale ſerpens 86 B.
hyrcani pop. 64 A.
hyrcanus ſaltus 141 B.
hyſtrix 96 A.
hytanis 140 A.

I

Iaculi ſerpentes 86 B.
ianiculum 24 A.
ianuarius menſis 9 B.
iapon quare Hiarbas.
iapyges & Iapyx 24 B.
iaſon 24 B. 58 B.
iaſon Lycius 59 B.
iaſſus 56 B. Hanc vrbem eſſe non Babylonia ſed Caria probat Hermolaus in Plinium. Vide Camertem.
iaxartes flu. 125 A.
Iberi gens 35 A.
ibericus ſinus 75 A.
iberus flu. 74 A.
ibis auis 102 B.
Icarium mare 75 A.
icarius mons 41 A.
icaros inſula 54 A. vbi pro Sporadibus, habet antiquus lib. Strophadibus, cum vna Cycladum eſſe dicatur.
icarus fluuius 66 A. Dalierum & Dalerum habent antiqui codices pro Icarũ.
ichnuſa inſula 33 A.
ichthiophagi 140 A. 143 A.
icoſium vrbs 80 B.
Ida 51 B.
idæi Dactyli 51 B. 52 A.
idumæa 107 B.
Ignem timent leones 85 A.
ignis miracula 28 A. 37 B.
Ilia 6 A.
ilias Homeri in nuce 19 B.
ilienſes 33 A. 35 A. 117 B.
ilium 53 B. 117 B.
illyris 31 B. 44 A.
ilua 32 A. nomen diſſyllabum Vergilio.
Imaus mons 114 B.
impar numerus 9 B.
Inachus flu. 40 A.
inarime 32 B.
india 66 A. 127 A. 140 A B.
india gemma 164 A. Nemora 133 A.
indiæ nauigatio 140 A.
indici canes 59 B.
indiges 26 A.
indus fluuius 127 B.
inferorum cultores 97 B.
inferum mare 75 A.
ingenia Aſiatica 116 A.
ino 41 A.

inſula Vulcania 38 B.
intercalatio 9 B.10 A B.
Iolaus 13 A. 33 A.
iolenſes 13 A.
io 24 A.
ion 113 A.
iones 25 A.
ionia 24 A.116 B.
ionium mare 75 B.
ioppe opp. 107 B.
iordanis amnis 108 A.
ios inſula 52 B.
Iphiclus 15 A.
iphitus Elêus 7 B. Sic antiquorũ librorũ alter, itaq; legi debere probabunt Strabo, Euſebius, Pauſanias & alij. Eleus autem, ex Elide, loco ſeu regione.
Iris gemma 107 A.
Iſmarus mons 39 A.
iſmenus flu. 41 B.
iſsicum mare 113 A.
iſter flu. 57 A. aliàs Hiſter.
iſthmos 40 B.50 A.
Italia deſcribitur 25 B.26 B.27 A B.
ithaceſia 32 B.
Iuba, in indice auctorum.
iudaea 108 A.
iuniperus arbor 133 A.
iuno moneta 6 B. Argiua 24 B. Hera 25 B.
iunonia Carthago 83 B.
iunonia inſula 144 A.
iupiter Feretrius 6 B. Olympicus 45 B. Elêus 46 A. Caſius 107 B. Corycius 113 B. Tarpeius 122 A. Belus 142. ſepultus in Creta 51 B.

L

Lacerti 87 A.144 A.
lacinium 27 B.
laconia 39 B.
laconici ſmaragdi 61 B.
lacus miranda natura 37 B.93 B.110 B.
lacus Agrigentinus 37 B.
lacus Fagutalis 7 A.
lacus Tiberiadis 108 A.
ladas velox 18 B.
ladon 40 B.
laeſtrigones 27 B.36 A.
lagia inſula 53 A.
lais 36 A.
laodice 16 B.
lapidarij campi 24 A.
lapides pretioſi 52 A.54 A.57 B.69 B.72 B.74 A.87 B.89 A.91 A. 96 B.106 A.111 A B.112 A B. 134 A B.135 A B.
lapis ex vrina 29 B.
lapitha 43 B.
lapon. quare Hiarbas.
lares 7 A.
lariſſa 42 A.43 B.
laſer 89 B.91 A.
lathyrus 94 A.
latinus 26 A.
latona dea 55 A.
latrones detecti 22 A.
latium 24 A.26 B.
lauinia 26 A.
lauinium 26 A. Lauiniorum annus 8 B.
laurentes 6 B.
laurus 118 B. Laurea ſylua 129 B.
Leleges 42 A.
lemnij, & Lemnos inſula 54 B.
leones Africi 83 B. Leones degeneres 65 A.
leonum clementia 84 A.
leonum ſpectaculum Romae primũ 85 A.
leontophoni beſtia 85 A.
leopardi 65 A.84 A.
lepidi 11 A.16 A.
lepta acra 142 B.
leptis magna 83 A.
leſbij 26 B.
lethaeus amnis 51 B.

lethon flu. 90 A.
leucoſia inſula 25 B.
leucrocota 131 A. Sic in antiq. cod. Leucrocuta apud Plin. lib. 8. cap. 21.
leuctra vrbs 39 B. Leuctra Strabo & alij, plurali etiam numero.
Liber pater, qui & Bacchus 22 A. 41 B. 47 A. 54 A. 109 B. 124 B. 127 B. 129 A. 137 B.
libethrus fons 44 A.
liburni 31 B.
libya 76 B.
libycum mare 75 B. 76 B.
libye fœminina 76 B.
libyſſa locus 119 A.
liguria, & Ligures 24 A. 32 B.
liguſticum mare 30 A.
lilybæum 34 B. Lilybetana ſpecula 19 A.
lipara 38 B.
literarum pretium 22 A. B.
litera in Latium à Pelaſgis 24 B.
literas quaternas ſimul dictans 20 B.
liuia Auguſta 62 B.
lix, Lixa, Lixus confunduntur in noſtris codicibus 78 A. Vide Hermolaum in Plin.
Locrenſes & Locri 25 B. 27 B. 29 B. 33 A.
locuſtis viſitantes 93 B.
lollia Paulina 139 A.
longa Alba 26 A.
lotophagi pop. 88 B.
Lucæ boues 80 B.
lucania 80 B.
L. Scipio 20 B.
L. Sicinius Dentatus 19 B.
L. Plotius 123 A.
lucrinus lacus 56 A.
lucullus 65 B.
ludi quinquennales 40 B.
luna 9 A. 76 A. 90 B. 112 A.
lupi ex hominibus 58 A.
lupi ceruarij 29 A.
lupi Aethiopici 96 A.
lupos non habet Creta 52 A. De lupis plura. pag. 29 A.
luſitania 73 B. 74 A.
Lycabethus 41 A.
lycæus mons 40 A.
lycaon 95 B.
lycaonia 116 B.
lychnites 135 A.
lycia & Lycij 114 B. 115 A.
lyctij gens 25 A.
lycus flu. 119 B. 120 B.
lydi & Lydia 24 B.
lygdamus 15 A.
lygea 25 A.
lygos 49 B.
lynces 29 B. 84 B.
lyncurion 29 B.
lyris 26 B.
lyſander 22 A.
lyſimachus 59 B.

M

Macaroneſus, Creta 51 A.
macedo 45 B.
macedonia 43. 44. 45. 46. 47.
macrobij 55 A. 93 B.
mæander 116 B.
mænalus mons 40 A.
mæotis 55 A. 75 A. Mæoticus lacus 114 A.
magi 112 A. 141 B.
magica ſcientia 85 B.
magneſia regio 44 A.
magnes lapis 134 B.
malachus inſula 142 B. Malichus in vet. cod.
maleus mons 123 B.

mandragora 82 A.
manticora fera 131 B.
mantuanum carmen, Virgilij 123 A.
manuum ratio 18 B.
marathon campus 41 B.
marcius rex 7 A.88 B.
M. Agrippa 14 A.
M. Fuluius Flaccus 23 A.
M. Lollius 139 B.
M. Lucullus 65 B.
M. Marcellus 20 B.
M. Sergius 19 B.
mare habet diuerſa nomina 74 B. 142 A. Britannicum 71 A. ſuperum, inferum 27 A. Rubrum 104 B. 140 B. mortuum 65 B.
maris mediterranei ſinus. quære ſinus.
mare pigrum & concretum 72 A.
mare hauſtu dulce 85 B.
margarita 136 A. 138 B.
margiana regio 124 A.
mariandynus ſinus 119 B.
marius 31 B. 32 B. 88 A.
marmor 54 A. 81 A. 138 B.
maronia regio 48 B.
marſi pop. 28 A.
marſyas 24 B.
maſculini fœtus inditium 13 B.
maſiniſſa ſeu Maſaniſſa 13 A.
maſſada 109 B.
maſſageta 65 B. 125 B.
maſſilia 31 B.
maſtuſia 50 B.
mauri & Mauritania 74 B. 78 A B.
maxilla ſuperior mota 101 A.
mazacha 120 B.
Meconites 112 B.
medea 28 B.
medi 60 B. 110 B. 112 B. 123 A. 141 B.
medica arbor 123 A.
medici ſmaragdi 61 B.
meditum oleum 70 B.
mediterranea maria 65 A. 75 A.
megalis 5 A.
megarenſis ſinus 40 B.
megaſthenes 127 A.
mel arundineum 133 A.
mel optimum 41 A.
melancoryphi 69 B.
melanis 54 B. antiq. liber Menalida ſcribebat, ſicut in Plinio inuenerat Hermolaus.
melas flu. & ſinus 50 A. 117 A.
melibœa 44 A.
melita 120 B.
melopos arbor 89 A.
melos inſula 54 B.
memnoniæ aues 117 B.
memnonis regia 103 B. ſepulchrum 117 B.
memoria inſignis 20 B.
memphis vrbs 100 B. Inde memphitici 101 A.
menelaus 97 A.
meninx 88 A. Sic legit Camers ex Strabone & Plinio & alijs: at Mene in noſtris exemplarib.
menogenes 16 B.
menſes Romani 8 B.
menſtrua 12 A.
mercurij promontorium 82 A.
mercurius 33 A.
merula auis 40 B.
meſopotamij & Meſopotamia 110 A. 142 A.
meſſala Cenſorius 16 B.
meſſala Coruinus 21 A.
meſſana opp. 35 A.
meſſapia 25 B.
meſſapus 25 B.
metella in Britannia 90.
metapontum 25 A B.
metaurum 25 B.
metellorum pietas 22 B.
metellus Creticus 18 A.

Index.

methone opp. 44 A. 46 B.
methymnaus Arion 39 B.
methymnus 13 A. In antiquis libr. Mationanus in Plinij naturali historia Methymathnus. Vide Camertem. Habebant autem noſtra exemplaria hunc à patre Maſiniſſa genitum fuiſſe anno ſexto & ſeptuageſimo ætatis, vt Catonis numerus annorum ſit maior, quod mihi ſignificare illud, exacto, videtur ita recte habere.
metrodorus philoſophus 21 A.
Mileſij 120 A.
miletus vrbs 116 B.
milo Crotoniates 15 B.
milo mons 130 A. Plinius libr. 7. cap. 2.
mimas mons 117 A.
mimnermus poëta 116 A.
minerua 54 A. 72 B. apud Gnoſſios culta 52 A.
minium 73 B.
minoia inſula Parus 54 A.
minos 24 B. 54 A.
minturnenſes paludes 88 A.
miſenus 25 B.
mithridates 20 B. 60 B. 65 B. 120 A. 134 A.
mithridax 111 A.
Mæſi 48 B. 70 B. 116 B. Sic ſcribunt antiqui libri, alij Myſi & Myſia.
molochites gemma 107 A.
moloſſi 39 A.
moneta Iuno 6 B.
monóceros fera 131 B.
monóſceli 130 A.
monſtroſæ gentes 94 A.
morimoruſſa 65 B. Antiqui libri Mourim maruſam, & mari moruſcam Plinius.
mors vbi accerſitur 63 A.
morum humanorum conſyderatio 21 B.
moſchi gens 60 B.
moſilicum promontorium 142 B. antiqui libri a pro o Maſſilicum: alij Moſylicum. Vide Hermolaum in Plinium.
Mugonia porta 7 A. Feſtus Pompeius.
mulier tricies enixa 11 B. quare fœmina.
mundi natalis 100 A.
mundus animal 76 A.
mundi conuerſionis deprehenſio 103 B.
murinus odor 80 A.
muſica 51 B. 56 A. 121 B.
muſtela 90 A.
muzirum emporium 140 B. Zimarim vet. cod.
Myagrus 5 B.
myconus 54 A.
mygdonia 44 A. 119 A. 116 B.
myrmecites 112 B.
myrrha 105 B.
myrrhites 111 A.
myrtoum mare 75 B.
myſcellus Achæus 25 A.
myſia. quare Mæſi.

N

Nabis fera 95 A.
naraconſtoma 57 A. Sic antiqui lib. & Arrianus in periplo & alij, pro Naracuſtoma.
narbonenſis prouincia 31 B.
narity 25 B.
naſamones pop. 88 B. 91 A.
naſamonites lapis 88 B.
naſica optimus 21 B.
nauigationes in Arabiam, Indiam, &c. 140 A.
nauis in ſcopulum mutata 50 B.
naulochus 24 A.
naxus 35 A. 54 A.
Neapolis 25 A.
nebrodes 35 B.

neocaſarea 120 B.
neptunius mons 35 B.
nero imp. 69 A.
nero alius 11 B.
neruorum vis 15 B.
neſtus flu. 48 A.
neuri pop. 58 A.
Nicomedes 121 B.
nicomedia 119 A.
nicoſtrate 5 A.
nigris fluuius 82 B. 92 B. 98 B.
nilus & Nilides lacus 11 B. 39 B. 60 A. 92 B. 98 A. 110 A.
niobe 117 A.
niphates mons 114 B.
niuaria inſula 144 A.
Noctua nulla in Creta 52 A.
nola 26 A.
nomades 60 A. 81 A. 92 B.
nora & Norax 33 A.
noricus ager 70 A.
nothi elephantes 78 B.
Nubendi mirus ritus 48 A.
numa rex 6 B.
numerus impar 7 B.
numicus flu. 26 A.
numidia 81 A.
Nyſa vrbs 129 A.

O

obliuionis fluuius 90 A.
Ocea. quare Tripolin.
oceanus, & eius aſtus 74 B. 75 B. Oceanique appellationes variæ 64 A. 65 A. 75 B. 126 A.
ocelus portus 140 B.
oculis quaternis homines 93 A.
Odores 122 B.
odore viuentia 130 A.
odorati calami 134 A.
Oenſes 92 A. Sic arbitratur ſcribendum Hermolaus. antiquus tamen codex O-cenſibus habet. quare Tripolin.
oenotri pop. 25 B.
ogygius 52 B.
Olbia vrbs 13 A.
oleum Medicum 70 B.
oliſipo 73 B. Sic antiqui codices, & quæ in ipſo Oliſipone vidimus antiquiſſima inſcripta marmora, non Olixippo, neque Vlyſſippo, vt imperite ſcribitur apud Plinium & alios, propter ridiculas illas fabulas de Vlixe, quem etiam Vlyſſem vocant.
olympias Alexādri magni mater 47 A.
olympias quatuor anni 7 B.
olympicum certamen 7 B.
olympus mons 43 B. oppidum 115 A.
Ombrion inſula 143 B.
Onagri 86 A.
oneſicritus Macedo 136 A.
Oona 66 A.
ophiophagi 106 B.
opima ſpolia 6 B.
opuntius ſinus 42 A.
opus equus 122 A.
Oratores 21 B.
orcades 72 A.
oreſtes 25 B. 44 B.
oreſtida gens 44 B.
orodes 124 A.
orpheus 48 B.
ὄρτυγες, coturnices 53 A.
ortygia inſula 53 A.
ortygometra 53 B.
Oſſa mons 43 B.
oſſibus concretis nati 15 A. & oſſibus ſine medullis 15 B.
oſtracina 107 B.
oſiris 103 B.
Othryades 40 A.
othrys mons 43 B.
Oxus flu. 64 A. 66 A.

oxyſtaga 124 B: antiq. cod. c pro g.

P

Pachynus 34 A.
pactolus flu. 116 B.
pactye 50 A.
padus flu. 27 B. Inde Padanea ſylua 69 A.
paeantides lapis 47 B.
paederotes gemma 107 A.
paeonia 44 B.
paeſtum 25 A.
paeſtana valles 27 A.
palaemon 41 A.
palatium vnde dictum 5 B. 40 A.
pale 6 A.
palearum caſſa 135 A.
palibotra 128 B. Palimbothra apud Ptol. Arrianum &c.
palinurus 25 B.
palladium 26 A.
pallanteum opp. 5 B. 40 A.
palma Aegyptia & alia 103 A. 107 B. 109 A. 133 A.
pamphagi 93 A.
panchaia 106 A. Sic Virgilius. Antiq. codex Pancheam vocat.
pamphylia 113 A.
panda opp. 124 B.
pandaea gens 129 A.
pandana porta 5 B.
pandataria 32 A.
paneas fons 108 A. Sic ſcribebant antiqui libri, qui apud Plinium vulgo legitur Peneas. πανιάδα etiam vrbem ad Iordani fontes memorat Ioſephus libro XVIII antiquitatis Iudaicae.
pangaeus mons 48 A.
pannonia 70 A.
panſa 8 B.
pantera 64 B.
paphlagonia 119 B.
papinius 106 A. quaere Plautius.
papyrus 92 B.
papyraceae naues 136 A.
paralleli 110 B.
pardalianches gramen 64 B. Pardalianches autem & Pardalianchem habebant libri noſtri 64 B.
pardi 65 A.
parentum viſceribus qui veſcuntur 129 B.
pariedri dicit Camers ſe reſtituiſſe pag. 120 A. vbi Vet. Cod. Panidri.
parilia 6 B.
parnaſus 39 A.
paropaniſus 65 B. 114 B. Sic etiam antiqui lib. Varie tamen ſcriptum legitur hoc nomen.
paros inſula 54 A.
pars quem gradum nunc vulgo dicunt Aſtrologi 99 B. 110 A.
parthenius portus 24 B.
parthenope 25 A.
parthi & Parthia 111 A. 141 A B. 142 A.
parthus varij 11 B. 14 A B.
paſſargada 141 B. Sic Camers & Hermolaus ex Stephano, Plinio, Strabone & alijs. at antiqui libri Phydarſaci & Phidaſarchida habebant.
pataunium 25 A.
paterculus 23 A.
patrae opp. 39 B.
paulina 139 B.
paulinus Suetonius 78 B.
Pegaſus 96 A.
pelaſgi 24 A B.
pelaſgicon Argos 43 A.

peleus 43 B.
pelion mons 43 B.
peloponneſus 41 A. 46 A. *Peloponneſi*, & *Peloponnenſes* 40 A.
pelopida 24 B.
pelops 7 B.
pelorias 34 A. *Vnde Peloritana ora* 35 A.
peluſium 103 A. 104 B. 112 B. *Hinc Peluſiacum oſtium* 104 B.
peneas. quare Paneas.
peneus flu. 43 B.
perdiccas Macedo 46 A B.
perdices 42 B. 43 A.
pergameni gens 90 A.
perſa, & perſis 111 B. 125 A. 140 A. 141 A.
perſeus 78 A. 104 B.
perſicus ſinus 141 A.
peruſinum bellum 11 A.
peßinuntia Cybele 21 B.
petilia 21 A.
petrenſium ſtagnum 87 B.
peuce 57 A.
peucetia, & Peucetius 25 B.
Phalacrum 50 B. *vbi & Phalaurio &* *Phalario, & Phalantio legitur. Vide Camertem.*
phalangium 52 A.
phalery 24 B.
phalerius Argiuus 24 B. *qui in antiq. lib. Faleſus ſcribitur.*
phaliſca ſeu Faliſca, & Faliſci 24 B. 28 A.
paneſy pop. 66 B.
pharos & phari 104 A.
pharſalici campi 43 B. *bellum* 100 A.
pharuſi 93 A.
phaſis 60 B. 67 B.
phiala fons 99 B. *Phialus antiq. cod.*
phidiaca Diana 42 A.
philadelphia 109 B.
philadelphus 127 B.
philani fratres 83 A. 88 B.
philippenſis proſcriptio 11 A.
philippides quidam 19 A.
philippus Macedo 44 A. 46 B.
philoctetes 21 A. 44 A.
philonides 19 A.
phlegra, & Phlegrai campi 27 A. 45 A.
phlegites gemma 112 B.
phoca 57 A.
phocenſes 24 B. 31 B.
phœnices ſeu Pœni pop. 83 B.
phœnicium mare 75 A.
phœnicuſa 39 A.
phœnix auis 105 B.
phœnix vir 113 A.
phrygia 116 A.
phthia 43 B.
phycus 82 B.
phyſeteres 132 A.
phyſici 76 A.
Pieria 43 A. 44 A.
pietatis exempla 22 B. 36 A.
pigmentum 80 B.
pindarus poëta 22 A. 46 B.
pindus 39 A. 43 B.
pinus 69 A.
piorum campus 6 A.
piperis genera, & arbores 135 A.
piſa 24 B.
piſces ſine oßibus 58 A.
piſcibus ſolis qui aluntur 129 B. 140 A.
piſidia 116 B. 120 A.
pitane 40 A.
pittacus 116 A.
Plancus 16 B. *Plancius etiam quidam libri.*
planaſia 32 A.
platani folium 41 A.
plato 22 B.

plautius 116. *Plautianus vocatur in conſulum catalogo anno vrbis 788. Habent autem antiqui codices, Plautio itaq; & Sextio Papinio conſulib.*
plenilunia grauidis moleſta 13 B.
plocamus 136 B.
plotius & Plancius ſcribitur 123 A. *vbi non bis conſulem, ſed bis conſulis legit Camers. Plinius lib.*13.*cap.*3.
Pœni 74 B.
poëtæ Aſiatici 116 A.
polycrates rex 106 B.
polyden & Polydem ſcriptum inuenio 24 A.
polydorus 49 A.
polyhiſtor 1 B, *& in Vineti epiſtola.*
polymneſtor puer 19 A.
polypus 95 B.
pompeij vrbs 24 A.
pompeiopolis 114 A. 120 A.
pompeius Gallus 7 B.
pompeius Magnus 16 B. 22 A. 65 B. 95 A. 107 B. 114 A. 120 A. 134 A.
pomponius poëta 15 A.
pomum mirum 109 A.
pomona copioſa 72 B.
pontus Euxinus 57 A B. 65. A. 70 B. 119 B.
ponticæ gemma 57 B. *Pontica herba* 70 B.
porcia gens 21 B.
porphyris 50 B.
porricia 37 B.
porta Armeniæ & alia 114 B. 125 B.
poſidêum 104 A.
poſidonius 22 A.
potitij 5 A.
Præcentoriæ tibia 37 A.
præneſta 25 A. *Præneſtinus* 25 A.
praſia gens 128 B. 136 B.
preſter 87 A.
priantes gens 48 A. *Briantes Herodotus.*
priapus vrbs 55 A.
priene 116 B.
primitiæ frugum 63 B.
prochyta 32 A.
proconeſia ancilla 13 A.
proconneſi marmor 121 A. *ſcripti libri Proconenſis, etiam vnico n.*
promontoria varia 82 A.
propontis 49 B. 75 B.
proſæ orationis diſciplinæ inuentor 117 A.
proſerpinæ raptus 36 A.
proteſilai delubrum 50 B.
pruſias rex 119 B. *Pruſiæ filius* 14 B.
pſamate fons 41 B.
pſeudoſtoma 57 A.
pſittacus auis 152 B.
pſylli pop. 88 A.
Pteropheron 61. A. 62 B.
ptolemæus Iubæ pater 78 B. *tertius* 90 A. *Lathyrus* 94 A.
Publius. quære Silius.
pudor in homine 18 B.
puerpera quædam 22 B.
punica bella 8 A.
purpura 81 A.
puſio & Secundilla mire proceri 17 B.
Pyſta, id eſt, pugil Byzantius 16 A.
pygmæi 49 A. 129 A.
pylæ. quære Porta.
pylij 25 A.
pyramides Aegypti 104 A.
pyrites 112 A. *Plinius.*
pyropus 74 A.
pyrpole inſula 53 A. *vbi i pro o legerat Hermolaus, vt in cap.*12.*lib* 4. *Plinij.*
pyrrhiche & Pyrrhichus 51 A.
pyrrhus rex Epiri 38 A.
pythagoras 54 B. *Eſt & in indice auctorũ.*
pythonis Come 118 B.

Q

Quinquennales ludi 40 B.
quintius Titus 119 B.
Q. Verannius 7 B.

quirinalis collis 6 B.

R

Rachia 137 A. Tracia antiq. cod.
raphana 109 B. Sic legunt apud Plin. ſed Raphanea apud Stephanum.
ratumena 122 A. Sic apud Plinium ſcribunt. at Ratimanam & Ratumanuum habent libri antiqui.
rauraci 57 A.
Reatinus ager 27 B.
regia 6. B.
regius Hippo. 83 A.
renus, ſeu Rhenus 68 A.
rex quis in Taprobana inſula 137 B.
in Habudibus inſulu 72 A.
rex canis 93 A.
rex vnoculus 93 A.
Rhatia ſeu Ratia 70 A.
rhea Syluia 6 A.
rhegini & Rhegium 25 A. 27 A. B. 35 A.
rheſus flu. 119 B.
rhinoceros 84. B. 35 A.
rhiphai & Riphaum iugũ 61 A. 65 B.
rhodanus ſeu Rodanus flu. 31 B.
rhodope 44 B.
rhodos inſula 54 B.
rhœtêum littus 117 B.
rhome mulier 4 A.
Roma 4 A. 6 A. 7 A.
romanus annus 8 B.
romulus 6 A. B. 7 A.
rotarum ſtrepitus 85 A.
Rubeas ſeu Rhubeas 85 A.
rubrius hiſtrio 16 B.
rubrum mare 141 A.
ructus exemplum 15 A.

S

Sabai 105 A.
ſabini 5 A.
ſabrata. Vide Tripolin.
ſaca ſeu Sacca 125 B.
ſacra via 7 A.
ſacri homines 63 B. 105 A.
ſacrificium mirandum 28 A. 37 B.
ſadanus inſula 142 B. Adanum appellant antiq. codices.
ſagaris 25 A.
ſagda gemma 111 A. Sagada in vet. cod.
ſagittæ ictus mirabilis 44 A.
ſal & ſalina 36 B.
ſal foſſile 73 B. 91 A.
ſale domus extructa 91 A.
ſala opp. flu. 77 A.
ſalamia 18 A. Ita hic ſe legiſſe monuit Hermolaus, tanq̄ ſit Salamia nomen illius filij Euthymenis: ſed Salamina obliquo caſu primæ inflexionis in cap. 16. lib. 7. Plinij. Habet autem non Salamiam antiquus liber, ſed Salamine pro eo. quo modo facile crediderim etiam apud Plinium ſcribendum, à recto Salamis, quæ inſula & vrbs fuit clariſſima ante Atticam.
ſalamis 41 B.
ſalentini 25 A.
ſalernitana latebra 123 A.
ſalonius 13 A.
ſaluſtianorum conditorium 17 B.
ſambri 93 A. Sic apud Plinium. at in altero antiquo lib. Sambales, & ſine præpoſitione Pſambaris in altero.
ſamos inſula 54 B.
ſandaliotis Sardinia 33 A.
ſangarius, & Sangaris 119 A. B.
ſanguinis hauſtu fœdera ſanciri 60 B.
ſappho 116 A.
Sarda 54 A.
ſardinia inſula 13 A. 33 A.
ſardis vrbs 21 A.
ſardonia herba 33 B.
ſardonyx 106 B.
ſardoum mare 34 A.
ſardus filius Herculis 33 A.

ſarmatæ pop. 48 B. 68 A.
ſatarcha 60 A. quære Ariaca.
ſaturnalia 9 A.
ſaturni ærarium 3 B.
ſaturnia 3 B. 24 A.
ſaturnius mons 3 B.
ſatyri 91 A. 98 A.
ſauromatæ 60 B.
ſauus flu. 70 B.
Scæuola 85 A.
ſcala Caci 6 A.
ſcandinauia inſula 68 B. Gangauia vet. cod. & infra, Candauia.
ſcaurus Marcus 102 B. 107 B.
ſceneos inſula 142 B.
ſcenitæ pop. 104 B.
ſcinci 87 A. 102 A.
ſcioëſſa 39 B.
ſcipionis Lucij memoria 20 B.
ſcipio Naſica vir opt. 21 B.
ſcipio Aemilianus 21 B.
ſcipio Africanus prior 22 B.
ſcipiones conditores Tarraconis 74 A.
ſcorpiones 89 A.
ſcylla 27 A.
ſcyllæa, Scyllæum 27. A
ſcyllaceum 25 A.
ſcylletion vero pag. 51 A. & Scidiſſon, & Scylioſſon, & Cycliſſon, & liſſon ſcribitur.
ſcyronia ſaxa 41 A.
ſcytale ſerpens 86 B.
ſcythæ gens 48 B. 60 A. 125 A.
ſcythia Aſiatica 61 A.
ſcythici ſmaragdi 61 B.
ſcythopolis 109 B.
ſcythotauri 60 A.
Secundilla miræ proceritatis 17 B.
ſegeſtani 36 B.
ſelenites 112 A.
ſeleucia 107 B.
ſeleucus 116 A. 124 A. 125 A.
ſempronius Caius 88 A.
ſenecta deficiunt dentes 84 A.
ſeps ſerpens 87 A.
ſeptentriones 128 B. 136 B. 140 A.
ſeres pop. 126 B. 138 A.
ſergius Catilina 20 A. Alius Sergius 19 B.
ſericum 126 B.
ſerpentum varia genera 86 A B. 87 A.
ſerpentes vbi non ſint 52 A. 70 B. 71 B. 74 A. 92 A.
ſerpentibus abundat Africa & Theſſalia 86 A. 118 B.
ſerpentes pennati 102 B.
ſerpentes enermes 130 B.
ſerpentum, Marſorum, & Pſyllorum miracula 28 A. 88 A.
ſerpentibus qui veſcuntur 97 B. 106 B.
ſeruilius conſul. 88 A.
ſeruius Tullius 7 A.
ſeſtos 50 B.
ſeuerus Caſſius 36 B.
ſeuo mons 67 B.
ſextiæ aquæ 32 A.
Sibyllæ ſacellum & libri, & Sibyllæ aliquot 26 A B.
ſicani 24. B.
ſicania, & Sicanus. 35 A.
ſicilia inſula 24 B. 34 A B. 35 A B.
ſiculum mare 27 A. 75 A.
ſiderites 112 B.
ſiga oppid. 80 B.
ſigēum 50 B.
ſilentij dea 2 B.
ſilis flu. 125 A.
ſilius 59 B. vet. codex Sicinius. Conſul autem fuit anno vrbis 780.
ſilura inſula 75 B.
ſimiarum conſideratio 90 B.
ſimilitudo formæ 16 A B.
ſimones Delphini vocantur 55 B.

ſinus maris interni 27 B. 39 A. 50 B. 55 A. 75 A.
ſiphax 80 B.
ſipylus 117 A.
ſiren Parthenope 25 A.
ſirenum ſaxa 27 A.
ſiris flu. 99 A.
ſirius ſydus 99 B.
ſithonia gens 48 B.
ſitim tolerantia 125 B.
Smaragdi 61 B.
ſmyrna vrbs 117 A.
Sociale bellum 8 A.
ſocrates 15 A. 22 B.
ſodomum oppid. 109 A.
ſogdiani pop. 124 B.
ſolifuga ſerpens 33 B.
ſolis fons mirus 89 A.
ſolis gemma 112 A.
ſolis inſula 140 A.
ſoli 114 A. *oppidum, quod Solæ vulgo ex Græco* σόλοι *ſcribitur, pro quo antiq. codex Heliopolis habebat.*
ſolſtitium 71 B. *Solſtitialis plaga* 78 B.
ſomnia non vident Atlantes 97 B.
ſophocles poëta 22 A.
ſoractis mons 28 A. *Seruius in Virgil.*
Sparta 40 A. *Hinc Spartanus* 18 A.
ſperchium promontor. 48 B.
ſphinges 91 A.
ſpolia opima 6 B.
stagna, lacus, fontes miri 37 A. B.
ſtatua aurea 46 A.
ſtenon-ſtoma 57 A.
ſternutatio cauenda 13 A.
ſtorax 105 B.
ſtrabo quidam acutiſſimi viſus 19 A.
ſtrongyle inſula 38 B. *oppidum* 54 A.
ſtrymon flu. 44 B. 48 A.
Succinum 68 B. 69 A. B.
ſuero flu. 74 A.
ſuetonius Paulinus 78 B.
ſuillis carnibus abſtinentes 104 B.
ſulpicia Paterculi 23 A.
ſunium 41 B.
ſura proconſul 17 A.
ſuſa 141 A. *Suſia Diana* 141 A.
Sybaris 25 A.
ſydera, niſi malis ſidera 76 A. 99 B.
ſyene 100 A.
ſylla 23 A. 26 B. 32 B. *Syllana tempora* 139 B.
ſyracuſæ 35 A.
ſyrbotæ pop. 93 A. *Serbotæ vet. cod. Hermolaus Sorbotas legerat apud Plinium.*
ſyrena, Surena. 113 B.
ſyri 113 A. *Syriacus inde* 16 B.
ſyrma 137 B.
ſyrpe 89 A.
ſyrpicum lac 89 B.
ſyrtes 83 A. 87 B. 88 B.
ſyrtites gemma 30 A.

T

Tabis ſeu Thabis mare 58 B. 126 A.
tænaron 39 B. 82 B.
tagus 73 B.
tanais 115 A. 125 A.
tantalis vrbs 117 A.
taphra 83 A. *vide Tripolin*
taprobane inſula 135 B.
tapyri 124 A. *Athenæus lib.* x.
tarchon 5 A.
tarandus 95 B. *Sic apud Plinium & Philonem. Parandras in veterib. codicibus, quemodo etiam Camers legiſſe monuit.*
tarentum, & Tarentinæ arces & litus 25 A. 27 A. 32 A.
tarquinij reges 7 A. 25 B.
tarracina 27 A.
tarraco 74 A.
tarſus vrbs 112 A.
Tarteſſus 33 A.
tatius 6 B.
Taurominia colonia 35 A.

taurica 25 B. 119 B.
taurus mons & eius varia nomina 110 B. 114 A.
taurorum cum vrſis pugna 82 A.
tauri indici 131 B.
taygeta mons 40 A.
tecolithos 111 B.
tegea vrbs 18 A.
telmeſſus 115 A.
tempe 43 B.
tenedus inſula 50 B.
tenſa inſula 25 A.
terebinthus 105 B.
Tereus rex 50 A.
tergemina porta 4 B.
terina 25 A.
terra terram euomens 38 A.
terram vniuerſam habitabilem 145 A.
terræ-motus in Aſia frequentes 115 B.
teſtudines marinæ vaſtæ 138 A.
teutrania regio 117 B.
Thabis. quære Tabis.
thales 116 A.
thalij 60 B.
thebæ 41 B. 43 B. 50 A. Thebaica regio. 103 B.
theopompus 116 A.
theramne 40 A.
thermæus ſinus 43 B.
thermitanæ arundines 37 A.
thermopylæ locus 119 B.
thermus 19 B. vbi Aternio habent antiqui libri pro A. Thermo.
theſeus 41 A.
theſſalia 43 A. 118 B.
thetis 43 B.
thoës 96 A.
theranius ſeu Toranius 17 A.
thracia 44 B. 47 B.
thule 71 B. 72 A. B.
thuni ſeu Thyni pop. 48 B.
thus Arabiæ 105 A.
thyreus Tempe 40 A.
Tiberiadis lacus 108 B.
tiberina oſtia 26 B.
tiberinus rex 117 A.
tibiarum genera ac nomina varia 37 A. 116 A. Athenæus.
tibur & Tiburtus 24 B.
tigranes 114 A.
tigris flu. 105 A. 110 B.
tigrides beſtiæ 64 A. 84 B.
tingi opp. 76 B. Tingitana prouincia 78 B.
tingitana prouincia 78 B.
tireſies 47 B.
titus Quintius 119 B.
titanes 52 B.
Toliſtobogi 119 A. Toloſbici & Toloſbocci in cod. antiq. Vide Strab. Ptol. &c.
tomarus mons 39 A.
tonſi mares & fæminæ 63 B.
toranius dictus eſt Thoranius.
Tragelaphus 67 B.
tragopa auis 96 A.
triballi 44 B.
tripolin lingua ſua ſignant de trium vrbium numero Taphra, Abrotoni, Leptis magnæ. Sic legit pag. 83 A. Hermolaus emendator Plinij. Antiqui vero libri habent, de trium vrbium numero, id eſt, Oceæ, Sabratæ, Leptis mag. Sic Sabrata apud Plinium lib. 5. ſed Sabathra apud Ptol. lib. 4. & Sabraca in Veſpaſiano Suetonij, & Mela Geographus. De Oceæ vero lege ipſum Hermolaum.
tritanus gladiator 15 B.
triton amnis 88 B.
troas 116 B. 117 B.
trochilos auis 101 B.
trœzenij 25 A.
troglodytæ gens 91 A.
troia 7 B.
Tullus Hoſtilius 7 A.

tuſcum mare 75 A.
Tylos 133 A.
typhones 30 A. Typhonis gigantis tubile 113 B.
tyrida oppid. 48 B. ibi & Tirida ſcribitur. Tinda apud Plin. & Stephanum. Vide Carmertem.
tyrij 26 A. 83 A.
tyrium mare 75 A.
tyrrhenus rex & Tyrrheni 24 B.
tyrrhenum mare 75 A.

V

Vagitus prima naſcentium vox 14 B.
valentia Roma 4 A.
valerius Marcus 34 A.
valerius Soranus 4 B.
vaticanus ager 29 A.
Veientana gemma 30 B.
veientes 6 B.
velia 7 A.
velocitatis exempla 18 B.
veneria vrbs 83 A.
veneris crinis gemma 112 A.
veneris ſimulachrum 23 A. 26 A.
venus Ericina 83 A. Genitrix 139 A.
vergiliæ, ſidus 136 B.
vento concepti equi 74 A. 122 B.
verannius 7 B.
veſeuus mons 23 B. Idem Veſubius.
veſpaſianus Imp. 92 A.
veſta dea adis 6 B.
veſulus 27 A.
Via ſacra 7 A. Via noua 7 A.
vibius ignobilis 16 B.
vibo 25 B. Vibonenſis ager 28 A.
vinolentia Alexandri 47 A.
vipera 28 B.
viri quoad vſque generent 15 A.
virginale concretum 14 A.
viri ſubmerſi natant ſupini 18 B.
viſennus fons 27 B. Viſenno enim habuerunt libri antiqui, pro quo quidam Viſendo ſcribunt, vt apud Plinium lib. 3.
viſu valentes 19 A.
vitam contemnunt Thraces 47 B.
vites qui neſciunt 137 B.
Vlixes 25 A. 32 B. 50 B. 70 B. Vlyſſes qui ſcribunt, ineptos eſſe oſtendit index Sidonij Apollinaris.
Vmbra Arabum, & Indorum 106 B. 128 A.
vmbra Pyramidum 104 A.
vmbri pop. 25 B.
Vnedo 123 A.
vnguenta & odores 56 B. 123 A.
vnio gemma 138 B.
Vopiſcus quis 14 B.
voturi pop. 119 A. Veturi antiq. cod.
Vri 68 A.
vrina in lapidem 29 B.
vrſi 81 A.
Vulcaniæ inſulæ 38 B.
vulcanius collis 37 B.
vulcanus 54 B. 115 A.
vulpes non alit Creta 52 A.
vulturnus 144 B.
Vxores qui ſimul multas habent 130 B.
vxorum erga maritos affectus 130 B.

X

Xanthus 116 A.
xerxes 49 A. 55 A. 115 B.

Z

Zanclenſes pop. 25 B.
Zeugitanus limes 81 A. 82 A.
Zimara 110 A. In antiq. codicibus, Zenzama, Zima, Zizama.
Zmilaces 111 A.
Zonam torridam habitari 143 A.
Zoroanda 110 B. Sic apud plinium legunt. at in antiq. libris Zomada.
Zoroaſtres 15 A. 30 A. 141 B.

Auctores, quos nominauit Solinus.

Agathocles, pagina quarta.
Amometus 127 A.
Anaximander 51 A.
Anno Pœnus 78 B.
Antonius M. 25 B.
Apollodorus 7 A.
Apollonides 19 B.
Archelaus 129 A.
Ariſtoteles 79 B. 83 B.
Baton 128 B.
Bocchus 25 B. at Bocchus & Bothus, & Bucchius & Boëthus ſcribitur pag. 19 A. 26 B.
Caius Cælius 28 B.
Callidemus 52 B.
Callimachus 54 B.
Caſsius Hemina 25 B. 26 A.
Cato M. 23 B. 24 B. 83 B.
Chryſippus 33 A. Pro quo antiqui libri Criſpum ſcribebant. Plinius vero Myrſilum eum vocat, qui Sardiniam appellauit Ichnuſam.
Cicero M. Tullius 7 B.
Cintius 7 A.
Crates 51 A.
Cremutius 117 B. Antiqui libri Cruментium vocant.
Cteſias 130 A.
Cuſſonius 26 A. Idem Coſonius & Conſonius in vet. Codicib.
Democritus philoſop. 12 A.
Dionyſius 127 A.
Doſiades 51 A.
Eratoſthenes 7 A.
Flauianus 56 A B.
Granius 29 B.
Hecatæus 65 B.
Hegeſidemus 56 B.
Heraclides 4 A.
Homerus 32 B. 43 A B.
Iuba 78 B. 80 B. 84 B. 98 A. 105 B. 129 A. 142 B. 143 B. 144 A. Iuba ſcriptor Iubam patrē habuit, & filium Ptolemæum, auctoribus Strabone, Plinio, & alijs: vt apud Solinum pag. 78 B. aut filius pro patre ſcribatur, quod monuit Camers: aut alter fuerit Iuba ſcriptor ſuperioris Iubæ ſcriptoris nepos.
Licinius & Lucinius ſcribitur 25 B.
Luctatius 7 A.
Mæcenas 56 A.
Megaſthenes 127 A. 130 A.
Metrodorus 30 A.
Nepos Cornelius 7 A. 120 A.
Philemon 65 B.
Pictor Fabius 7 A.
Pomponius Atticus 7 B.
Poſidonius 127 A.
Pythagoras 9 B.
Sextius 24 B.
Silenus 6 A.
Sotagus 94 B.
Statius Seboſus 132 A. 143 B.
Taruntius prænomine Lucius 6 B. Tarutius legit Camers, vt etiam ſcribitur lib. ſecundo de Diuin. Ciceronis. Arruntius verò ſine prænomine, in antiq. libris.
Theopompus 39 A.
Timæus 33 A.
Trogus 11 B.
Varro 6 A. 25 B. 19 A. 27 B. 40 B. 41 B. 42 A. 51 B. 54 B. 65 B. 82 B. 104 B.
Xenophon Lampſacenus 66 A. 143 B.
Zenodotus 25 A.
Zoroaſtres 30 A. 111 B. in primo indice.

Verba aut omnino Soliniana, aut quorum pauca apud antiquiores Latinos auctores rarius vel alio ſignificatu, plura in Plinii Naturali hiſtoria ſis lecturus.

A

Ambitio 71 A. 109 A.
Amiculatus 129 B.
Amnicus 18 A. 110 B.
Antiquiſſimè 52 B.
Auratilis ab auro, & pro eo auratis legitur 62 A.

B

Barbula 89 A.
Bifer 23 B.
Bifidus 131 B.

C

Cauamen 45 B.
Cancellatus 15 B.
Candentibus & candidantibus 30 B.
Captura 35 A. *ſubſtantiuum.*
Carnulentus 30 A. 125 B.
Celſitudinem, & pro eo, exelſitatẽ 104 A.
Cibatio, Cibatus 79 B. 84 A. *pro cibatu tamen antiqui codices cubatu.*
Colliminium 125 A.
Collimitari 58 A. 116 B.
Commentor 46 B.
Confligium [illegible] B.
Congrex 30 B.
Coniugatio 81 A.
Conſeptare 103 B.
Contrauerſus 47 B. 77 B. 82 A.
Conuentare 83 A.
Corniculans Luna 100 B.
Corporari, adcorporari, incorporari 62 B. 73 A. 111 A.
Corticoſus 69 A.
Cultellatus & cultellis ſcribitur 108 B.

D

Defluuium & diffluuium 33 B.
Deliciæ 123 A.
Dextratio 122 A.
Diluuialis 45 B.
Diſcidium 18 A. 74 B. *Apuleius de Mundo.*
Dorſualis, Dorſuoſus 82 B.
Dutitare 53 B.
Dureſcit & duratur 139 A.

E

Edulium 33 B. *Edulium & Edule* 91 A.
Eliquia & reliquia habebant vet codices pro, inundationem 65 A.
Equarius 121 A.
Exuit hominem habebant libri impreſſi pag. 6 B. *ſed ſcripti exiuit, quomodo etiam legit Priſcianus lib. primo de E in I mutatione, & libro XVIII.*
Exultantia 99 B.

F

Falcula 85 A.
Faſtigatus & faſtigiatus 104 A.
Fauillaceus 109 A.
Fellicanda 122 B. *Vellicanda vet. cod.*
Flexibilitas 131 B.
Florulentus 41 A.
Fœcundare 39 B.
Fœtifer 11 B.
Fontaneus 70 A. 112 B.
Fortuitu, fortuito, fortitudinem, habebant noſtri libri 93 A.
Fuſcare 139 A.

G

Genitura 81 A.
Gentiliter 51 B. 63 B.
Gingrina tibia 37 A. *Feſtus in verbo gingrire.*

Gnemo-

Gnomonici, Gnomici, Gnomodici ſcriptum offendimus 110 A.
Graueſcere 79 B.

H

Herbaticus 86 A. quare in primo indice.
Hirſutia 96 A.
Hiſpidari 123 A.
Hominem viuere dicitur fœmina 28 B.
Honorari, deponens verbum 22 B. 28 A.

I

Ignitabulum 53 A. Feſtus Pompeius.
Illicitare freq. ab illicio 43 A. 86 A.
Imbridus 33 B.
Impetibilis 118 B.
Incubatus ſubſtant. quarta 81 B.
Inquietare 138 A.
Inquietudo 13 B.
Inſignire 71 A. 134 B.
Interanea 65 A.
Interundatus 64 A.

L

Lambitare 60 A.
Laqueatus 80 A.
Latifundium 90 A. 124 A.
Lupatus 121 B.

M

Machinarius 36 A. *Antiqui libri, mechanarius, à Græco mechana, quod idem eſt cum machina.*
Manifeſtare 17 B. 100 B. & alibi.
Manſitare frequentatiuum à maneo 6 A.
Marinans 71 B.
Mater vrbium, μητρόπολις 113 A. 120 B.
Mediale 69 A. 135 B.
Merito ac iure 41 A.
Miluina tibia 37 A.
Miſsitare 63 B.
Mitrula 89 B.
Monſtrificus 12 A.
Monſtruoſus ſcribunt antiqui libri, non monſtroſus 11 B. 143 A.
Moratim 32 A.

N

Nictatio 118 A.
Nimietas 89 B.
Nitibundus & nutibundus ſcribunt noſtra exemplaria 86 B.
Noceor 13 B. *Non fuit in antiquis libris ea oratio, Ea propter capitale eſt, ſi pars alterutra noceatur.*
Normalis 110 B.

O

Oblimare, & obducere pro oblimare legitur 51 A.
Obraucatus 49 A.
Occultim 33 B.
Occurſitare 79 B.
Ocularius 77 B.
Opimitas 123 B.
Originalis 99 B.

P

Pabulatur, & populatur 102 B.
Paritudo & partitudo legitur 13 B.
Parricidalis 11 A.
Pectinatim 101 A.
Pecua 70 B. *pecuaria impreſsi libri duabus ſyllabis ab indocto quopiam adiectis. Pecua autē repoſui non tam ex librorum ſcriptorum fide, quam Priſciani autto-*

ritate triſmegiſti illius Grammatici, qui libro ſexto ſic legit, & citat, quum probat antiquos pecu & pecua dixiſſe, ſicut cornu & cornua.
Pedaneus 30 A.
Perennare 130 A.
Perflabilis 82 B.
Perfretare 88 A.
Permeabilis 123 B.
Plurifariam 114 B.
Pœnalis 23 A.
Pallentiſſimus 27 B.
Pontificium 63 B.
Porricia 37 B.
Poſitio 110 B.
Poſtmodum 116 A.
Pracantatio 87 B.
Pracentorius 37 A.
Principaliter 23 B.
Preminentia 27 A.
Proſa oratio 117 A.
Proximare 36 B. 58 A.
Pulmunculis libri impreſſi, ſcripti palmunculis pag. 125 B.
Punctulum 62 A.
Puellatoria tibia 37 A. In antiquis libris puellaria. παρθένιοι αὐλοὶ & παιδικοὶ apud Athenæum lib. 14.
Purpurarius 81 A.
Pycta 16 A. πύκτης, pugil.

Q

Quadriga 122 A.
Quadrigeminus 86 A.
Quadrula 111 B.

R

Reatus 56 B. Quintilianus.
Redimitus ſubſtant. quarta 106 B.
Reduuia & rediuiua ſcribitur 45 B.
Refutare 18 A. 71 B. Sic pro reſpuere, nolle, recuſare, vſurpatum meminimus verbum Capitolino in Antonino Pio, & Vopiſco in Tacito.
Regenerare 16 B. vt apud Plinium.
Regradatus 10 B.
Repatriare 84 A. 107 B.
Repenſare 9 A. 10 B.
Reſupinatus 130 A.
Retrouerſi, & pro eo præpoſteri habent libri antiqui 14 A.

S

Salinarum metalla 36 B.
Secubatio 81 B.
Seiugis 33 A.
Sempiterno aduerbium 117 B.
Senſibilis 123 A.
Separ 42 A.
Sexangulatus 107 A.
Sexennis 67 A. Vbi tamen ſex annos etiam legitur pro ſexennes.
Spiculatus 131 B.
Stiriatus 89 A. ſcriptus codex ſtriatis pro ſtiriatis.
Subhaſtare 48 A.
Sublimare 99 B. 133 A.
Superficies & facies pro eo 30 B.
Supremitas 121 B.

T

Tenus cum accuſatiuo 140 A.
Tranſiacio 133 A.
Tricornis 131 B.
Turaria tibia 37 A. Chorarias quædam exemplaria pro illo Turarias.
Turbinatus 86 B.

V

Vaſca tibia 37 A. Camers.